ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 21-22 НОЕМВРИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 269 (7270)

ИНТЕРВЮ

Стела Енева за волята по пътя към световната титла 10

КАПИТАЛИ

Спас Русев е новият собственик на „Виваком” 6

Евросъюзът затяга граничния контрол

Основно преразглеждане на Шенгенското споразумение предлага ЕК до края на годината

За незабавно затягане на проверките на всички пътници, включително и европейски граждани, ползващи се от правото на свободно движение, по външните граници на Европейския съюз, се договориха вътрешните и правосъдните министри на страните членки. Мерките бяха приети на извънредна среща в Брюксел, свикана след атентатите в Париж.

Вътрешните министри на 28-те страни членки са подкрепили призива на Франция за преразглеждане на Шенгенското споразумение. Френският вътрешен министър заяви, че до края на годината Еврокомисията трябва да предложи ревизия на шенгенските договори.

Европейските министри обещаха до 3 декември да приемат единен регистър на личните данни на всички пътници, резервиращи самолетни билети.

8

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Неочакваният Йовков 21

Неделник

Иринка - майката на Славейковците 14

Ислямисти атакуваха хотел в Мали 7

Нощ на театрите с над 100 събития в 16 града у нас 33

Снимка Пресфото/БТА

Възпитаниците на основно училище “Петко Р.Славейков” в Бургас украсиха с книжни лястовички “Дърво на правата на децата”. С инициативата бяха отбелязани 26 години от приемането на Конвенцията на ООН за правата на детето

НЯКОЛКО ДУМИ

Кристиела СИМЕОНОВА

В КАПСУЛАТА Е НАЙ-ДОБРЕ

Кризисните срещи в Европейския съюз се превърнаха почти в ежедневие. Въпрос с много неизвестни е доколко са резултатни. Едно е ясно - принципите за единство и равнопоставеност са само на думи. Неотдавна Балканската среща за бежанците остави яркото впечатление, че вътрешността на Европа оставя на периферните страни отговорността да я пазят от “пришълците”. Днес, макар и призовавайки за затягане на контрола по външните граници на ЕС, Съветът на вътрешните министри пак оставя онзи горчив привкус, че единство няма, че вътрешността се капсулира все повече, за да се предпази. Прокрадна се и идеята за мини Шенген, т.е. капсулата се затваря все повече. Защото вътре в нея е най-сигурно, другите да му мислят - все пак тяхната мисия е да не допускат злото по-навътре, ако може да го задържат у дома. А къде остава идеята за създаването на общоевропейска гранична полиция, която би била от полза на най-изложените на рискове страни по външните граници на ЕС като нашата? Апропо, щом Шенген вече реално не съществува, ние закъде се борим, и без друго никой не ни забелязва?

Не, нещо не е наред. Действително е време за преразглеждане на европейските договори, както зове непослушното момче на ЕС Виктор Орбан.

ISSN 0861-1343 00269

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Съкратиха с 2 месеца срока за жалбите в Страсбург

Депутатите спориха дали промяната орязва правата на гражданите в ЕС

Мила ХРИСТОВА

Срокът за депозиране на жалба пред Европейския съд за правата на човека (ЕСПЧ) в Страсбург се променя от шест на четири месеца. Това решиха депутатите вчера, като подкрепиха протокола за изменение на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Ратификацията беше приета със 112 гласа "за". Против механичната промяна се обявиха депутати от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, Патриотичния фронт (ПФ) и "Атака".

Промяната в срока е свързана с нарастването на броя на жалбите и висящите дела в съда. Срокът за подаване на жалбата започва да тече от датата на произнасяне на последната национална инстанция, стана ясно от приложените мотиви.

С протокола за изменение на Конвенцията, подписан на 5 ноември 2013 г. в Страсбург, се въвежда и пределна възраст на кандидатите за съдии в ЕСПЧ. Те следва да бъдат на възраст до 65 години към момента на представянето от държавата на националната листа с трима кандидати на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ). Изборът се осъществява от ПАСЕ. Мандатът на съдиите е 9-годишен.

От ПФ възразиха срещу намаляването на срока за подаване на жалба в съда в Страсбург. Юлиан Ангелов каза, че се ограничават човешките права. Много българи, които бяха осъдени в Македония, не можаха да подадат жалба пред съда в Страсбург, защото срокът и преди беше недостатъчен да съберат необходимите документи, даде пример той.

Валери Жаблянов от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ обясни, че намаляването на срока е само един от елементите от превръщането на съда в Страсбург все повече в част от анонимната политическа бюрокрация, без връзка на съдиите с излъчилите ги общества и държави.

Срещу думите му скочиха веднага лидерът на ДПС Лютви Местан и шефът на правната комисия Данаил Кирилов, чийто аргументи бяха, че не може да се обижда ЕСПЧ.

Янаки Стоилов от левицата обясни, че в последните години се наблюдава тенденция съдът в Страсбург да е в ролята на "институция на институциите". Постановяват се решения срещу държавите по конвенции, към които не са се присъединили, онагледи той работата на съда. Според него има една експанзия на съда, който се намесва твърде интензивно в този периметър, оставен като преценка на държавите. Според него е целесъобразно изискването пределната възраст на кандидатите за съдии в ЕСПЧ да е 65 г.

Станислав Станилов от "Атака" посочи, че политическата коректност лежи в основата на действията на този съд и в две трети от неговите решения, а това е несправедливо, неправомерно и неподчинено на римското право, което е в основата на европейското.

Наградиха най-добрите лични лекари

Наградените 10 общопрактикуващи лекари, класирани след изследване, анализ и оценка за ефекта от диагностично-лечебните дейности при болни от захарен диабет, сърдечно-съдови и други заболявания

Здравният зам.-министър Бойко Пенков награди десетимата най-добри общопрактикуващи лекари, класирани след изследване, анализ и оценка по утвърдени критерии на ефекта от диагностично-лечебните дейности при болни от захарен диабет, сърдечно-съдови и други заболявания.

Амбицията на настоящото ръководство на МЗ е тази практика да продължи, уточни Пенков. По думите му оценката е направена след тригодишно анонимно изследване на над 112 млн. прегледи. Наградените са д-р Мария Соколова от Дупница, д-р Димитър Гачев от с. Драгор, д-р Николай Еничеров от Панагюрище, д-р Снежа Кирова от Варна, д-р Елена Тодорова от Димитровград, д-р Кремена Георгиева от Добрич, д-р Светла Гигова от София, д-р Николай Георгиев от Омуртаг, д-р Ругизан Рагуб-Сали от Разград и д-р Александра Багрова от Пловдив.

ДУМА припомня, че още в началото на т.г. доц. д-р Любомир Киров, председател на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари, се възпротиви на начина, по който ще се дават тези "награди".

В началото на октомври сдружението поиска от МЗ отговор на 9 въпроса, сред които по каква методика и технология е извършено събирането на данните, анализът и оценката, кои заболявания са включени в определението "други заболявания", всички 4495 ОПЛ ли бяха оценени, защо в работната група са включени само четирима лекари от общо 11 членове и няма общопрактикуващ лекар, представител на академичната общност по обща медицина.

На електронната страница на МЗ е публикуван доклад на комисията в 43 страници, както и списък на първите 100 общопрактикуващи лекари. От него стават ясни трите им имена, населеното място, адресите и телефоните им и специалностите.

Междувременно в Пловдив се проведе 15-ата Национална научно-практическа конференция на сдружението. От предварителната програма стана ясно, че се връчват няколко приза, сред които традиционният "Семеен лекар на годината", както и грамота за научен принос, наградата "Човекът-желязо" за общопрактикуващ лекар, издържал най-много проверки през годината, за най-млад и за най-възрастен ОПЛ, "Бедуин на годината" за ОПЛ с най-много населени места на най-голяма площ в практиката и др.

Коментар на стр. 12

ЕК предупреди:

България не е изпълнила Директивата за атаките срещу информационните системи

Европейската комисия (ЕК) изпрати вчера официални писма на Белгия, България, Гърция, Ирландия и Словения, които все още не са транспонирали в националното си законодателство Директивата относно атаките срещу информационните системи, съобщиха от ЕК.

Страните членки трябваше да са транспонирали изцяло директивата до 4 септември 2015 г. Тя въвежда редица европейски правила в подкрепа на борбата срещу киберпрестъпленията, и по-конкретно мерки срещу масирани атаки срещу информационните системи.

Директивата дефинира криминални престъпления и санкции в областта на киберпрестъпността и има за цел да подобри системите за известяване за киберинциденти на правоохранителните органи в ЕС. Ако не се получи отговор на официалните писма или ако забележките, представени от страните членки в отговор не могат да бъдат приети за задоволителни, ЕК може да реши да предприеме следващия етап от процедурата по неизпълнение и да изпрати "мотивирани становища" на засегнатите страни членки. Ако е необходимо, комисията може след това да представи случая пред Съда на ЕС.

Болници и пациенти обжалват методиката за областна здравна карта

Националното сдружение на частните болници, Сдружението на общинските болници в България, Българската болнична асоциация, Центърът за защита правата в здравеопазването (ЦЗПЗ) и федерацията "Български пациентски форум" обжалват методиката за изработване на областна здравна карта, съобщи Стойчо Кацаров, председател на ЦЗПЗ. Методиката е обжалвана пред Върховния административен съд. В жалбата е изразено мнението, че методиката е незаконосъобразна и се иска нейната отмяна, тъй като чрез нея ще се определят здравните потребности на населението по области, според които ще се сключват избирателно договори за работа с НЗОК. По този начин ще бъдат накърнени интересите на пациентите, тъй като ще бъде ограничен техният избор. Избирателното сключване на договори ще засегне интересите на неограничен кръг физически и юридически лица, като е възможно и да доведе до фалит на болници, неработещи с НЗОК.

Методиката не е поставена на обществено обсъждане, се допълва в жалбата и се посочва, че не са взети предвид мненията на заинтересованите лица. В документа се посочват и несъответствия на методиката с различни законови текстове и се твърди, че министър Петър Москов е издал незаконосъобразен административен акт.

ДУМА

www.duma.bg

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

„И е съвсем нормално българският държавен глава да използва тази терминология. Просто днешният ни президент има смелостта да го прави“

РАДАН КЪНЕВ ЗАЩИТАВА „ХИБРИДНИТЕ” ТЕРМИНИ НА ПЛЕВНЕЛИЕВ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Парламентарната група на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ обсъди бюджета за следващата година с лидерите на КНСБ

До 20% поскъпване на тока от 1 април очаква КНСБ

Между 15-20% скок в цената на тока от април очаква КНСБ. Това стана ясно от думите на президента на синдиката Пламен Димитров след среща с парламентарната група и лидера на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ в Народното събрание.

От синдиката изразиха притеснение от системните рискове в бюджета, които не били във фокуса на общественото пространство и непоказания проблем в областта на енергетиката. Причината за скока ще бъде либерализацията на цените на електроенергията, която се очаква да започне от 1 април. Заради това е и очакваният драстичен скок в цената на тока.

“Това увеличение няма да се понесе от хората без бюджетна подкрепа. 2 300 000 български граждани живеят с доход на член от семейството по-малък от прага на бедност. Те няма да се справят с ръст на цената на тока. 270 000 души са подпомагани от държавата с енергийни помощи. Искаме поредица от мерки”, категоричен бе Пламен Димитров.

“За нас, от БСП, заложената философия на бюджета за 2016 година не дава възможности за социално и икономическо развитие”, каза след срещата лидерът на БСП Михаил Миков. Левицата настоява да се приемат редица социални мерки между първо и второ четене на бюджета. Миков се надява на здрав разум в партиите. Гражданите тепърва ще усещат все повече от невидимите резултати от управлението на ГЕРБ и неговите партньори, прогнозира Миков.

Пламен Димитров посочи, че от другата седмица започват протести, защото няма как да се очаква, че с 420-430 лева заплата човек с висше образование, с един или два западни езика, ще остане в България и ще работи.

Миков скастри Митов за ордена на Вартоломей

Външният министър прехвърли отговорността върху председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров

Милена НИКОЛОВА

Как може да се дава орден “Стара планина” на Вселенския патриарх Вартоломей, при положение, че той е човекът, забранил църковни служби на български език. И кои са неговите заслуги пред България, за да получи най-високо отличие от държавния глава Росен Плевнелиев. Това попита лидерът на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Михаил Миков външния министър Даниел Митов по време на парламентарния контрол.

“Как да коментирам, че Външно министерство не знае факта, че същият този човек е забранил службата на български език на Великден тази година в църквата “Св. Св. Константин и Елена”, не е допуснал български епископ да служи на български и е поставил условие за премахване на паметника на Антим I”, каза още лидерът на левицата.

По думите му цяла България знае тези неща, само нашето Външно министерство е в ролята на неинформирано. Причината за зададения актуален въпрос беше фактът, че Вартоломей бе отличен по предложение на МВнР.

“Срамно и позорно. Не знам дали е зелен, дали е кафяв или е всякакъв друг цвят този човек, но той е недостоен и не може Външно министерство да го предлага”, категоричен беше Миков. По думите му това е станало без съгласието на Министерския съвет или Народното събрание. “Не може да се удостоява с най-високия орден “Стара планина” и затова орденът на Вартоломей е незаконен”, смята Миков. Той призова на 29 декември в 12.00 часа българските граждани да поднесат цветя на паметника на Антим I в двора на одринската църква “Св. св. Константин и Елена” по повод 129-годишнината от смъртта на Екзарх Антим, като знак от страна на българския народ срещу всякакви търговски посредници, които идват у нас.

Лидерът на БСП повдигна и въпроса как е възможно турски гражданин да преговаря за отношенията ни с Гърция. “Това е нахалство, което обижда българските граждани”, добави Миков.

Видимо засегнат, външният министър Даниел Митов влезе в ожесточен спор с него, като направи бърза хронология за заслугите на Вартоломей. От справката стана ясно, че първоначалното предложение за награждаване на Вселенския патриарх Вартоломей I е по инициатива на председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров до Министерския съвет с писмо от август тази година, прехвърли веднага Митов отговорността за политическия гаф върху шефа на БАН. По думите му Вартоломей имал голям принос пред човечеството, в това число и към опазване на околната среда, наричали го дори “зеления” патриарх, което било причина Митов да го предложи за орден “Стара планина”- I степен.

Външният министър се защити, че българските институции няма как да контролират това, което “Вартоломей I си е наумил да каже”, когато е на посещение в България и се оправда, че не знаел, че той ще си позволи да “поиска неща, които не са от неговата компетентност, а са междудържавни отношения между България и Гърция, решени още през 60-те години на миналия век”.

Миков беше изненадан от отговора на Митов и обясни, че явно в МВнР не се знаят неща, които в цяла България са известни за този патриарх.

Не знам как си направихте извода, че българското Външно министерство не знае нещата, които изброихте, напротив - знае ги прекрасно, кълнеше се Митов от трибуната.

181 са досъдебните производства за престъпления по изборите

Мила ХРИСТОВА

Образувани са 181 досъдебни производства за престъпления, свързани с изборния процес, призна вчера от парламентарната трибуна вицепремиерът Томислав Дончев в отговор на питане на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Георги Божинов. От общия брой 128 са престъпления срещу политическото право на гражданите, обобщи вицепремиерът.

“Много бих се радвал, ако темата продължи да има и парламентарен дебат, и решение. Вече имах възможност да коментирам, че част от текстовете на Изборния кодекс дават дефект при реалното им прилагане в практиката. Затруднява изборния процес”, каза Дончев. По думите му е имало дискусия на обществения съвет на ЦИК, откъдето е дошло добро предложение политическите сили да имат правото и възможността да излъчат представители на различни нива в изборните администрации, но да имат например професионален секретар, който да гарантира грамотност.

“Българските граждани станаха свидетели на “мръсни избори”, но това не са мои думи, а на министър-председателя и на водача на опозицията”, каза Божинов. По думите му законът забранява отварянето на чувалите с бюлетини и избор на документи. “Когато не се спазват законите, се рушат устоите на държавата. Страстта за власт поражда друга лавина от страсти, която има днешни измерения. Питах министъра на вътрешните работи дали ще установи някой произхода на парите, с които се купуват изборите. Никакъв резултат няма да получи българският народ”, каза Божинов.

ЗОВ ЗА ПОМОЩ!

ВИНАГИ ИМА НАДЕЖДА ДА СЕ ПРЕБОРИМ С КОВАРНАТА БОЛЕСТ! ДА СЕ ПРИСЪЕДИНИМ КЪМ БИТКАТА, КОЯТО ДИМА ВОДИ!

ОБЩИНСКА БАНКА АД

IBAN BG47SOMB9130102893380

Димитринка Георгиева Кирова - Чакърова

СПЕШНА НУЖДА ЗА НАБИРАНЕ НА СРЕДСТВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Бузлуджа може да стане монумент на времето

Фондация събира средства, за да осъществи идеята на младата архитектка Дора Иванова

„Бузлуджа не е бреме, а шанс и има огромен потенциал - морален, туристически, финансов", заяви вчера арх. Дора Иванова, която представи в Казанлък своята инициатива "Бузлуджа - паметта на времето". Основна цел на инициативата е превръщането на паметника на Бузлуджа, известен като "Чинията", в монумент на националната историческа памет. Според изчисленията на архитект Иванова реализацията на проекта ще е на стойност 2,5 млн. лева. Две обиколки на монумента - хоризонтална и вертикална, ще предлагат своеобразното пътуване във времето назад, според проекта на архитектката от Монтана.

Проектът "Бузлуджа - паметта на времето" е получил специалната награда на Камарата на архитектите в България. Арх. Иванова се надява, че заинтересовани организации и общини ще приемат присърце проекта й и България ще може да съхрани за времето един от най-ценните си паметници, признат в света и намерил място в престижната световна класация на германското предаване "Галилео" на 33-те най-красиви изоставени места в света.

Паметникът на Бузлуджа е признат в света със своята уникална архитектура и е намерил място в престижната световна класация на германското предаване "Галилео" на 33-те най-красиви изоставени места в света

Иванова предлага преустройство на съществуващата сграда с възможно най-малка, но достатъчно архитектурна и функционална намеса, за да я превърне в монумент на времето, разказващ историята на България от античността до наши дни.

Концертна зала с 400 места със седалки, на които да бъдат изписани имената на заслужили за историята българи и с възможност да се дописват с нови във времето напред, предлага авторът на архитектурния проект. Предвидено е да има тъмен коридор като символ на робството и разрухата, 16 колони с изображенията на български владетели на мястото на полуразрушените съществуващи сега. Панорамен асансьор и стъклена платформа, отвеждаща до открита панорамна тераса с гледка към съвременна България, са част от предложенията на арх. Дора Иванова.

За осъществяването на проекта си 25-годишната архитектка, възпитаничка на Техническия университет в Берлин, е създала фондацията "Проект Бузлуджа", чиято основна цел е набиране на средства за реализацията на проекта. Необходимото преустройство може да бъде финансирано по европейска оперативна програма, допълни тя.

Учредената фондация набира средства за предварителните дейности, необходими по изготвянето на проекта за кандидатстване по европрограмата. Такива са архитектурното заснемане и конструктивно обследване на рушащия се паметник, както и различни дейности по популяризирането на проекта. Около 50 хиляди лева са нужни за тази цел, каза арх. Иванова, която изрази и съжаление, че нищо от документацията по изграждането на паметника на Бузлуджа не е запазено.

Арх. Дора Иванова разказа, че научила за уникалността на "Чинията" на Бузлуджа от свой германски приятел, който станал и причина тя да погледне на това съоръжение, признато в света за уникално, с "архитектурни" очи.

Работата по проекта среща родената в Монтана архитектка с живеещата от 4 години в севлиевското село Крушево шотландка Никола Милър. Нейно хоби е фотографията. А сред първите й посещения в България е връх Бузлуджа - за първи път през 2011 година. След това всяка година, всеки сезон по няколко пъти Милър ходи на Бузлуджа, за да снима уникалния паметник в различни сезони и форми. Убедена е, че "Бузлуджа е великолепна сграда, която не може да бъде оставена на ежедневната атака на човешкото безразличие и околната среда, които безмилостно я рушат".

"Време е да се спре разрухата", крещят снимките ми, казва шотландката, която редом с момичето от България се бори за съхраняването на уникалния български паметник и неговия нов живот. Съмишленик им е лондончанинът Джонатан, който също е избрал Крушево за свой нов дом и заедно с приятелите си търсят варианти и хора, които да им повярват и да ги подкрепят да опазят сътвореното с труда на предишните поколения.

Културните дейци излизат на протест на 24 ноември

Национален протест - Ден на недоволството, на работещите в музеите и галериите, читалищата и библиотеките, музикално-сценичните изкуства, театрите, Българската национална филмотека, се организира на 24 ноември от двата синдиката - "Подкрепа" и КНСБ. Той е под надслов: "Стига мизерия! Стига лъжи! За достойни доходи! Животът ни трябва да се промени!"

Основната причина за протеста е, че работещите в областта на културата отново са забравени в проектобюджет 2016 г. Всяка синдикална структура има свободата да избере по какъв начин ще протестира - символично със съответното оповестяване, поставяне на плакати, обръщения, искания, декларации, обявяване на час на затворени врати, "арест" или "обсада" на директора.

Това няма да е последното ни действие, категорични са синдикатите. На 10 декември те ще подкрепят протеста на Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий", а от януари ще имат готовност да влязат в процедура на преговори и ефективни стачни действия.

Евродепутати и бизнес обсъдиха финансовите инструменти и кохезионната политика

Дискусия за финансовите инструменти за целите на кохезионната политика се проведе вчера в София. Тя бе организирана от Делегацията на българските социалисти Цв ЕП и събра европейски и български депутати, работодатели и академичните среди. Специален гост на събитието бе лидерът на БСП Михаил Миков.

Георги Пирински, евродепутат и инициатор на изследване по темата в ЕП, очерта новата правна рамка на финансовите инструменти за следващия програмен период. Той коментира очертаващата се тенденция за все по-широка употреба на финансовия инженеринг, като предупреди и за някои рискове. Според него този начин на финансиране изправя институциите пред предизвикателството за намиране на точния баланс между частния интерес, доминиращ при употребата на пазарни инструменти, и търсения по-общ публичен ефект от реализацията на даден проект.

От своя страна Илияна Йотова, член на Комисията по регионално развитие на ЕП, постави проблемите на българските региони и перспективите пред тяхното развитие.

Цветан Симеонов, председател на УС на БТПП, определи трудния достъп до финансиране като една от трите големи пречки пред развитието на българския бизнес, наравно с корупцията в администрацията и непрестанно изменящото се законодателство. Ивелин Желязков, директор "Тристранно сътрудничество" в АИКБ, обобщи "грешките на растежа" в четири категории - безумни изисквания за отчетност, нееднозначни и променящи се правила, недобре премислени приоритети и липса на достатъчен административен капацитет. Зам.-председателят на БСК Димитър Бранков наблегна на необходимостта от по-добро планиране.

БАН издава справочник за променените имена на природните обекти

Близо 4500 физико-географски обекта са сменили имената си от Освобождението до днес. Това каза Ива Чалъкова, директор на научно-информационен център "Българска енциклопедия" към БАН, който издава енциклопедичен справочник за променените имена на природните обекти. Чалъкова обясни, че в областта на топонимията досега не е имало книга, която да дава яснота в ориентацията за имената на природните обекти. Включени са всички преименувания по официални документи. Дава се официалното наименование на физико-географския обект, пълна информация за старите наименования, за използвани синоними. Цитирани са и документите, с

които са направени преименуванията. Със старите наименования са озаглавени малки статии, които препращат читателя към официалното наименование. Според Ива Чалъкова сборникът ще е изключително полезен за всички, които пишат книги или правят карти.

Автомобил осъмна със забита кирка и бележка „Обичам те"

Автомобил осъмна със забита в предния капак кирка и бележка "Обичам те". Колата е забелязани от преминаващи граждани, които са сигнализирали полицията. Автомобилът е бил паркиран на броени метри от детска градина и от 107-о училище в столичния квартал "Лозенец". Колата е собственост на млада жена. Не е ясно кой е оставил бележката. На място има екипи на полицията.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Бъдещето на нацията зависи от повишаването на доходите и борбата с бедността

Декларация на председателя на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Михаил Миков, прочетена в Народното събрание вчера

Случват се събития, които, ако не да променят хода на световната история, то със сигурност ще оставят дълбока диря в нея. Причините за тези събития се коренят в огромните неравенства и огромната бедност, които все повече завладяват света. Примерите са безпощадно ясни - високите нива на бедност и неравенство рушат държавата и дезинтегрират обществото.

Неравенствата и бедността - ето кои са истинските проблеми на съвремието ни. Не магистрали, не обществени поръчки, които се раздават между няколко големи фирми, а неравенствата и бедността, които засягат пряко живота на повече от половината българи.

Тази седмица правителството призна, че не се е справило с бюджета за тази година, и поиска актуализацията му. То направи това някак си скрито, в преходните и заключителните разпоредби на проектобюджета за следващата година. То не успя да изпълни бюджета си в годината, в която взе милиардни заеми. Въпреки тези заеми, въпреки свръхсъбираемостта, която премиерът гордо отчита с противоречиви цифри, хората са все по-бедни. И всеки вижда това по джоба си и по хладилника си. Всеки се сблъсква с бедността, когато изпраща детето си на училище, когато трябва да получи лекарска помощ, когато трябва да се издържа само от пенсията си или минималната заплата.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Всеки се сблъсква с бедността, когато изпраща детето си на училище, когато трябва да получи лекарска помощ, когато трябва да се издържа само от пенсията си или с минималната заплата, категоричен бе Михаил Миков

Но правителството явно не изпитва неудобство. То казва: днес имаме "фискална консолидация", имаме "стабилност на публичните финанси" и "параметри на бюджетната рамка". Това са принципи, които би трябвало да се следват от всяко правителство. Тази стабилност е привидна, а цената, която плащаме за тази политика на управляващите, е много висока.

Защото стабилността липсва. Стабилността не може да произтича от наместването на цифрите в графите на бюджет, а това е само повърхността. Хората все по-добре разбират, че стабилност няма. Стабилно и устойчиво е само упорството на управляващите, че в България животът става все по-добър - като цинична и безотговорна теза на хора без всякаква връзка с реалността.

Днес България е по-задлъжняла от когато и да било. Задлъжнялостта се увеличава, а новите дългове покриват старите. Това е дългова спирала, която не само че не гарантира растеж и заетост, а тъкмо обратното - обрича страната на години без социален и икономически напредък.

Защото бюджетът не може да бъде технология. Бюджетът е инструмент за правене на политика. На предложения от правителството ние казваме: не споделяме вашата философия, защото тя не е в интерес на мнозинството българи. Има алтернатива на тази философия, има алтернатива на дясната ви политика и бюджетът може да бъде част от нея.

У нас 48% от хората живеят в риск от бедност. Нивото е поне два пъти по-високо от средното в ЕС. Но има и по-страшно. Бедността в страната се предава през поколенията. Синът и дъщерята на бедния човек утре най-вероятно ще бъдат на свой ред бедни. Защо? Защото идеологията на управляващите казва, че държава не трябва да има, а всеки трябва да се оправя сам. И който не успява, сам си е виновен. Това отнема равния шанс. И ние от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ питаме как ще се оправят онези 57,6% от българските деца, които от раждането си са в риск от бедност? Как да се оправят, когато съществуването им от най-крехка възраст е сведено до прехраната само? Как да се конкурират с децата на онези, които са дали стотици хиляди левове за частни уроци, скъпи училища и чужди университети?

Днес ние трябва да кажем, че алтернатива има! Алтернативата е не да се субсидират частни училища, а да се подкрепят общинските и държавните, за да дадем шанс на всички деца. Нашата история показва, че в тях може да се получи образование на световно ниво. Алтернатива е да не се вдига възрастта за пенсия, да не се прехвърлят напред-назад вноските от някой фонд към НОИ или от НОИ към някой фонд. Не бива да се гледа на пенсионната система като на тежест за държавния бюджет. Защото, когато младите са заплашени от бедност, а старите са бедни, тези в активна възраст си тръгват. Днес в България активната социална политика, мерките за повишаване на доходите и борбата с бедността са залог за бъдещето на нацията ни. А точно тях ги няма в новия бюджет.

В България 43% от хората изпитват остри материални лишения. Това е 4,5 пъти повече от средното за ЕС.

Зад студения канцеларски израз "материални лишения" наднича жестоката реалност за милиони българи. Това значи, че не може да си позволите да се храните редовно с месо, например. На това лишение управляващите отговарят с данък "вредни храни". Българите нямат пари за нормални храни, а трябва да ядат "био"! Грижата за хората изисква увеличение на ниските доходи. Защото това е единствената алтернатива и ние ще настояваме за нея!

Бюджет 2016 г. е продължение и на философията в образованието, която превърна образованието от право в стока, предмет на спекулации и търговски апетити. Разходите за образование намаляват като дял от БВП и то не само за тази година, но и като прогноза за следващите.

Нашата алтернатива е ясна: и по времето на обсъждането на Закона за предучилищното и училищното образование, и сега ние се обявяваме против ограничаването на достъпа до образование за хиляди българчета и за запазване на безплатния характер на образованието. Защото е хубаво, че има помощ за първокласник, но какво правят децата от бедни семейства - тези 50% от учениците в България.

Госпожи и господа управляващи,

Финансова стабилност в държавата няма. Но алтернатива на вашия бюджет има.

Тази алтернатива се нарича преразпределение. Тази алтернатива е в прогресивното облагане, което вие отрекохте преди десетина дни, когато пак го предложихме.

Тази алтернатива се нарича справедливост. Вместо държавата да е наблюдател, тя може да е справедлив разпределител на обществено богатство. Веднъж като справедливо определи тежестта на данъчното бреме и затова е необходима прогресивна данъчна система. И втори път като преразпределя събраното през бюджета активно така, че да намалява и бедността, и неравенствата. Само нашите десни управляващи все още не са разбрали, че Европа върви по този път, че Европа увеличава разпределения през бюджета дял от БВП, за да отговори на големите изпитания на кризата и да спре социалното разпадане в Европа.

Нашата парламентарна група настоява за размразяване на социалните плащания и за увеличаване на размера, предметния и персоналния им обхват. Тези плащания трябва да бъдат съобразени с прага на бедността и с минималната заплата.

Ние настояваме борбата срещу бедността и повишаването на доходите да бъдат изведени като основен приоритет, на който да бъдат подчинени всички действия на държавата в областта на икономическата и социалната политика. И то не само за мандата на едно правителство, а като устойчива държавна политика, по която има приемственост. Защото грижата за мнозинството граждани е грижа за бъдещето на България.

Уважаеми госпожи и господа от мнозинството,

Имаме рядък, но може би и последен шанс да разсеем мъглата, в която живеете, и да се изправите пред грозната картина на видимите и невидимите резултати от днешното дясно управление на България.

Каквото и да говорите по медиите, хората знаят, че алтернатива има! И тя е ясна. Алтернативна на цинизма е солидарността, на лъжата алтернативна е истината, а на дясното управление - лявото управление за развитие на България!

ДУМА®

Абонамент 2016

Краен срок за абониране

15 ДЕКЕМВРИ 2015 Г.

Цени:

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

6 месеца – 78,00 лв.

12 месеца – 156,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД,
"Доби прес" ЕООД,
редакцията на в–к ДУМА
и книжарницата
на ул. "Позитано" 20.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203

ЧЕЗ съди България за стотици милиони

Дружеството иска компенсации за „редица дейности на българските институции, навредили на бизнеса им”

ЧЕЗ завежда иск срещу България в арбитражен съд, съобщиха от чешката енергийна компания, цитирани от Инвестор.бг.

Искът е за “няколко стотици милиона евро”, които трябва да компенсират компанията за “редица дейности на българските институции, които са навредили на бизнес операциите на компаниите на CEZ в България”.

С иска компанията цели да се защити и от бъдещо влошаване на ситуацията на местния енергиен пазар, за която няма никакви признаци на подобрение.

“Ако не постигнем приятелско споразумение, ще се подготвим да защитим нашите инвестиции, включително и чрез арбитраж”, коментира Томаш Плескач, ръководител на международното звено в CEZ. От компанията допълват, че са имали множество преговори с властите в страната, но те не са довели до желан резултат.

Затова и е било изпратено предупреждението за завеждане на иск за защита на инвестициите в арбитражен съд, което е първата стъпка от процедурата, предвидена в няколко двустранни споразумения между Чехия и България.

От компанията посочват, че ситуацията на енергийния пазар у нас е критична, като част от причините за това са непоследователни ценови решения на енергийния регулатор. През последните години енергийният сектор се изправя и пред намаляващи приходи или дори и загуби и ниска ликвидност.

CEZ Group навлезе на българския пазар през 2004 година и предоставя услуги на потребителите в Западна България. Компанията притежава и ТЕЦ “Варна”, която трябваше да спре работа в началото на тази година, тъй като не изпълнява екологичните изисквания, а инвестиции за нужната модернизация не бяха намерени.

През 2013 година друга енергийна компания - EVN, подаде иск в арбитражния съд на Световната банка срещу България заради инвестиционни спорове.

Припомняме, че още в началото на 2014 г. ЧЕЗ заплаши, че ще заведе дело срещу Държавната комисия за енергийно и водно регулиране заради намаляването на цената на тока. Намесата на регулатора според дружеството е поредната стъпка с обратен знак в енергийния сектор, която задълбочава дисбаланса и подрива доверието у инвеститора.

По-рано ревизия на ДКЕВР на трите ЕРП-та у нас откри стотици нарушения в дейността на дружествата. Беше констатирана отчетена печалба над заложените разходи и отклоняване на общо 800 млн. лв. от печалбата към дружествата-майки под формата на “консултантски услуги”. Именно тези огромни резерви бяха един от мотивите на регулатора, че намаляването на цената на тока е и възможно, и пазарно логично.

Спас Русев е новият собственик на „Виваком”

На фона на очакванията за бърза сделка наддаването за “Виваком” в Лондон продължи близо 16 часа. По последна информация то е приключило и телекомът ще стане притежание на бизнесмена Спас Русев. Той е спечелил търга за акциите с оферта от 330 млн. евро.

До продажбата на телекома се стигна, след като акционерите не успяха да върнат мостов заем от 150 млн. евро, отпуснат от руската банка “ВТБ Кепитъл”. Парите трябваше да бъдат възстановени на 22 май 2015 г. След като банката изчака 6 месеца след крайния срок, в края на октомври “ВТБ Кепитъл” обяви, че пристъпва към продажбата на телекомуникационния оператор БТК, опериращ под търговската марка “Виваком”.

В крайната фаза на търга освен Спас Русев участва и Greek Olympia Group на гръцкия бизнесмен Панос Германос. Двамата са внесли 20 млн. евро депозит, за да участват в наддаването.

Търгът е организиран от “ВТБ Капитал”, а в рамките му се е появило напрежение, защото в регламента не е било предвидено толкова дълго наддаване. Фондът за гарантиране на влоговете също следи развоя на сделката, тъй като институцията очаква възстановяването на 150 млн. евро, които са изтекли от КТБ в посока към телекома. С тази сума - пари на вложители на банката, се смята, че е бил закупен делът на Цветан Василев в дружеството. Това е довело до спорове дали аукционът да бъде прекъснат след полунощ или да продължи.

В рамките на търга оценката на “Виваком” е скочила над 10 пъти, като към 19 ч. българско време в четвъртък е била около 280 млн. евро. Нощното наддаване пък е увеличило цената с 50 млн. евро.

Името на Русев привлече вниманието и преди няколко години, когато той се яви като купувач на два хотела в София - “Радисън” и “Хилтън”. До момента той все още не е направил коментар по повод стратегията си за развитие на “Виваком”.

България е на 22-ро място в ЕС по усвояване на еврофондовете

България се е изкачила с две позиции по усвояване на европейските фондове от програмен период 2007-2013 г., сочи справката на сайта на Генералната дирекция “Регионална политика” на ЕК.

Брюксел е признал, че страната ни е усвоила 82,8% от европейските фондове. Така България се нарежда на 22-ро място от 28 държави членки на ЕС по усвояване на еврофондовете.

Малко повече от месец преди изтичане на програмния период вече е ясно, че страната ни няма да усвои около 15% от европейските фондове, които са й се полагали през първия програмен период от членството на България в ЕС. Голяма част от тези средства са компенсирани от вътрешния бюджет, което наложи и актуализация на бюджета за 2015 г.

Първия програмен период, в който България имаше достъп до европейската солидарност, страната ни ще финишира сред държавите, които са на опашката по усвояване на фондовете.

Освен това страната ни, с още 17 държави от ЕС, сред които и водещите икономики - Германия, Франция, Великобритания и Италия, трябва да върща разходени неправомерно средства по Програмата за развитие на селските региони (ПРСР). Санкцията е вписана в Официалния вестник на ЕС.

Проверките на Брюксел за разходването на средства по земеделските фондове в периода 2010 - 2014 г. са показали слабости при оценката на основателността на някои от разходите у нас. По тази причина и е наложена единна ставка на корекция от 10% на получените пари по мерките и за четирите години. Общата сума, която страната ни трябва да върне в бюджета на ЕС, е 316,95 хил. евро.

Без данък „уикенд” и данък „градина”

Станалите скандални данък “уикенд” и данък “градина” бяха отхвърлени от депутатите на второ четене на Закона за корпоративното подоходно облагане в бюджетната комисия.

След над два часа бурни дебати около целия пакет от данъчни промени против двата налога гласуваха депутатите от ДПС, БСП, РБ, БДЦ, ПФ и АБВ.

Данък “уикенд” предвиждаше с налог да се облагат служебни автомобили и вещи на стойност над 5000 лева, ако те се ползват и за лични нужди.

Комисията по бюджет отхвърли и въвеждането на данък “градина”. Предложението за него беше нивите, които се намират в строителните граници на населените места, но още се водят земеделска земя, от догодина да плащат имотен данък.

Третото изненадващо решение на комисията бе това за смъкването на тавана за плащанията кеш. Първоначалното предложение на финансовото министерство бе да се забрани плащане в брой на суми над 5 хил. лв. Сега прагът е 15 хил. лева. Комисията одобри плавно падане и сложи летвата на 10 хил. лв.

Над 130 български фирми събра 24-ото издание на “Произведено в България”, което започна вчера в зала “Университариада” в София. Традиционно продуктите си представят производители от секторите конфекция, трикотаж и текстил, козметика, месо, вино и биопродукти. Участват и представители на българските занаяти кожарство, керамика, стъклопис. Изложението ще продължи до 30 декември

ЛУКЯНЧУК:

Ако България иска да има руски туристи, да помисли за визите

Ако България е заинтересувана да има руски туристи, може да се обсъди въпросът да се издават туристически визи през лятото безплатно или да се получават визи директно на летището.

Това предложи генералният консул на Руската федерация във Варна Сергей Лукянчук на форума “Перспективи в развитието на българо-руските отношения в областта на туризма”.

Според консула подобни примери за решение на проблема с визите има в Турция. Италия също се е опитала да направи това, като след прилагането на тези решения резултатите веднага са били видими.

В ниските сезони - април, май, октомври, богатите руски пенсионери обичат да почиват през това време и според него за транспортните връзки към страната ни са много важни. Русия се старае да организира регулярни линии, разбира се, има и помощ от страна на България да се увеличат чартърните полети, допълни той.

Много запитвания има в консулството по повод липсата на морска връзка за Варна и Бургас от Сочи и Новоросийск, може да се изгради такава, защото разстоянието е сравнително кратко и има възможност за туристически круизи, стана ясно още от думите му.

На свой ред българският министър на туризма Николина Ангелкова изтъкна, че Русия устойчиво е сред 5-те водещи пазари в областта на туризма, което е 9% дял от общия дял на туристопотока у нас. Тя посочи, че спадът на руски туристи у нас за деветмесечието е около 27%.

По думите й, усилията на министерството са насочени към връщането на руските лагери в България. Ще продължим да работим и по засилване на капацитета на нашите консулски служби и изнесени визови центрове, както и по отношение на възможностите за облекчаване на процедурите, добави министърът.

www.duma.bg

Заложническа драма в Мали

Ислямисти атакуваха хотел в Бамако, има жертви

Най-малко 18 тела са открити в хотела, който бе атакуван от джихадисти в столицата на Мали, съобщи чуждестранен източник от силите за сигурност за Франс прес. Съобщава се още, че министърът по сигурността на Мали е информирал, че въоръжените не държат повече заложници.

По-рано стана ясно, че трима от въоръжените, които превзеха хотел "Радисън" в Бамако, са били убити по време на операция на силите за сигурност.

Рано в петък сутринта въоръжени нападнаха луксозния хотел в столицата на Мали и взеха за заложници гостите и персонала. Общо 170 души са се намирали в хотела, когато двама предполагаеми джихадисти са влезли в хотела и са открили стрелба. Според освободени заложници екстремистите са разговаряли на английски език. Според RFI нападателите са пристигнали с кола с дипломатически регистрационен номер, затова не са били претърсени.

Имаше информация, че нападнатите етажи са тези, на които са настанени европейски граждани. Джихадистите пускали тези, които рецитирали Корана.

След щурм на спецчастите бяха освободени 80 души.

От информацията, която е известна до момента, сред гостите на хотела имало французи, германци, китайци, индийци, турци и двама мароканци, двама руснаци, седем алжирци. Шестима от алжирците са дипломати.

Най-богатият човек в Африка, нигерийският бизнесмен Алико Данготе, опровергава информацията, че е сред взетите за заложници. "Слуховете, че съм бил взет за заложник, не отговарят на истината. Благодаря за загрижеността", каза Данготе и допълни, че се моли за заложниците в хотела, предаде думите му нигерийски вестник.

Държавният департамент на САЩ обяви, че е възможно да има американски граждани в хотела. с

Нападателите са убили трима души - двама малийци и един французин. Съобщава се и за един загинал белгийски гражданин.

Африканска джихадистка групировка, свързана с "Ал Кайда", обяви в туитър, че поема отговорност за атаката. "Ал Мурабитун" е базирана в Мали и според Ройтерс е съставена предимно от туареги и араби. Това съобщение опровергава появилата се по-рано информация, че групировката "Ансар ал-Дин" (Привърженици на религията) държи заложниците в хотел "Радисън Блу".

Френски елитни части бяха изпратени от Франция за Мали. Около 40 паравоенни от отдела, който е специализиран за овладяване на заложнически кризи, помагаха на малийските сили за сигурност да се справят със ситуацията. В операцията участваха и специални сили на Мали, както и американски командоси.

По-рано стана ясно, че няма опасност за живота на българските медици в Мали, информираха от Министерството на отбраната. Българските медици изпълняват задачи в Мисията на ЕС за обучение на силите за сигурност на Мали. Екипът е в състав от четима специалисти и се е намирал в базата на мисията.

Русия затяга мерките за сигурност

На общо заседание на двете камари на руския парламент бе приета резолюция, изискваща потежки наказания за терористи, построги мерки за обществена сигурност и нови действия за борба с екстремизма, предаде Ройтерс.

Председателката на Федералното събрание (горната камара) Валентина Матвиенко посочи, че по заповед на руския президент вече са затегнати мерките за сигурност на летищата, в обществения транспорт и на местата, където има събития със струпване на много хора. Но според нея може да се направи още много. Сред предложенията в тази насока са: възстановяване на смъртното наказание за терористи и създаване на международен трибунал по подобие на Нюрнбергския, който да съди ислямските екстремисти.

"Има предложения за разширяване на пълномощията на специалните служби и правоналагащите агенции, както и за криминализиране не само на терористичната дейност, но и на всеки, който я подкрепя морално, финансово или информационно", посочи Матвиенко. Председателят на Думата Сергей Наришкин каза, че "депутатите трябва да анализират законовата база на националната сигурност с оглед на по-добра защита на хората и стратегическите обекти".

"Западът взриви ситуацията в Близкия изток и Северна Африка и пося там хаос, кръвопролития и хуманитарна катастрофа", подчерта Матвиенко. "Трябва да се вземат мерки, за да се гарантира, че никой няма право да действа по този начин и с подобни методи в света", добави тя.

"Ислямска държава" купила оръжие от Украйна

Министерството на вътрешните работи на Кувейт съобщи, че е арестувало шестима предполагаеми членове на радикалната групировка "Ислямска държава" с различна националност. Един от тях е признал, че е закупил оръжия за организацията в Сирия от Украйна, предаде информационната агенция УНИАН.

Лидерът на групата - ливанецът Усам Кхят, е разкрил пред кувейските власти, че е вербувал новобранци за редиците на "Ислямска държава" и се е занимавал с въпросите за финансирането на терористите. Именно той е признал, че е закупувал оръжие за джихадистите в Украйна.

кратки

Путин отива в Техеран на 23 ноември

Руският президент Владимир Путин ще се срещне в Техеран с президента на Иран Хасан Рохани и с аятолах Али Хаменей, предаде ТАСС. Разговорите ще се състоят в кулоарите на срещата на високо равнище на страните, износителки на газ, на 23 ноември в Техеран, заяви помощникът на Путин Юрий Ушаков. Ще се обсъждат всички актуални въпроси на двустранното сътрудничество. Голямо внимание ще бъде обърнато на актуалните международни проблеми - уреждането на сирийския конфликт, изпълнението на всеобхватен план за действие по отношение на иранската ядрена програма, борбата с тероризма и по-специално с групировката "Ислямска държава", каза Ушаков.

Снимки БГНЕС

Индийската полиция използва сълзотворен газ и гумени куршуми, за да разпръсне протест в Шринагар срещу ареста на сепаратистки лидери

Арести на италиански мафиоти

Италианската полиция съобщи, че е арестувала шестима босове на сицилианската мафия, които планирали да убият министъра на вътрешните работи Анджелино Алфано, предаде Франс прес. Мафиотите, арестувани в Корлеоне, на остров Сицилия, били близки до бившия бос на Коза ностра, Тото Риина, който е в затвора от 1993 г. и е роден в Корлеоне.

Египет се бори за доверието на туристите

С необичайна демонстрация в курортното градче Шарл ел-Шейх представители на египетското правителство и известни личности призоваха туристите да имат доверие в страната. Чрез шествието участниците се опитаха да внушат, че Египет е не само красив, но и безопасен, и че ситуацията в страната не е полоша, отколкото другаде. Туристическият сектор в Египет пострада сериозно след свалянето на руския самолет над Синай.

Със сълзотворен газ израелската полиция разпръсна протест на палестинци срещу заселническата политика на Израел

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Евросъюзът затяга граничния контрол

Основно преразглеждане на шенгенските договори ще предложи ЕК до края на годината

За незабавно затягане на проверките на всички пътници, включително и европейски граждани, ползващи се от правото на свободно движение, по външните граници на Европейския съюз, се договориха вътрешните и правосъдните министри на страните членки на ЕС.

Мерките бяха приети на извънредна среща в Брюксел, свикана след парижките атентати от 13 ноември. Вътрешните министри от 28-членния Европейски съюз също подкрепиха призива на Франция за основно преразглеждане на Шенгенското споразумение, за да се даде възможност на "системно" контролиране на гражданите на ЕС по границите.

ЕК ще предложи до края на годината шенгенските договори да бъдат преразгледани. Това заяви френският вътрешен министър Бернар Казньов след среща на вътрешните министри в Брюксел, цитиран от BFMTV.

Предприетите мерки за сигурност след атаките в Париж ще включват увеличение на наблюдението, затягане на контрола върху оръжията и граничните проверки в Шенгенската зона.

От европейската агенция за граничен контрол ФРОНТЕКС се очаква подобро съдействие в борбата с тероризма. Планира се подсилването на агенциите Европол и Евроюст, които да координират действията между службите на 28-те страни. Обменът на разузнаване обаче остава в компетенциите на националните държави.

Германският вътрешен министър Томас де Мезиер заяви, че ЕС трябва да засвидетелства пред френските власти и френския народ, че е решен на категоричен отговор на терористичната дейност. По думите му е от жизнена важност националните служби за сигурност да споделят повече информация помежду си.

Европейският комисар по вътрешните работи и миграцията Димитрис Авромопулус заяви на срещата, че ЕК ще предложи създаването на Европейска разузнавателна агенция. "Когато миграционната криза започна, предложихме да бъде създаден център на ЕС за борба с тероризма, но днес дойде време да бъде създадена пълноценна разузнавателна служба на ЕС", отбеляза той.

Министрите на правосъдието и вътрешните работи от ЕС обещаха до 3 декември да приемат единен регистър на личните данни на всички пътници, които резервират самолетни полети.

"Нито един френски и европейски гражданин не би разбрал, ако продължава да се пречи на списъка с регистрационни данни, който е необходим инструмент, още повече, че законодателната рамка съдържа допълнителни разпоредби за защита на личните свободи", коментира френският вътрешен министър. Той отбеляза, че по искане на Франция тези данни ще бъдат съхранявани за една година, а не за един месец, каквато бе първоначалната идея.

УНГАРСКИЯТ ПРЕМИЕР ЗОВЕ ЗА ПРОМЕНИ В ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Европейският съюз е изправен пред такива огромни предизвикателства през последните години, че е крайно време да преразгледа основните параметри на общността, а после да промени учредителните договори, заяви унгарският министър-председател Виктор Орбан в интервю за националното радио на Унгария.

Попитан за предложението на Холандия за създаване на по-тясно ядро в ЕС с контрол по външните граници, определено като "мини Шенген", Орбан каза, че не само Шенген, а и други аспекти на ЕС са неефективни сега и е необходимо да бъдат реформирани.

Според него миграционната криза и повишената опасност от тероризъм правят наложително приемането на нови правила за сигурността и граничния контрол, а неотдавнашната криза в еврозоната също повдига въпроси за обща парична политика без обща фискална политика.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Поредната лодка с мигранти пристига на гръцкия бряг. Няколко души са арестувани в Гърция при мащабни операции за разбиване на организирани мрежи, снабдяващи с фалшиви паспорти срещу солидна сума. В същото време отново възникна напрежение на границата между Македония и Гърция, след като Скопие реши да пропуска на своя територия само идващите от Сирия, Ирак и Афганистан

Открихa трето тяло в Сен Дени

Трето тяло бе намерено в щурмувания от спецчасти в сряда апартамент в парижкото предградие Сен Дени, съобщиха от прокуратурата в Париж, информира Би Би Си.

Френските власти вече обявиха, че едното от телата е на смятания за организатор на парижките атаки от 13 ноември Абделхамид Абауд. От прокуратурата потвърдиха също, че другото тяло е на жена, а паспорт с името Асна Етбулансен е намерен в ръчна чанта в жилището. За Асна се смята, че е братовчедка на Абауд.

В същото време към издирването на последния от парижките атентатори - Салах Абдеслам, се присъедини и Холандия.

„Мозъкът" на атаките заснет в парижкото метро

Смятаният за "мозък" на кървавите атентати в Париж Абделхамид Абауд, който беше убит при щурма в парижкото предградие Сен Дени, е бил заснет в метрото в Париж в нощта на атаките. Това съобщи френският в. "Паризиен", цитиран от Би Би Си.

Според изданието камери за видеонаблюдение са записали Абауд на станция "Кроа дьо Шаво" в източното предградие Монтрьой по линия 9 на метрото. Това означава, че той е бил близо до изоставения черен "Сеат", който беше намерен там и се смята, че е използван от терористите, които атакуваха барове и ресторанти във френската столица.

Двама свидетели пък твърдят, че са видели Абауд по улиците на Париж да пуши канабис и да пие бира с група мъже след зверствата.

БЕЛГИЯ ОСВОБОДИ МЛАДЕЖ, ИСКАЛ ДА ХОДИ НА ДЖИХАД

Омар ел Мадани, на 15 г., задържан в квартал "Моленбек" в Брюксел, е бил освободен от съда, съобщиха местни медии. Младежът бе задържан за трети път заради желанието му да се присъедини към джихадистите в Сирия. Отбелязва се, че по-рано той е бил арестуван в България, в автобус на път за Турция. Прокуратурата е настоявала той да бъде въдворен в лагер от закрит тип и лишен от свобода, но съдът е отказал.

Седем от задържаните при полицейските операции в Брюксел от четвъртък са били освободени.

„Ислямска държава" плаши с нови атентати в Европа и САЩ

Бойци от "Ислямска държава" разпространиха видеозапис, в който заплашват Белия дом със самоубийствени атентати и коли бомби и се заканват да извършат още атаки във Франция.

На записа, озаглавен "Париж преди Рим", боец от "Ислямска държава" се заканва да срине френски паметници и плаши с нападение и срещу Белия дом. Друг екстремист заплашва директно президентите на САЩ и Франция.

Говорителят на Държавния департамент Джон Кърби каза за Си Ен Ен, че се анализира достоверността на записите. Той увери, че американското правителство се отнася сериозно към заплахите.

Директорът на американското Федерално бюро за разследване Джеймс Коми обаче твърди, че на американска земя няма заплаха да бъдат извършени атентати като тези в Париж. Коми заяви, че американските власти работят в тясно сътрудничество с колегите си във Франция. В същото време американският държавен секретар Джон Кери заяви, че САЩ са способни да неутрализират "Ислямска държава" за по-кратко време, отколкото са направили това с "Ал Кайда".

ЕК вдигна мерника на АЕЦ „Пакш"

Европейската комисия реши да започне разследване дали вдигането на нови два блока в унгарската АЕЦ "Пакш" съответства на европейските правила за провеждане на държавни поръчки. Властите в Унгария ще имат два месеца да предоставят съответните доказателства, че конкурсът е бил проведен според изискванията в ЕС.

Според съобщението на Еврокомисията унгарските власти са предоставили директно на руснаците правото да изградят двата нови блока в АЕЦ "Пакш", както и ремонта на старите два, и то без прозрачна процедура. Според ЕК това е в разрез с европейското законодателство.

Унгарските власти настояват, че са получили писмени гаранции от предишния председател на Еврокомисията Жозе Мануел Барозу, че разширението на централата е позволено по клаузи на междуправителствен договор между Москва и Будапеща.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Гръцкият парламент одобри новите мерки за икономии

Управляващите се лишиха от двама депутати

Парламентът на Гърция одобри новата програма за икономии, съобщи Ройтерс. В подкрепа на пакета гласуваха 153 депутати от управляващата коалиция. Против бяха 137 народни представители, а 10 се въздържаха.

Двама депутати от лагера на управляващите гласуваха в разрез с позицията на своите партии и бяха изключени от своите парламентарни групи. Единият беше от СИРИЗА, а другият - от "Независими гърци".

Резултатът от гласуването оставя министър-председателя Алексис Ципрас с едва 153 депутати в 300-членния парламент - крехко мнозинство от само трима законодатели над важната бариера от 150 депутатски места, два месеца след изборната му победа.

Статис Панагулис от партия СИРИЗА не се появи на гласуването, изпращайки писмо до парламента, в което той посочи, че досега е направил редица компромиси, но не може да гласува в подкрепа на закона за ипотечната възбрана.

Проблемите за Алексис Ципрас се появиха неочаквано още в четвъртък сутринта, когато един от неговите дългогодишни съюзници и бивш говорител на правителството Гавриил Сакеларидис също обяви, че няма да подкрепи новия законопроект. Гръцкият премиер поиска и получи оставката на Сакеларидис, като той беше заменен в парламента на страната от министъра на социалната администрация Христофорос Вернардакис, който гласува в полза на законопроекта.

Програмата за икономии беше поискана от кредиторите от еврозоната в замяна на отпускането на 12 млрд. евро.

Законопроектът включва и данъци върху хазартните игри и виното. Предвижда се със специална такса от пет евроцента да бъде облагана всяка колонка от талоните за игрите на хазартния оператор ОПАП, а с потребителски данък от 40 евроцента да се облага всеки литър вино.

Въпреки направените в последните дни подобрения ревизираната ипотечна възбрана ще защитава само 25% от притежателите на първо жилище и ще се отнася за тези, които живеят под прага на бедността и имат просрочие по ипотечните заеми, информира БНР. Първоначално Ципрас обеща, че до 75% от собствениците на жилища ще бъдат защитени от новия закон.

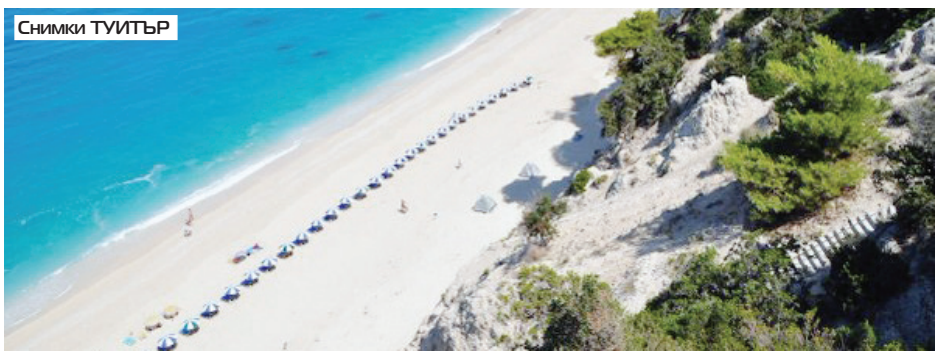
По-рано през седмицата Гърция и кредиторите постигнаха съгласие по отношение на предприетите от властите стъпки, свързани с третия финансов план за южната ни съседка. Договорките пък бяха одобрени и от работната група на Еврогрупата, съобщиха от Брюксел. От работната група отчитат, че Гърция е постигнала значителен успех с реформите.

Снимка БГНЕС

Гръцкият премиер разговаря с министъра на отбраната (вляво) и държавния министър по координация на работата на правителството (в средата) преди гласуването

Трусът преместил Лефкада с 36 см

Снимки ТУИТЪР

Приказният плаж преди и след труса

Земетресението с магнитуд от 6,5 по Рихтер, което във вторник удари гръцкия остров Лефкада, е преместило острова с 36 см, съобщават гръцки медии. Трусът взе две жертви и причини големи материални щети. Националната обсерватория в Атина съобщи, че йонийският остров се е преместил на юг, а горният слой на почвата е претърпял деформация. Все още продължават леки вторични трусове.

Земетресението бе усетено в Атина като доста продължително, както и в Подгорица, Тирана, Сиракуза в Италия. В Малта също е усетено на някои места с продължителност около 20 секунди. Трусът бе усетен и в София.

Земетресението залича един от най-хубавите плажове в света. Плажът Егремни на о. Лефкада присъстваше в топ 50 на почти всички класации за най-хубавите плажове в света. Местността се намира на 35 км южно от главния град на остров Лефкада. Сравнително дългият плаж, обграден от величествени скали, бе известен със ситния и мек пясък, и кристално чистата и бляскава вода.

Рибар, чиято лодка е била недалеч от брега по време на земетресението, е успял да заснеме срутването на скалите.

НАД ПОЛОВИН МИЛИОН СА БЕЗДОМНИТЕ В САЩ, СОЧИ ДОКЛАД

Около 565 000 души - една четвърт от тях деца, са били без дом в САЩ през тази година, когато в голяма част от Щатите са оскъдни жилищата на поносими цени. Това сочи доклад на американското министерство на жилищното строителство и градоустройството, цитиран от Ройтерс. В доклада се отбелязва, че бездомните са незначително по-малко в сравнение с 2014 г.

В много американски градове икономическото възстановяване е бавно заради замразеното или намаляващо заплащане на хората с най-ниски доходи и бюджетните ограничения в социалните програми.

Лос Анджелис, Сиатъл, Портланд, Орегон и Хаваите неотдавна обявиха извънредно положение заради увеличението на бездомните.

Действителният брой на бездомното американско население вероятно е по-голям от посочения в изследването на министерството. Причината е, че много хора, живеещи без средства за покрив над главата си, не са обхванати от проучването, защото спят при приятели и роднини.

Пак ебола в Либерия

В Либерия беше регистриран нов случай на ебола, след като страната беше обявена за прочистена от заразата, съобщиха световните агенции, цитирайки източници от Световната здравна организация.

Либерия беше обявила за пръв път, че се е освободила от опасния вирус през май. Епидемията обаче се появи отново шест седмици по-късно. За втори път Либерия беше обявена за прочистена от пандемията през септември.

Според правилата на Световната здравна организация, една страна може да се обяви за прочистена от вируса 42 дни, или два пъти повече от максималния инкубационен срок на заболяването, след последния познат случай.

Епидемията от ебола в Западна Африка е най-тежката в историята й, след като бе идентифициран вирусът през 1976 г. Тя предизвика 11 300 смъртни случая сред 29 хил. заразени лица от декември 2013 г.

В Либерия бяха наблюдавани 10 600 случая, от които 4808 с летален край.

В същото време в страната зачестяват ритуалните убийства. Според запознати причина за тях е черна магия, използвана от претенденти за президентския пост през 2017 г. срещу настоящата президентка.

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ
на в. ДУМА за периода до 6 април 2015 г. ще се изплащат до 31.12.2015 г.
За контакти - Снежка Иванова, тел: 02/9705249

СТЕЛА ЕНЕВА:

Няма бариери, ако искаш да се реализираш

Като прекратя активната състезателна дейност, не се виждам зад бюро, признава световната шампионка

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

Снимка БУЛЕВАРД.БГ

СТЕЛА ЕНЕВА е най-успешният спортист с увреждания в България за последното десетилетие. На световното първенство за хора с увреждания в Доха, Катар, в края на октомври спечели златен медал в тласкането на гюле и сребърен в хвърлянето на диск. За постиженията си бе избрана и за Спортист на м. октомври. Стела Енева е родена на 18 юли 1975 г. в Севлиево, израства в Плевен. Заради вродени аномалии от бебе е с ампутирани подбедрици на двата крака. За първи път участва на параолимпиада в Атина през 2004 г. Две години по-късно става световна шампионка на диск и на гюле на първенството в Асен, Холандия. През 2008 г. на параолимпиадата в Пекин печели сребърен медал на диск. На световното първенство през 2011 г. в Крайстчърч, Нова Зеландия, завършва втора и на диск, и на гюле. Прибавя ново сребро на диск от параолимпиадата в Лондон през 2012 г., същата година става и европейска шампионка в тласкането на гюле в Стадсканал, Холандия. През 2014 г. прави златен дубъл на диск и гюле на европейското първенство в Суонзи, Уелс. Четири пъти (2010, 2012, 2013, 2014) е избирана за Спортист на България с увреждания. Избрана от сп. "Grazia" за "Жена на годината" в категорията "Спорт" за 2012 г. Преди пет години във Варна отваря първия специализиран фитнес център у нас за хора с увреждания "Спортна зала Стела Енева". Почетен гражданин на Варна.

Златен и сребърен медал от Доха... Тези, които ви познават, вече биха се учудили, ако се върнете без отличия от голям форум?

- Точно това споделих и наскоро - много е тежък този самар. Всеки казва: "А-а-а, тя е сигурна, че ще вземе медал!" Но е трудно, това е огромна отговорност. Както при Серена Уилямс - всички очакваха, че на "Ю Ес Оупън" ще направи Голям шлем, като спечели 22-рия си трофей от 4-те топ турнира в света, но не успя.

В живота ми на спортист научих три неща. Първо, човек трябва да бъде влюбен в работата си. Второ, трябва да прощава - било то на треньора си, на партньора си - хората постоянно грешим. И трето, не трябва да забравя да благодари. Благодаря на журналистите, че повярваха, че нашият спорт е професионален, а не аматьорски или просто за интеграция.

С всяка изминала година конкуренцията става все по-силна. През 2000 г. Иванка Колева стана параолимпийска шампионка на гюле с резултат около 9 м, а преди 3 г. в Лондон мексиканката Анхелес Ортис Ернандес заслужи титлата с 11,43 м. При нас постоянно растат резултатите, специално на гюлето - със сантиметри на година. Един бог знае в Рио какви резултати ще бъдат постигнати. Кортовски труд се полага. На здравите спортисти са необходими пушки, лодки, а на нас - протези, колички, помощни средства...

Колко струват вашите протези?

- Моите са малко поскъпи. Когато се прибрах от Лондон, реших, че трябва да си направя здрави и стабилни протези. Двете общо са около 75 000 лв. Винаги ги сравнявам с колите. Моите са "S класа". Ако искаш големи резултати, качествените протези са задължително условие, за да издържиш на физическото натоварване.

Иначе също като здравите атлети спазваме дисциплина. Като гледам резултатите им и ги сравнявам с нашите, напредъкът е с приблизително еднакви темпове. Те тласкат гюлето 21-22 м, при нас вече има постижения около 11,50 м. В Доха първите 6 тласкаха над 10,80 м. Медалистките бяхме с резултати над 11 м, като аз хвърлих 11,14 м и победих само с 1 см мексиканката Анхелес Ортис Ернандес. Резултатите ни са горе-долу наполовината на здравите. При мен се състезава олимпийската шампионка на диск от Атланта 1976 г. Илке Вилуда (Германия). Като здрава атлетка тя печели златото на олимпиадата със 78 м, сега мята по 28-29 м.

Просто ви разказвам каква е разликата да хвърляш от столче и от изправено положение. Знаете, че хвърлячите мятат и с крака, а бегачите бягат и с ръце. Ние не използваме краката си, даже ни задължиха да сме на столчета, за да ни изравнят с други групи инвалидност - някои по-увредени, други по-здрави. Аз спадам към по-здравите, въпреки че съм с две протези на долните крайници. Благодарение на тях съм успяла да се социализирам и адаптирам. Заради тези ограничения трябва да развиваш горната част на тялото, за да тласкаш.

Имате ли постоянен доход? Стига ли финансирането от Българската параолимпийска асоциация и спортното министерство?

- Финансите и в България, и в спорта никога не достигат. Когато се занимаваш на високо професионално ниво, винаги излизат извънредни разходи - било материални, заради хранителния режим, медикаментозни, а при нас, параолимпийците, и за протези.

През 2010 г. отворихте специализирана фитнес зала. Радва ли се на интерес?

- Вложих в залата много усилия, нерви, лични средства, понеже бях амбициозна и мотивирана. Хубаво бе да се направи такова нещо, за да подпомогна и себе си - трудно ми бе да тренирам по други зали. С помощта на спортното министерство, на община Варна, с мои лични средства, с проекти, успяхме, отворихме я.

В началото имаше много желаещи и амбициозни посетители - дори треньори по лека атлетика, вдигане на тежести. Уреди съм предоставила, защото на мен ми беше трудно - буквално съм се молила на приятели и треньори да ми подарят гюле или диск, за да тренирам. Няма ги във всеки магазин, а са достатъчно скъпи, и въпреки всичко успях да ги набавя. Но доста от посетителите видяха, че се изисква голяма дисциплина и лишения. А тези хора са достатъчно травмирани и се дотравмират още. Някои останаха само за здраве да спортуват, да не им атрофират мускулите. Много ми се искаше поне един професионален състезател да излезе от тази зала, но... Може пък някой ден и това да стане.

> **Да станеш треньор в България е трудно, а за параолимпиец - още повече**

Каква е по-сериозната пречка пред хора с вашия проблем да се социализират - уплахът как ще гледа на тях обществото или страхът от лошата инфраструктура, която може да доведе до още физически неволи?

- Бих казала и двете, 50 на 50. Има здрави хора, които не искат да общуват с инвалиди, защото можело да им се случи и на тях подобно нещо. Или ни мислят за недостойни и неможещи да се справяме с живота, заради което ще искаме да ни подпомагат финансово или по друг начин...

Да, инфраструктурата в България не е на високо ниво за хората с увреждания, адаптацията - също. Имам познати, които са били оперирани от скъсани кръстни връзки или с гипсиран крак, и ми казват: "Просто не знам как се справяте навън, в обществото, при тези големи бариери." Забелязала съм, че инвалидите, независимо дали сме в чужбина или у нас, бързо успяваме да излезем от всяка ситуация. Независимо дали по сложен или по-лесен начин - няма бариери, ако искаш да се реализираш.

Друг параолимпийски атлет, 24-годишният Михаил Христов, който е с ампутации на ръцете, разкри, че вие сте му дали стимул за спортна кариера.

- Мишо ме търсил дълго време. Връзката ни стана чрез д-р Даниела Данчева, при която отишъл да си прави протезата и видял моите спортни протези. Попитал на кого са и тя му казала, че съм известна спортистка. Така се запалил и я помолил да ни запознае. При мен долните крайници са недоразвити, с протези съм. И затова съм развивала горен торс. При него е обратното - заради ампутациите на ръцете е развил краката. Поради това в началото гледах малко негативно на него - казах му, че ще бъде ощетен, както в момента се случва. Просто няма как да се съберат атлети в неговото положение и да се сформира група, която да се състезава. Да е жив и здрав, млад и амбициозен е, може да изкара поне още 2-3 параолимпиади.

След европейските и световната титли предполагам, че мислите ви са насочени към олимпийското злато?

- Определено. На последните две параолимпиади все втора, втора. Дано в Рио Господ е българин и за мен.

Какво ще правите след Игрите в Бразилия?

- Крайно време е вече да направим семейство. Моят приятел казва, че между европейски, световни първенства и олимпиади живеел с мен. Защото кариера, кариера, но всичко е до време...

А в професионален план?

- Не съм мислила, но да станеш треньор в България е трудно, а за параолимпиец - още повече.

Въпреки времето, отдадено на спорта, имате и две висши образования.

- Да, едното е във Варна - Икономическия университет, счетоводство и контрол. Второто е от НСА - лека атлетика, Треньорски факултет.

Да бъда честен, не ви виждам седнала зад бюро.

- Затова и не станах известен счетоводител (смее се). Такъв човек съм - динамичен и искащ да помага на другите да се реализират. Давам съвети да не спират на определено ниво, когато виждам, че имат капацитет.

Какво си пожелавате през 2016 г.?

- Първо - здраве, да имам условията и средствата за добра професионална подготовка, за да се адаптирам изцяло към параолимпиадата.

Къде ще изкарате Коледа и Нова година?

- В режим съм и вероятно ще тренирам, затова ще посрещам празниците скромно, на семейни начала.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Бюджет'2016 - нагъл опит да се купи управленско безвремие

Изказване в НС при първото четене на проектозакона на 19 ноември т.г.

Проф. Румен ГЕЧЕВ

В този проектобюджет е подменена основната цел с условията за нейното постигане. На стр. 8 пише "Основен приоритет на провежданата фискална политика в средносрочен план остава стремежът за запазване на стабилността на публичните финанси". Тук ни се предлага цел поддържане на фискална дисциплина и постигането на определени бюджетни параметри (основно бюджетен дефицит) като самоцел, а не като условие за икономически растеж и подобряване на жизнения стандарт на българите. Това противоречи на практиките в ЕС, където бюджетната политика се разглежда като един от двата основни стълба на икономическата политика, т.е. като условие и средство за постигане на определени цели, свързани с растежа на БВП и подобряване благосъстоянието на хората.

Ето, в Бюджет 2016 на Германия пише, че основна цел е "насърчаване на заетостта, инвестициите, индустрията, сигурността на гражданите и по-добри обществени услуги". И целият бюджет е изграден по тази логика, в т.ч. примерно заделянето на около 20 милиарда евро за бюджетни инвестиции за стимулиране на икономиката. Сравнителният анализ на приетите бюджети в ЕС показва, че с изключение на Германия, другите страни от ЕС не залагат на непрекъснато свиване на бюджетните дефицити далеч под границите от 3-те процента...

Какъв е смисълът от нулев бюджетен дефицит, ако икономиката буксува, безработицата расте и основните публични услуги са недофинансирани? С така цитирания приоритет правителството ни показва, че

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

не е наясно с фундаменталната разлика

между бюджетна и фискална политика и че за разлика от другите ни партньори в ЕС, вместо реални приоритети ни предлага бюджетни показатели и продължаващи усилия за "фискална консолидация". Странното е, че на стр. 12 в проектозакона правителството само стига до абсурдността на този приоритет, защото прави извода, че "През първата половина на 2015 г. икономическата активност в развитите страни беше подкрепена от ниските цени на петрола, по-бавните темпове на фискална консолидация и по-благоприятните условия на пазара на труда". Похвален извод. Но защо развитите страни забавят фискалната си консолидацията, за да си осигурят икономически растеж, а нашето правителство предлага обратното - ускорена фискална консолидация и то при положение, че състоянието на бюджетните ни показатели е по-добро от повечето страни от Съюза. Изглежда правителството не е чуло, че има план "Юнкер" на ЕС, който мобилизира над 300 млрд. евро за допълнително инвестиране чрез публично-частното партньорство. В този бюджет няма инвестиционен фонд, сложен е кръст на доказано полезния опит от 2014 г., когато бяхме заделили 500 млн. лв. за инвестиции в слабо развитите региони на страната.

Дълбоко погрешна е заложената за периода 2016-2018 г. тенденция за свиване на дела на бюджета и в частност на бюджетните разходи в БВП. През последните четири десетилетия страните от ЕС поддържат дела на бюджетните разходи в БВП в границите на 45-50%, като по правило този процент е по-висок в условията на криза и в следкризисен период, когато държавата поема допълнителни функции по стимулиране на икономиката за излизане от кризата и за поддържане на достатъчен икономически растеж. Във Франция, например, този дял през 2015 г. е 57%. Сравнителният анализ на новите бюджети на страните от ЕС както водещи, така и бившите соцстрани, показва, че категорично налагана тенденция е увеличението на дела на бюджетните им разходи в БВП, при спазване на ограничителните критерии от Маастрихт. По-скоро, бавно и балансирано намаление на дела на държавните дългове в БВП, който сега остава средно 75-90% от БВП.

В новия си бюджет 2016 г. Германия залага увеличение на бюджетните разходи със средно 2.5% -3% годишно, т.е. изпреварващо спрямо очаквания растеж на БВП.

Другата разлика с България е

че там това се съчетава със заложено изискване за увеличение на дела на бюджетните приходи, така че това да осигури балансиран бюджет. Българското правителство и тук ни предлага противоположно и очевидно грешно решение - подхожда по обратния начин, опитва се да отчете нисък бюджетен дефицит, но при намаляващи бюджетни приходи спрямо БВП. Немският подход означава фискална дисциплина при развитие, докато тук вносителите ни предлагат нисък дефицит при лазеща по дъното икономика.

Днес управляващите ни предлагат нещо уникално за практиката на другите страни от ЕС - да се движим в обратна на европейската и световната практика посока - да свиваме дела на бюджетните разходи в БВП - от под 39% тази година на рекордно ниските нива от 37% през 2018 г...

За нашата страна значението на фискалните инструменти имат особено силно роля, бих казал те са единственият ни шанс за провеждане на смислена макроикономическа политика. Обяснението е много просто - ние сме в Паричен съвет, който забранява провеждането на монетарна политика от страна на Централната банка. Следователно, единственият ни шанс за някакъв начин не е обвързан с развитието на българската икономика и не мобилизира ресурсите на държавата за реализацията на определени приоритети на развитието. Приоритети, които следва всяка уважаваща себе си държава. Тук няма приоритети, няма и механизми за тяхната реализация.

Напълно сбърканата политика

за намаляване на дела на бюджетните разходи в БВП води до заложен срив и в основните сектори на икономиката ни. Така например в периода 2016-2018 г. този дял намалява за отделните пера на бюджета, както следва: образование (от 3.6% на 3.4%), здравеопазване (от 4.5% на 4.4%), отбрана и сигурност (от 3.7% на 3.5%), икономически дейности (от 6.5% на 5.5%, замразява се делът на социално осигуряване, подпомагане и грижи на 13.2% от БВП. Как така, когато са приети конкретни директиви на ЕС за увеличение дела на разходите за образование до нива поне от 4.5% от БВП, нашето правителство залага движение в обратна посока. В МС не са ли чували за стратегическите цели на Европа, за изграждане на икономика на знанието, за това, че безапелационно е доказано от стопанската история, че излизането от криза и осигуряването на устойчиво развитие изисква изпреварващо увеличение на разходите за образование и наука.

И докато ни се предлага да намаляваме разходите за образование от 3.6% на 3.4% от БВП, този дял в Чехия е 4.5%, Унгария 4.7%, Франция 5.7%, Финландия и Швеция по 6.8%, Великобритания 6%, а в Дания дори 8.8%. У нас държавната субсидия за наука намалява както в относителен дял - от 0.16% от БВП 2014 г., на 0.15% - 2015 г. и 0.14% от БВП през 2016 г., така и в абсолютен размер - от 128.8 млн. лв. 2014 г., на 125 млн. лв. 2015 г. и слиза до 122.8 млн. лв. следващата 2016 г.

Като категорично заставаме зад необходимостта от спазване на критериите на ЕС за максимално допустими нива на бюджетния дефицит и на държавния дълг, т.е. спазването на общоприети принципи на фискалната дисциплина, ние

не виждаме аргументи и анализ

доказващи необходимостта България на всяка цена да се движи към балансирани бюджети в тези трудни условия. Да, Германия може да си го позволи като водеща европейска икономика и като страна, която доста успешно обвързва монетарната политика на ЕЦБ във Франкфурт със своите икономически интереси. Но даже Германия в последните четири десетилетия е имала не повече от 3-4 години балансирани бюджети, т.е. даже за нея умерените бюджетни дефицити са били елементи в политиките им за ускорено икономическо развитие. Даже и днес бюджетният дефицит на Великобритания е -4.6%, на Испания -4.4%, на Франция -4.1%...

Най-опасно за бъдещото на българската икономика е това, че балансирането на бюджетните показатели по приходната и разходната част се осигурява не от работеща и развиваща се икономика, а от

главоломно нарастване на държавния дълг

По същество, само за три години 2016-2018 този дълг се удвоява и достига почти 30% от БВП. Вече посочихме, че няма никакви приоритети и че се замразяват социалните плащания. Но даже и тази мизерия се гарантира с цената на 16 милиарден дълг, която ще легне върху плещите на нашите деца и внуци. Лошата новина е, че веднъж вкарана в такава стръмна спирала на задлъжняване, нашата страна няма как да се измъкне лесно от такава мъртва хватка. Нали на всички ни е ясно, че няма как тази тенденция да бъде обърната през 2019 г. или 2020 г., т.е. днешните грешни решения ни тласкат по нанадолнището на теглене на нови и нови нарастващи заеми... Този нечуван по размерите си дълг от 16 млрд. лева ляга като воденичен камък върху българската икономика. Защото проблемът е не само и даже не толкова в размера на дълга, колкото в очевадния факт, че тези чужди пари не отиват за осигуряване на инвестиции чрез публично-частно партньорство, нито за възраждане на българското образование и наука, нито за повишаване на конкурентоспособността на българските фирми. Те ще потънат в неефективни административни разходи, ще гарантират рекордни доходи за кръговете от привилегировани от властта фирми, трупащи милиони от обществени поръчки, и разбира се, ще гарантират оставането на власт на сегашните управляващи.

В тази връзка буди недоумение заложената уговорка в проектозакона за Бюджет 2016 г. фискалният резерв в края на годината да не пада под 4.5 млрд лева. Как така, та нали само преди месец МФ отчете, че резервът е достигнал рекордните 11 млрд. лева. Фактически правителството ни казва, че освен новия дълг от 5.3 млрд. лв. през 2016 г., то си запазва правото да похарчи и 6.5 млрд. лв. от резерва! Това прави общо 11.8 млрд. лв. за следващите 12 месеца. Този фискален комфорт за правителството при провалени реформи в МО и МВР, при задънената улица в пенсионното осигуряване и здравеопазването, при крещящите проблеми в образованието и науката, окачествяваме като нагъл опит да се купи управленско безвремие за ГЕРБ и неговите подгласници в управлението.

На стр. 29

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Ако мине номерът...

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

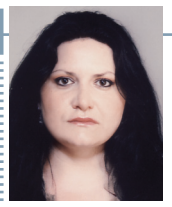
Алиса в огледалния свят. Такава асоциация изниква на първо време в съзнанието на объркания българин за това къде се намира и какво се случва. Объркан от хаотичните, изненадващи и непоследователни промени - в данъчната политика, в здравната реформа, в социалната сфера - все в негов ущърб. Връхлита ни усещане и за дежа вю. Защото вече е писано за този хаос, непоследователност и управленска немощ. Днес - едно предложение, утре - друго, накрая се взима междинно решение или изобщо отпада. Причината за отбоя са мощният обществен отпор и острата критика на експерти, браншови организации и политически партии. Често критиките валят и от съпартийци и коалиционни партньори.

Данъците "уикенд" и "градина" в крайна сметка също отпаднаха. Така и не стана ясно кое налага такива данъци, при положение, че хазната отбелязва ръст на приходите, сериозен резерв, а БВП расте. При представянето на тези налози не бяха направени разчети на очаквания ефект и методите за контрол. Как точно ще се следи дали предприемачът използва автомобила или лаптопа си за лични цели или служебни? В някои страни фирмените коли имат регистрационни номера с различни цветове, казват вносителите, и по този начин обществото следи кой кара колата в работно време и кой не.

Данък върху земята пък би засегнал най-уязвимото население в селата, а очакваните приходи, по изчисления на браншовата организация, оказа се, ще са по-ниски от разходите на общинската администрация. Тоест хем вреден, хем ненужен.

Въпросът е защо финансовият министър не е провел предварително срещи и консултации с експерти и браншови организации, когато подготвя промени, че да му станат ясни нещата, а стреля на сляпо - ако мине номерът, ако никой не реагира... Това незрялo, непрофесионално поведение е крайно несериозно за позицията министър. Дори в една фирма нещата се планират и аргументират по-ясно и отговорно. А да управляваш държавните финанси така е направо престъпно.

Безгранична наглост

МАЯ ЙОВАНОВСКА

В интернет циркулира карикатура, на която се вижда автомобил, почти изцяло погълнат от огромна дупка на пътя, а дебел полицай е приклещил оцелелия шофьор и ехидно му вика: "Опааа, на някой май му е изтекла винетката". И като знам състоянието на някои пътища в страната, пък и какви цени на винетките за следващата година ни натресоха управляващите, от картинката хич, ама хич не му става смешно на човек. Става му тъжно.

Още след като станаха известни през миналата седмица огромните цени на стикерите за догодина, започнаха и протести. В неделя ще бъде поредният. Едно на ръка, че сумата от 97 лв. е сериозен удар по джоба на средностатистическия български шофьор, ами и на хората въобще не им е ясно за какво отиват тия пари при състоянието на пътната ни мрежа. На властимащите обаче очевидно не им пука. Дали пък не се канят с тия пари да запълват зейналите дупки по новите магистрали, на някои от които рязаха ленти повече от веднъж и които наричат "своя гордост".

В опит да смекчи обществените реакции, по време на заседание на парламентарната регионална комисия в отговор на депутатски въпрос за винетките любимката на Борисов Лиляна Павлова изплю, че разбита на 12, сумата от 97 лв. за стикер излизала по само 8 лв. на месец. Абе, евтинийка...

Раздразнена от негативните настроения за мъдрото управленско решение да ни дерат с почти двойни цени, шефката на бюджетната комисия Менда Стоянова пък заяви безпардонно преди ден-два, че щом шофьорите имат пари да сипят бензин в колата си, трябва да заделят и пари за пътя. Тя каза още, че "всеки един трябва да знае, че всяко удоволствие, всяка добра услуга трябва да бъде заплатена". Къде Менда видя тая добра услуга? А защо не обявиха новите цени преди изборите? И въобще, докога ще продължава властта с тая безгранична наглост? Щото при такъв натиск хората вече няма как да кажат - карай да върви.

А вдигнат ли се шофьорите...

Защо джипито ми е без награда?

АИДА ПАНИКЯН

Десет общопрактикуващи лекари получиха награди от МЗ. Да им е честито! Навярно са заслужили отличията си. Но обществена тайна е, че "Топ 10" на джипитата се случи по доста неясни критерии. Защо в "Топ 10", та дори и в "Топ 100" не е включено примерно джипито на майка ми, който, макар и в дълбоката провинция, се грижеше за сърдечната й недостатъчност и двата й инфаркта по-добре от колегата си специалист? Защо в класацията не е попаднало моето джипи, което при всеки проблем е насреща и наистина се грижи за профилактиката на пациентите си? Защо никой не си направи труда да попита пациентите? Или те са последна дупка в кавала на българското здравеопазване?

Сигурно има още стотици много-много добри лични лекари, страхотни професионалисти. Нима всичките техни пациенти през последните три години всеки ден са били с кръвно 150 на 90 и кръвна захар над 9?

И отново се натъкваме на синдрома "Москов" - идеята блестяща, осъществяването й - пълен провал! Откровено е съмнението на съсловието дали за "конкурса" е взета под внимание цялостната работа на всички над 4600 лични лекари. Защото тяхната работа не е да се грижат само за пациенти със сърдечносъдови заболявания и диабет, а за още стотици хронични болести.

Измисленото от министъра (или може би някой негов гениален съветник!) състезание се превръща в подигравка с цялото лекарско съсловие, защото на практика обезценява и обижда труда на близо 30 хил. български лекари.

Дамата 21

СВЕТОВЕН ДЕН НА ПОЗДРАВИТЕ. Честван за пръв път през 1973 г. по инициатива на двама братя от щата Небраска - Майкъл и Брайън Маккормик, като реакция срещу засилване на международното напрежение. Поводът за обявяването му е четвъртата арабско-израелска война (6 октомври - 11 ноември 1973 г.). Днес отбелязваме Деня на християнското семейство и на православната християнска учаща се младеж.

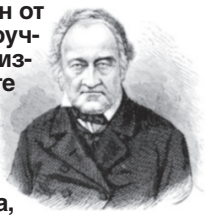

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТЕЛЕВИЗИЯТА. Отбелязва се от 1996 г. с резолюция на ООН в чест на първия Световен телевизионен форум в Ню Йорк, САЩ (1996 г.). На всички държави е предложено да отбелязват този ден, като обменят тв програми, посветени на мира, безопасността, икономическото и социалното развитие, разширяването на културния обмен.

ДЕН НА ОРЯХОВО. На тази дата през 1877 г. по време на Руско-турската освободителна война градът е освободен от турско робство. На този ден и Златоград е освободен по време на Балканската война през 1912 г.

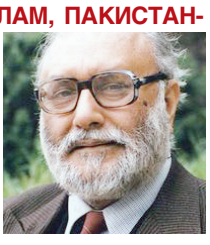
1881 - УМИРА АМИ БУЕ, ФРЕНСКИ ГЕОЛОГ, ПО-КЪСНО ПРИЕЛ АВСТРИЙСКО ПОДАНСТВО (Р. 1794 Г.). Един от пионерите на геоложките проучвания в Европа. Известен с изследванията си на Балканите и в частност - в България. Проучва Рила, долината на р. Струма, Пирин, Софийската котловина, Витоша, Стара планина, р. Искър, р. Марица, Родопите и др. Изработва първата геоложка карта на България.

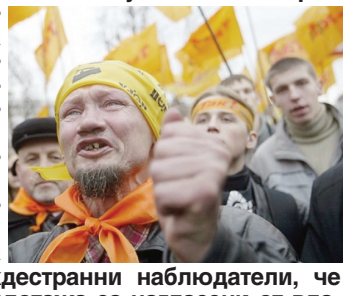
1995 - ПОДПИСАНО Е ДЕЙТЪНСКОТО СПОРАЗУМЕНИЕ. Мирният договор е парафиран във военновъздушната база Райт-Петърсън край Дейтън, Охайо. С него официално се слага край на продължилата близо 4 години гражданска война в Босна и Херцеговина. Дейтънското споразумение е резултат от Дейтънската конференция, състояла се от 1 до 21 ноември с.г. с участието на президента на остатъчна Югославия Слободан Милошевич, президента на Хърватия Франьо Туджман, президента на Босна и Херцеговина Алия Изетбегович, главния преговарящ от американска страна Ричард Холбрук, както и ген. Уесли Кларк. Тържествената ратификация е на 14 декември 1995 г. в Елисейския дворец в Париж.

1996 - УМИРА АБДУС САЛАМ, ПАКИСТАНСКИ ФИЗИК (Р. 1926 Г.). Известен с теорията за електрослабото взаимодействие, обединение на теориите за електромагнитното и слабото ядрено взаимодействие. Той е първият пакистанец и мюсюлманин, получил Нобелова награда (1979 г.). През 1964 г. основава и оглавява Международния център по теоретична физика край Триест, който днес носи неговото име.

2004 - НАЧАЛО НА ОРАНЖЕВАТА РЕВОЛЮЦИЯ В УКРАЙНА. Резултатите от втория тур на президентските избори (за победител е обявен Виктор Янукович) стават повод за протести, които продължават до януари 2005 г. Протестите са подтикнати от доклади на вътрешни и чуждестранни наблюдатели, че резултатите на балотажа са нагласени от властите. Върховният съд ги анулира. На втория балотаж Виктор Юшченко получава 52%.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
21 НОЕМВРИ 2015
ДУМА

Гениалният безумец Vincent ван Гог

Смятаният от мнозина за един от най-великите художници в историята на европейското изкуство - нидерландецът Винсент Вилем ван Гог, напуска несъвършения ни свят преди 125 години. Най-видният представител на постмодернизма е автор на около 900 картини и 1100 рисунки, които сътворява през последната декада от живота си, изпълнен с тайни и слухове, преплетен от всевъзможни случайности и събития.

И до днес експертите водят спорове за причините на психическото разстройство и внезапната смърт на гениалния безумец. В неговите произведения намират скрити замисли, а писмата към брат му разкриват суровата истина за нелекия път на талантливия художник.

Обрат на 27

Сред най-любопитните факти за живота на Ван Гог е решението да рисува картини, което взема, когато е на 27-годишна възраст. Дотогава учи в хагския филиал на парижка фирма за търговия с произведения на изкуството, работи като помощник в книжарница в Южна Холандия, после заминава за Амстердам, за да се подготви за приемните изпити в теологическия факултет, помага на болни и чете на миньорите от Библията... Понеже е на мнение, че няма право да живее при по-добри условия от тези на неговите довереници, раздава всичко, което има, на нуждаещи се и до юли 1880 г. изпада в страхотна мизерия. В края на краищата решава, че иска да се научи да рисува и започва с изображения на тежкия живот на селяните. Картините му са унили, в преобладаващи тъмни цветове. Но когато се премества през 1886 г. в Париж, се запознава с известни импресионисти. Увлича се по японското изкуство и започва да експериментира с по-ярка палитра.

Спалня със стил

Въпреки че не е съгласен с начина на живот на Винсент, брат му - Теодорус ван Гог, преуспяващ търговец на картини в Париж, изпраща на батко си пари, за да може да живее поприлично. Художникът обаче не спира да учудва родните си с ексцентричните си постъпки. Веднъж си намира 4-стайна постройка за 15 франка месечен наем, която обзавежда за цели 300 франка. Покъсно пък се уединява в ателие, намиращо се в южната част на Франция, далеч от неразбиращите творчеството му парижки художници и критици. И получава страхотно вдъхновение от интериора на новия си дом, като рисува "Спалнята на Ван Гог в Арл". Тайната е в колорита - като го опростявам, предметите изглеждат по-стилни и пораждат мисли за почивка и сън, пише Винсент на Тео. И именно в това е гениалността на художника, който успява да съедини в едно цяло великата тайна на динамиката и светлината и да я пречупи чрез произведенията си.

Една от първите големи картини на твореца "Селяни, ядящи картофи" от нидерландския му период се смята за истински шедьовър

Най-видният и талантлив представител на постмодернизма преди 125 години напуска несъвършения ни свят

Съществуват три варианта на "Спалнята в Арл" - единият се пази в Музея на Ван Гог в Амстердам, вторият се намира в Института на изкуствата в Чикаго, а третият може да се види в Музея Орсе в Париж

Пейзажът "Червените лозя" грешно се приема за единственото произведение на Ван Гог, продадено приживе

Случката с ухото

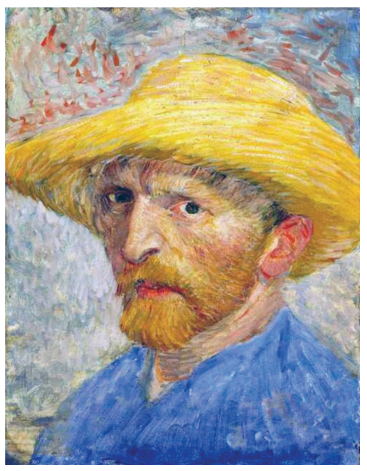
Сред най-разпространените факти, свързани с Ван Гог, и известни дори на онези, които не се интересуват кой знае колко от изкуство, е версията, че творецът си е отрязал ухото. Съществуват няколко предположения по този повод. Смята се, че не се е лишил изцяло от органа на слуха, а само от меката му част заради силната болка. Изказват се и мнения, че този стряскащ акт се предприема от художника, понеже се отчаял от липсата на интерес към картините му. Със сигурност обаче е установено, че по онова време Ван Гог живее в Южна Франция с прочутия френски живописец Пол Гоген, с когото се сдърпват заради местна проститутка. Посягането към ухото на нидерландеца се превръща не само в кулминация на скандала между двамата, но и в повод случката да се коментира повече от век.

Само една творба?

През целия си живот Ван Гог страда от ниска самооценка. Непризнатият гений донякъде има основание - авторът, чиито творби днес се купуват за милиони долари, приживе (според някои твърдения) е продал само една картина - "Червените лозя в Арл". Наистина това произведение е първото, което носи на автора му съществена сума - 400 франка. Но съществуват редица документи, потвърждаващи, че поне 14 от творбите на Ван Гог от 1882 г. намират нови собственици, платили поисканата от художника сума. Факт е обаче, че истинската голяма слава, както често се случва с талантливите творци, настига даровития постимпресионист едва след смъртта му.

Най-скъпият автор

Работите му са в списъка на най-скъпо продаваните в света. И това е според официалната статистика, предоставена от аукциони и онлайн наддавания. Сред картините, купени за над 100 млн. долара, са: "Портрет на доктор Гаше", "Портрет на пощальона Жоузеф Рулен" и "Ириси". За "Пшеничното поле с кипариси" през 1993 г. са платени $57 млн. Прочутият "Автопортрет с лула" е оценен на 90 млн. Дори и в най-смелите си мечти надали Ван Гог е предполагал, че за творбите му ще се броят подобни баснословни суми.

Художникът създава общо 35 автопортрета, като 28 от тях рисува в Париж през 1886-1888 г.

Тайната на края

След като прекарва известно време в психиатрична клиника и е изписан оттам като излекуван, художникът умира на 29 юли 1890 г., застрелвайки се в гърдите. Прави го от явно отчаяние и чувството на безизходица. Винсент ван Гог разбира, че е в тежест на брат си Тео, който е до него в най-трудните моменти от живота на твореца. Дори опитът за самоубийство не е сполучлив от раз - геният прекарва в агония два дни, преди да напусне мъчителния за него свят.

Тази официална версия за края на живота на Ван Гог обаче бива разклатена наскоро от Стивен Найфех и Грегъри Уайт Смит. Изкуствоведите твърдят, че въпреки разпространеното мнение най-вероятно е смъртта на талантливия творец да е била вследствие на нещастен случай. Според авторите на проучването геният е случайно улучен от две хлапета, които си играели с неизправен пистолет...

Съдбата явно е била жестока, позволявайки на Ван Гог да си отиде след едва 10 години активен творчески живот. Но и този кратък срок се оказва достатъчен, за да остане в историята на изкуството като изключителен автор на редица шедьоври и ненадминат майстор на оригиналната постимпресионистична живопис.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

Иринка Славейкова с децата си. Най-малкият, който държи в скута си, е Пенчо Славейков, 1867 г.

ИРИНК
МАЙКАТА НА
СЛАВЕЙКОВЦ

**Време е тя да излезе от фолклорните умотворения и да
в пълния й ръст на жена, дала живот и първи духовни под
от най-добрите ни държавни и политически мъже**

Вера ХРИСТОВА

Да се пише за Иринка Славейкова се оказва работа твърде сериозна, макар че името й понякога извиква усмивка заради анекдотите, свързани с нея и Петко Славейков. Но тя е стожерът, мълчаливият стожер, около който се изгражда гнездото на славеите - тя ражда, отглежда и пази пилетата, всяко от които после има свой глас, свое значимо място в обществената и културната история на България.

Трудно се пише за Иринка. Неслучайно досега за нея няма нито специално изследване, нито монография, нито книга или филм, макар животът й да заслужава всичко това. Трудно е, защото нямаме написано от нейната ръка, каквото и да било, тя си остава неграмотна, въпреки опитите на Петко Славейков да я научи да чете и пише. И всичко, което научаваме за живота й, е от спомените на хората около нея.

Иринка Славейкова е от Райковия род - една от най-старите и известни тревненски фамилии, която се родее с рода Априлови и Екимта от Габрово. Баща й Иванчо Райков, много богат търговец с къщи в трите махали на Трявна, с много имоти и пари, има пет деца.

Още преди да дойде в Трявна, даскал Петко изливал възхищението си към красния пол в стихове. Но тук той получил спокойствие и увереност след дългите гонения от гръцкия търновски владика и се отдал освен на учителското поприще, и на увлечението си по хубавичките тревненски моми. Бащите им обаче пресичали мерацте на "даскала голтак" и ги омъжвали за богаташки синове.

Поп Димо, чиято щерка той страстно залюбил, мнозина смятат, че това е голямата му младежка любов, омъжил щерка си за сина на чорбаджията Белчо Цанюв. Това несполучване докарало Петко Славейков болен на легло и отчаян дотолкова, че се прощава с най-близкия си приятел, учителя в Габрово Цвятко Недев.

Поп Кою и поп Йовчо, като виждали страданията на приятеля си, придумали Иванчо Райков да даде 18-годишната си щерка за жена на даскала. Годежът станал в един ден, но ходът му бил твърде неравен: "... аз ту в облаците, ту в бездна възлизах и падах", пише Славейков до Цвятко Недев.

За сполуката в годежа той, в своя си стил, се изразява колоритно: "Най-сетне хванах немеца за краката". Изведнъж бедният даскал се озовава с "къща, дрехи речи и прочие". А как е стигнал до решението за женитба разбираме от следните думи в негово писмо: "Дядо ти поп е причина, та прибързах, той мислеше друго, пък аз да му докажа, че глътнах жълтото около устните си".

Това е едно откровено, чистосърдечно признание, че решението му не е добре обмислено и че го е направил напук на поп Димо, който му отказал щерка си. И още един многозначителен момент има в това писмо, който звучи като лошо предчувствие: "Само едно мя мъчи и то само от сумнение, надявам ся, според мой нарав да ся погодиме".

Съмненията обаче се сбъдват. Венчавката е отбелязана от поп Йовчо в неговия Летопис: "1853, 25 януари венчахме чителя Петко и Ирина". Може да изглежда шега, но не е. За сватбата си младият даскал нямал чорапи, а как да застане пред олтаря бос? Наложило се да търси от приятели назаем.

Нямаме снимка на девойчето Иринка. Спомените и снимките за нея датират от по-зряла възраст и като майка. Каква е била Иринка, как се е отнасяла към децата си, как се е чувствала между комшийките си в Трявна? Ето какво си спомня Пенчо Славейков: "През летните ясни вечери цялата наша махала излизаше на улицата... ние боси и гологлави тичахме по улиците да гоним светулки и нощни бръмбари, а нашите майки, събрани пред портите коя с хурка, коя с чорап в ръка, седенкуваха до късна нощ. Майка ми редко седенкуваше със съседките си. Те гледаха на нея като на даскал Петковица, т.е. като на жена не съвсем от своя кръг, па и сама майка ми, прекарала и водеща бедовит живот, строга и мълчалива, се държеше малко настрана".

Най-добрия портрет на Иринка ни е оставила Екатерина Каравелова, жената на Петко Каравелов. Ето впечатлението й от първото виждане на Иринка през 1880 г.: "Пред мене се изправи една ниска на ръст, пълна жена, майка Ирина, много спретната, с кръгло лице, силно прошарена коса, ниско чело. Строги кафяви очи ме гледаха, от малките уста се отрониха къси изречения. Рядко съм срещала неуморно работлива жена като нея. Малцина си даваха труд да разберат какво се крие зад нейната затвореност."

Майка Ирина, според Каравелова, държала "под седем ключа" всички горчивини, изпитани през скитническите години на даскал Петко. Гозбите на Иринка Славейкова Екатерина Каравелова сравнява само с майчините си, баницата, с която гощавали Войводата в "Кървава песен", Пенчо я копирал от майка си.

Голяма къщовница била Иринка. Къщата й в Трявна, и в София, и в Стара Загора тя подреждала и поддържала безупречно. Голям двор в София, с много овошки, много цветя в саксии на етажерки, наредени амфитеатрално, калдъръм, "напръскан" с разноцветни калдъръмчета - приказно красив, с всевъзможни тонове на жълто, червено и оранжево, това си спомня братовчедка на Пенчо.

Иречек ни е оставил едно впечатление от кратко гостуване у Славейков: "Хубава, чистичка къщица, приветливо домакинство, възпитани деца и масивна госпожа. Едно тукашно старобългарско домакинство."

При дългите отсъствия на Петко и оскъдните средства, които донасял или изпращал, главната тежест по изхранването и отглеждането на седемте деца пада върху Иринка. За нея са думите: "Горда сурова балканджийка, тя тачала на своя стан и чуждо", за да ги прехрани, но никога не позволявала да я окайват или съжаляват. Рядко търсела помощта на баща си, защото даскал Петковица не можела да допусне хората да говорят, че мъжът й не се грижи за фамилията си. Случвало се и неведнъж Петко да моли своя баджанак Тотю Икономов да даде две лири на Иринка, които той ще му изпрати или донесе. Налагало се е да моли дори сина си Иван, вече учител в Цариград, да му помогне в издръжката на семейството...

Има много документи, че Славейков е бил привързан към жената и децата си. В писмата му се срещат такива изрази: "Без невеста, братко, тежък е живота", "Трявна - мила, булката ми - свидна", или "Ако искам да съм истински родолюбец, трябва да бъда и чедолюбец", пише той, след като 7 месеца е бил в Цариград по работата за българската черква и задължнял 7 хиляди гроша.

**Не сме народ, не сме народ, а мъ
хора, дето нищо не щат да вър
Всичко тежко, всичко мъчно е з
„Аз не зная! Аз не мога! - общ е гл
И не знаем, не можеме, не щеме
да работим за себе си със време
Само знаем, и можеме, и щеме
един други злобно да се ядеме...**

Петко

Всяка власт, която се отдалечава от народа, пада като дърво, отсечено в корена.

Петко Р. Славейков

Иринка Славейкова (в средата) с двете си сестри в Трявна

„ДЕТСКА ГАРАНЦИЯ" ИСКАТ СОЦИАЛДЕМОКРАТИТЕ В ЕП

Предложението ще бъде гласувано по време на пленарната сесия идната седмица

Днес в Европа 21 процента от децата са изправени пред риск от бедност. Най-малко 20 млн. деца страдат всеки ден от липсата на доходи и достъп до основни услуги. Голяма част от тях заспиват вечер, без да са заситили глада си.

За да бъде решен този проблем и неговите дългосрочни последствия, социалистите и демократите в Европейския парламент настояват за въвеждането на европейска "Детска гаранция", финансирана от европейския бюджет. Това става ясно от сайта на групата.

Предложението ще бъде подложено на решаващо гласуване следващата седмица по време на пленарната сесия на Европарламента в Страсбург. Преди дни проектът беше обсъден с представители на гражданското общество, министъра на социалните въпроси на Люксембург и колегата му от Холандия на конференция, организирана от Групата на социалистите и демократите в ЕП.

"Бедността винаги води до изключване, особено за децата. Борбата с първопричините за бедността сред децата е основен приоритет за нашата група и ние настояваме за въвеждането на "Детска гаранция" от повече от две години", заяви говорителят на социалдемократите в ЕП по заетостта и социалните въпроси Юта Щайнрюк. Безплатно здравеопазване, безплатно образование и детска грижа, приличен дом и адекватно хранене са основните условия са всяко дете, за да води един сигурен и достоен живот, подчерта Щайнрюк.

Виля Блинкевикют добави: Ние искаме да предложим бъдеще на милиони деца и семейства в цяла Европа чрез прекъсване на порочния кръг на бедността от възможно най-малка възраст.

Социалдемократите се надяват на стабилно мнозинство в ЕП, подкрепящо предложението им.

"Инвестицията в децата и тяхното благосъстояние е не само морално задължение, но и социален, и икономически приоритет. Детската гаранция трябва да се възприеме като инструмент с дългосрочни последствия, който ще осигури равни възможности за цяло поколение, както и подкрепа за родителите да избягат от изпадането в социално изключване и да се интегрират на пазара на труда", подчерта Блинкевикют.

Неотдавна лидерът на Партията на европейските социалисти (ПЕС) Сергей Станишев обяви старта на кампанията. "Детската бедност е едно от големите предизвикателства пред Европа. Недопустимо е в най-богатия съюз от държави да има гладуващи деца. ПЕС започва кампания за създаването на Фонд "Детска гаранция", който да финансира мерки за борба с детската бедност и да гарантира достъпа до образование и здравеопазване на децата. Никой не бива да бъде оставен зад борда", заяви Станишев.

Лидерът на ПЕС пое ангажимент за "Детската гаранция" в кампанията си за преизбиране като президент на европейските социалисти. В предходния му мандат левите се преборихa за "Младежката гаранция", която осигури над 6 млрд. евро за борба с безработицата сред младежите.

Шулц обеща подобрения в CETA

Председателят на Европейския парламент Мартин Шулц определи споразумението за свободна търговия между ЕС и Канада (CETA) в сегашната му форма като проблематично и призова Европейската комисия да започне преговори с новото правителство в Отава. Шулц изрази желание лично да се обърне към Комисията по петициите към ЕП с питане дали инициативата "СТОП ТТИП" ще бъде подложена на публично изслушване в Европейския парламент.

Тези обещания председателят на ЕП даде при получаването на над 3 млн. и 200 хил. подписа срещу планираното споразумение между ЕС и САЩ (ТТИП), връчени му преди седмица. Това информира сайтът на инициативата "СТОП ТТИП".

Припомняме, че в момента CETA преминава през процес, наречен "юридическо прочистване", след което ще бъде преведено на официалните езици на Евросъюза. Ратификацията му на европейско ниво се очаква да стартира в рамките на следващата година. След това всяка страна членка поотделно ще трябва да го одобри.

От инициативата "СТОП ТТИП" изразяват надежда, че гласовете на недоволство на европейските граждани все пак ще бъдат чути. След като подписите бяха предадени на Европейската комисия и Европейския парламент, предстои да бъдат предоставени и на Европейския съвет на министрите на търговията.

Междувременно кампанията по събирането на подписи продължава, поставяйки си следващата амбициозна цел - достигането до 4 млн. подписа. С темпото, с което се събират подписите, това ще стане съвсем скоро.

3,284,289 подписа на европейски граждани срещу ТТИП и CETA бяха връчени на председателя на ЕП

НЕКОВ С КАМПАНИЯ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА УМЕНИЯТА, ПРИДОБИТИ ОТ НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Европейската мрежа Солидар, представена от генералния й секретар Кони Ройтер и евродепутата Момчил Неков обявиха старта на европейската кампания за признаване на уменията, придобити от неформалното и самостоятелно обучение. Това стана по време на кръгла маса, посветена на темата, организирана от Неков в Брюксел, съобщиха от пресофиса на евродепутата.

Препоръките на Съвета за признаване на уменията, придобити от неформалното и самостоятелно обучение, поставят основите на засилващо се сътрудничество между ЕС и страните членки. До 2018 г. всяка от тях трябва да има своя национална рамка за утвърждаване на уменията, придобити от неформалното и самостоятелно обучение. Въпреки това реалността показва, че повечето държави се нуждаят от развиването на всеобхватни стратегии за признаване на уменията, смятат от Солидар.

В дискусията се включиха представители на Европейската комисия, Европейския център за професионална подготовка и българската Национална агенция за професионално образование и обучение. Пенка Ганева, представител на тази агенция, сподели, че в рамките на проекта за признаване на умения "Нова възможност за моето бъдеще" са били консултирани 14 469 български граждани. От тях 7484 са подали документи, а 6721 са получили сертификати.

"Във времена на растящи социални неравенства в нашите общества и други предизвикателства, като например броя на бежанците и мигрантите, които ще имат нужда от подкрепа при своята интеграция в пазара на труда, признаването на уменията, знанията и компетенциите поставят основите на нови възможности", заяви Кони Ройтер.

На свой ред евродепутатът Момчил Неков сподели: Днес сме изправени пред ситуация на рязко увеличаване на безработицата, особено сред младите хора, както и все по-големи разминавания между уменията на търсещите работа и изискванията на работодателите. Уменията, придобити от неформалното и самостоятелно обучение, трябва да бъдат признати не само защото дават на младежите нужните знания, необходими за дадената работа, но също така тези умения допринасят за персоналното развитие и превръщат обучаващите се в проактивни, отговорни и с широк мироглед граждани.

Солидар обяви подкрепата си за усилията на Неков заедно да ангажират институциите, гражданското общество и социалните партньори да подкрепят европейската кампания за признаване уменията, придобити от неформалното и самостоятелно обучение.

Солидар е европейска мрежа от неправителствени организации, работещи за постигане на социална справедливост в Европа и по света. В нея членуват 60 организации от 27 страни, 22 от които са от ЕС.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА
СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015
Неделник

Недоносените деца

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

По света 1 на 10 бебета се ражда преждевременно

"Бебето ви е недоносено! Първите 48 часа са критични. На този етап не можем да дадем прогноза". Обикновено това са първите думи, които чува майката, след като бебето ѝ се роди преждевременно. Всяко 10-о бебе е възможно да бъде недоносено и тогава въпросите, тревогите за здравето и живота му са не само на майката и бащата. Те ангажират съзнанието и на бабите и дядовците, и на приятелите и близките на семейството. Въпросите са хиляди: "Изплака ли? Диша ли? Какво да очаквам? Ще живее ли? Какво означават всички тези сложни термини, с които описват състоянието на бебето ни?..."

От фондацията "Нашите недоносени деца" са разработили наръчник за родителите и близките на преждевременно родените бебета.

Нормалната продължителност на бременността е около 40 седмици. Едва тогава новороденото е напълно готово за живот извън утробата. Понякога обаче бебето се ражда по-рано от очакваното. Сред

най-честите причини

за преждевременно раждане са вагинални инфекции - хламидии, трихомоназа, микоплазма, токсоплазмоза, бактериална вагиноза и т.н. Нормално матката е стерилна, но всеки възпалителен процес прави стените ѝ непълноценни. Друга причина за преждевременно раждане може да са вирусни инфекции - рубеола, цитомегаловирус, херпес, грип, аденовирусна инфекция. Причина може да е и нетипично закрепване на плацентата - т.нар. плацента превия. Многоплодните бременности също крият риск от преждевременно раждане. Раждането на недоносено бебе може да се случи при 75% от жените, които стават майки за първи път, и при 45% от раждалите жени. При млади жени на 14-18 г. или при пациентки над 35 г. бременността се смята за рискова. Хронични заболявания като хипертония, сърдечносъдови заболявания, анемия, заболявания на белите дробове или черния дроб и т.н. също може да са причина за раждане преди определеното време. За това може да са причина и удар, травма, прекалено физическо натоварване.

Благодарение на напредъка в медицината преждевременно родените деца могат да бъдат спасени и да се развиват като здрави деца. Родителите рядко са готови за шока и стреса, който изпитват при раждането на недоносеното дете и продължителното му лечение в неонатологично интензивно отделение.

Преждевременно родените деца се срещат с твърде много

предизвикателства

още в първите минути на своя живот. Причината е незрялостта на всички органи и системи, което води до неспособността на бебето да се адаптира само към живот извън утробата.

Най-голямото предизвикателство за лекарите е лечението на новородени с тегло при раждането под 1500 г и особено под 1000 г.

Недоносените деца трябва да преодолеят трудности, свързани с дишането, поддържането на телесна температура, храненето, честите инфекции и др. Тук идва ролята на медицинския екип на отделението по неонатология. Преди всяко раждане на недоносено дете се извършва подготовка за неговото "посрещане" - топъл кувьоз, кислород или апарат за обдишване, монитор за отчитане на кислородната сатурация и сърдечната честота и др.

Ранни усложнения

настъпват скоро след раждането и е възможно те да са пневмоторакс (колабиране на белия дроб поради навлизане на въздух в плеврата), пневмония, анемия, мозъчни кръвоизливи, тежко протичащи инфекции и др. Тези състояния на бебето изискват допълнително лечение, удължават престоя му в отделението, повишават риска от късни увреждания.

Тежкият преход от "водния" живот в майчината утроба към "кислородния" е изпитание, изискващо незабавна адаптация. От всички органи, които трябва да се адаптират към извънутробния живот, белият дроб е този, при който встъпването във функция е най-впечатляващо. Недостатъчна синтеза на веществото сърфактант - хиалинно-мембранна болест, нараства след 24 гестационна седмица. Затова прекалено рано родените бебета страдат от липсата му, а това води до развитие на дихателна недостатъчност в първите часове и дни след раждането. Изкуственият синтез на сърфактант и лечението с него се смятат за революция в неонатологията.

Преждевременно родените бебета често показват модел на дишане, в който се наблюдават кратки паузи. Някои медикаменти могат да бъдат използвани за стабилизиране на дишането на бебето.

Бебета, които са били дълго време на командно дишане, може да развият хронично белодробно заболяване (познато още като бронхопулмонална дисплазия или БПД).

Други проблеми, с които се сблъскват недоносените бебета, са свързани с неспособността сами да поддържат телесната си температура, незрялост и лесна ранимост на мозъчните структури, незавършено развитие на ретината, незрялост на имунната система. Усложнения при преждевременно родени деца се наблюдават почесто при родените преди 32-34 г.с. (тегло под 1500 г).

Българските неонатолози изказват задоволството си от въвеждането на новия слухов скрининг.

В СЛИВЕНСКО МЪНИЧЕТАТА СА ДОСТА ПОВЕЧЕ

Един от регионите, в които недоносените бебета са повече от средностатистическия брой, е Сливен, съобщи д-р Таня Праматорова, началник на отделението по неонатология в сливенската болница "Д-р Иван Селимински". По думите ѝ от около 1500 родени бебета, 200 са недоносени. Българските неонатолози са единодушни, че у нас има апаратура, но тя е силно амортизирана, а и липсват достатъчно и съвременни транспортни инкубатори.

Народна медицина

Бялата ружа предотвратява възпаления

Името на бялата ружа (Althaea Officinalis) означава "официалният лечител". Расте по влажни и мокри места като ливади и блата. Използвана е за лечение от преди повече от 2500 години. Листата на бялата ружа и основата ѝ се използват и като лекарство, и като храна. Древните римляни и египтяни са използвали корените на растението като зеленчук, а за най-бедните в Сирия това е бил начин за препитание. Растението се използва като лекарство при кашлица и болки в гърлото, както и за напукана кожа и малки рани.

Полизахаридите в листата и корените ѝ облекчават дихателните пътища и имат успокояващ ефект върху възпалените мембрани в устата и гърлото. Антибактериалните свойства предотвратяват по-нататъшно възпаление. Чай или отвара за гаргара от бяла ружа премахва сухотата в устата и възпалението в гърлото.

Ружата освен това е полезна и при възпалени бъбреци или наличието на камъни в тях. Тя намалява инфекцията и болката, помага и за по-лекото преминаване на камъни в бъбреците.

Бялата ружа понижава кръвната захар. Затова хората с ниска кръвна захар трябва да се консултират с лекар или билкар, преди да използват билката. В тинктурите се съдържат алкохол и захар, така че диабетиците, алкохолиците и хората с чернодробни заболявания трябва да приемат бялата ружа в различна форма. Бременните и кърмещите жени не бива да пият билката, тъй като липсват проучвания за краткосрочен или дългосрочен план за безопасност и ефекти върху плода или бебето.

Изследват слуха на всички новородени в „Св. Анна" в София

В новооткритията в УМБАЛ "Св. Анна"-София АД Здравноконсултативен център за майчино и детско здраве"(ЗКЦ) се провежда безплатно изследване на слуха с отоакустични емисии на всички новородени в отделението по неонатология на болницата.

Центърът е в основната сграда на УМБАЛ "Св. Анна" - база Запад, Административна част, етаж 1, кабинет 1.

Телефон за записване: 0879 885 062

Работно време на ЗКЦ: понеделник - петък от 8 до 12.30 ч. и от 13 до 16.30 ч.

По статистически данни на всеки 1000 новородени се раждат 1 до 4 глухи деца, а при част от новородените с лека степен на намаление на слуха в течение на детството се развиват признаци на тежко чуващи деца.

Глухотата е загуба на слуха, дължаща се на увреждането на различни части на слуховия анализатор. При наличие на намаление на слуха, настъпило преди развитие на говора, се наблюдава невъзможност за развитие на речта и изоставане в нервно-психологичното развитие поради нарушената възможност за комуникация и невъзприемане на слухова информация чрез слуховия анализатор.

При частично намаление на слуха се наблюдават определени говорни дефекти, засягащи главно високочестотната област на речта.

Рискови групи, при които може да се установят увреждания на слуха, са деца, родени от родители с увреден слух или от майки, прекарали пренатални заболявания, травми на черепа, както и неизвестни причини.

С провеждането на неонаталния слухов скрининг се дава възможност за навременна диагностика на увреждането на слуха, което е условие за навременно и успешно лечение.

Изследването е бързо, лесно, безболезнено, отнема само няколко минути. Обикновено се провежда, докато детето спи.

БЕЗПЛАТНИ ПРЕГЛЕДИ ЗА РАК НА ПРОСТАТАТА

На 21 и 28 ноември, след предварителна записване на тел. 02/40 36 100, в болница "Доверие" ще бъдат извършени медицински прегледи за рак на простатата, които включват ултразвуково изследване, ректален преглед и консултация. Прегледите ще бъдат извършвани от д-р Дмитрий Дмитренко.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Парсон

Лозан ТАКЕВ

ПРОСТО ТРОЙНО ПРАВИЛО

Аз съм прост. Ти си прост. Той е прост. Ние сме прости...
Егати държавата!

ПРОГНОЗА ЗА ВРЕМЕТО

Едно време се е отворило през ноември -
да шофираш по къси гащи със зимни гуми!?

УПРАВЛЯВАЩА ЛОГИКА

Според внучката на социализма Лиляна Павлова вече много пъти й вдигат заплатата, за да има още винетки от 67 лева!?

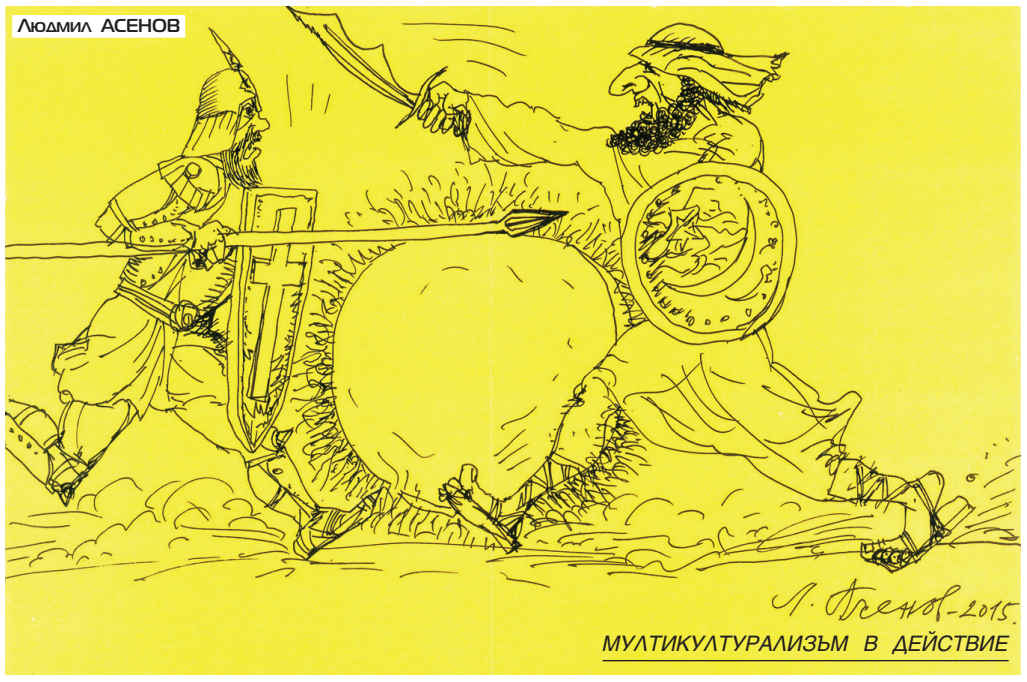
СЪЩО ЛОГИЧНО

Ако имаш пенсия до 300 лева, дават коледни добавки по 40 лева.
А ако имахме пенсия от 40 лева, дали щяха да ни дадат по триста лева за Коледа!?

ПО БЪЛГАРСКИ...

Както е тръгнало, по български манталитет, нищо чудно утре "да опраскат" и
Ангела Меркел!

Людмил АСЕНОВ

МУЛТИКУЛТУРАЛИЗЪМ В ДЕЙСТВИЕ

Безсъници

Божидар ТОМОВ

Аз много обичам да спя и предпочитам да спя, отколкото да съм буден. Първо, защото е по-приятно, и второ защото е по-евтино. Не ядеш, не пиеш, не усещаш, че ти е студено, не палиш лампа и не четеш вестник, в който пише, че ще ти увеличат заплатата на първи юли догодина. А то и как да ми я увеличат, като съм безработен и въобще не получавам заплата?

Разни мои познати ме питат: А как си жив тогава? Ами а де? - отвръщам им аз. Ето защо предпочитам да спя, и ако може по 24 часа в денонощието, и то не само през зимата като мечките, но и през лятото също, защото през лятото, като се сетя, че идва зимата, направо сън не ме хваща.

А освен това, като спи, човек не мисли. А иначе, като е буден, мисли и забелязва, че нищо не може да измисли. Чувства се пълен глупак и му се разваля настроението. Да си в моето състояние и на всичкото отгоре с развалено настроение, то си е направо катастрофа.

Наскоро ме обхвана безсъница, и то защото се бях замислил за българския футбол. Откъде накъде аз точно и баш за футбола, не може да се разбере, защото човек не винаги контролира процесите, които стават в мозъка му. Защо, рекох си, България не стане световен шампион или поне европейски?

Много хора си задават този въпрос у нас, а и не само у нас, а даже в Канада и в Южноафриканската република, тъй като в тези държави живеят сума ти наши емигранти и те като мен се питат: защо България не става световен шампион? И на всички ни е криво. Всички разбираме защо поскъпва сиренето, а защо румънците са понапред по футбол от нас – за това обяснение няма.

Много ми е малко утешението, че с Албания сме равни, а Люксембург го бием, където го намерим.

Излиза, че положението не е обвързано с жизненото равнище, средната пенсия и минималната заплата, тъй като Румъния в това отношение е по-добре от нас, но пък Люксембург е много по-добре от Румъния. Тогава?... И като паднем от някого, много се дразня, но като бием Люксембург, се дразня още повече. Защо, защо, питам се, на люксембургците не им пука, защо люксембургците не искат да станат световни шампиони и защо люксембургците нямат нашите проблеми и амбиции? Може би, викам си, тъкмо заради това са по-добре от нас във всяко отношение, като изключим футбола и може би вдигането на тежести.

И като премислих всичко това, реших да се откажа и аз от моите амбиции и да отида да си спя спокойно като един люксембуржец. Макар че всъщност люксембуржците не спят, а работят.

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

Кой ще се заселва у нас или И бежанците дигнаха ръце

Преди няколко дни чух по национална медия как един умник успокояваше народонаселението, в смисъл, че няма страшно, бежанският поток няма да ни залее, но не защото границата ни се пази толкова непреодолимо, колкото твърдят управляващите, а защото нашата страна не представлява интерес за имигрантите, те си искат Германия, Швеция и Норвегия си искат, а също така мъгливия Албион.

Няма да споря със споменатия умник. Че не щат бежанците да се заселват за постоянно у нас – не щат. Това е вярно. Но трябва ли този факт да ни радва?

Това – първи въпрос. Втори въпрос – от какво бягат те и какво търсят? И защо се стремят да минат през страната ни като през малка гара?

Отговорите са от ясни, по-ясни. Бягат от войната, бягат от несигурността, бягат от бедността. Е, как тогава да искат да се установят за постоянно в България?! Вярно, официално тук война няма, но ето че гранатомети гърмят в центъра на столицата ни. Ми то на сириеца или на афганистанеца, ако му липсва гранатометен тътен, той ще иде в Палмира или в Кабул, за какво му е да бие толкова път до София. Ако е петимен да се изхранва с огризки, това може да го прави и по родните си места, а не да рови тука из кофите за боклук досущ като български пенсионер. Ако иска да бъде излъган, пребит и ограбен – пак може да удовлетвори желанието си там, сред близки и познати, а не тук – в тази пуста чужбина.

С други думи, нашата родна страна, нашата мила България не е привлекателна за бежанците. Ето, според последни данни Гърция и Италия изпитват трудности да намерят желаещи сред регистрираните там бежанци, които да бъдат преместени доброволно в България. Затова в момента бежанският център в столичния квартал "Враждебна" стои празен, в очакване на първите чужденци, които ще се осмелят да дойдат у нас. Не ги привличат нито нашите природни красоти, нито прекрасните ни магистрали. Те си искат, пак повтарям, Германия, Скандинавските страни, Англия си искат. А България – не, та не! На тях им трябват сигурност, законност, прилични доходи, спокойствие.

Много се говори и се пише напоследък, че нашите младежи – образовани, кадърни и интелигентни, все повече и повече се насочват към прословутия „Терминал 2". И това, според всички анализатори, е ужасно. Мисля си, че поужасно е това, че дори бягащите от войни, разруха и бедност не желаят да се заселят у нас. Впрочем тяхното нежелание най-добре обяснява синдрома „Терминал 2". А вие как мислите?

ОТ НЕТА С

ИНТЕРНЕТ

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА МЪЖЕТЕ:

● Повечето мъже ненавиждат да пазаруват. Точно по тази причина щандовете с мъжко облекло обикновено са на първия етаж – на две крачки от входа!

● Когато четирима или повече мъже се събират на едно място, те си говорят за спорт. Когато четири или повече жени се събират на едно място – те си говорят за мъже!

● Да се освободиш от някой мъж, без да накърниш неговата мъжественост, изобщо не е лесно! Изразите "Обирай си крушите!" и "Не искам да ти виждам очите!" могат да звучат и като покана. Ако наистина искате да се избавите от някой мъж, изберете си някоя от следните фрази: "Обичам те!", "Искаш ли да се оженим?" или "Искам да имам дете от теб!". След тези думи мъжете изчезват яко дим.

● Менопаузата при мъжете е значително по-забавна от менопаузата при жените. Когато жените са в менопауза – те дебелеят и често се потят. Когато мъжете са в менопауза – те свалят млади гаджета и карат мотори!

● Мъжът забравя всичко, докато жената нищо не забравя! Ето защо при предаването на футболни срещи – винаги показват повторения!

Николай АРНАУДОВ

Вицариете

Модерни времена:

Млада жена, която е омъжена от седмица, отива на гости у родителите си, те нетърпеливо я разпитват:

– И как е, доволна ли си от семейния живот?

– Много, по цели нощи не спим двамата!

– Е много се радваме, надяваме се скоро да видим и резултата от това “недоспиване”?

– О, резултатите са страхотни, аз съм четвърто ниво в Happy Farm, а съпругът ми - осмо ниво в “Танкове”...

☺

Една жена се оплакала на приятелката си:

- Мъжът ми е отвратителен! Все говори за майка си - мама това, мама онова, мама така готви, на мама онова й харесва...

- Трябва да му напомниш, че и ти си жена, та да ти обърне внимание. Сложи си нещо по-секси и го изненадай.

Вечерта мъжът се прибира и жена му го чака по черни бикини, черен сутиен и черни ръкавици. Мъжът възкликва:

- Боже! Цялата си в черно! Да не е станало нещо с мама?

☺

Жена отишла на лекар и се оплакала, че постоянно се чувства уморена.

- Колко често правите секс? - попитал докторът.

- Всеки понеделник, сряда и петък - отвърнала жената.

- Е, може би трябва да почивате в сряда.

- Не мога, това е единствената вечер, в която съпругът ми си е вкъщи.

☺

Жена отива на лекар и му казва:

- Всеки път щом кихна, получавам оргазъм.

- Хммм. Какво взимате за това?

- Черен пипер.

☺

Лекарят обяснява на ирландец как природата компенсира някои физически недостатъци.

- Например слепите хора имат остър слух. Глухите развиват други сетива.

- Разбирам какво искате да кажете - отвръща ирландецът. -Забелязал съм, че ако единият крак на човек е по-къс, другият винаги е малко по-дълъг.

☺

Англичанин, шотландец и ирландец работели заедно на строеж. Тримата си носели обяд и всеки ден го изяждали по едно и също време. Един ден англичанинът отворил кутията си и измъчено възкликнал:

- О, не, само не пак сандвичи с яйца! Ако изям дори само още един сандвич с яйце, кълна се, че ще се самоубия.

Шотландецът отворил кутията си и изпъшкал:

- О, не, само не пак сандвичи с телешко! Ако изям дори само още един сандвич с телешко, кълна се, че ще се самоубия.

Ирландецът отворил кутията си и ужасено извикал:

- О, не, само не пак сандвичи със сирене! Ако изям дори само още един сандвич със сирене, кълна се, че ще се самоубия.

На другия ден пак станало време за обяд. Англичанинът отворил кутията си и пак видял сандвичи с яйца. С отчаян вик „Сандвичи с яйца, повече не мога да ги гледам!” той изтичал по трегера, хвърлил се от шестия етаж и умрял. След секунди шотландецът отворил кутията си, видял сандвичите с телешко, извикал „Сандвичи с телешко, повече не мога да ги гледам!”, изтичал по трегера, хвърлил се и умрял. Накрая ирландецът отворил кутията си и видял сандвичите със сирене. Той извикал „Сандвичи със сирене, повече не мога да ги гледам!”, изтичал по трегера, скочил и умрял.

На погребението трите вдовици били безутешни.

- Не разбирам - изхлипала съпругата на англичанина. - Мислех, че обича яйца.

Съпругата на шотландеца била също толкова озадачена.

- И аз не разбирам - простенала тя. - Мислех, че мъжът ми обича телешко.

Накрая съпругата на ирландеца изплакала:

- Просто не разбирам поведението на Пади - винаги сам си е правил сандвичите.

☺

Мъж казва на свой приятел:

- Дядо ми предсказа точната година на смъртта си. Нещо повече, той знаеше точния месец, точния ден и точния час. И позна до последната минута.

- Невероятно - отвръща приятелят му. - Как е познал?

- Съдията му ги беше казал.

☺

Съпруг изгубил жена си в злополука на яхта и на другия ден при него дошли двама полицаи.

- Имаме една лоша новина, една добра новина и една страхотна новина - съобщили му те. - Коя искате да чуете първо?

- Кажете ми лошата новина - отвърнал съпругът.

- Боя се, че открихме тялото на жена ви в залива на Сан Франциско.

- О, не - изхлипал мъжът. - Бедната ми жена. Бедната ми скъпа жена. Каква е добрата новина?

- Когато я извадихме, по нея имаше два петкилограмови омара и дванайсет големи рака.

- Това е ужасно - възкликнал съпругът. - А каква е страхотната новина?

- Утре пак ще я извадим.

☺

В чудния свят на мързеливците:

Гражданин пътувал из страната и се натъкнал на стар фермер, който седял на пън и дъвчел стръкче трева.

- Как е? - попитал туристът.

- Не се оплаквам - отвърнал фермерът. - Трябваше да отсека няколко дървета, обаче мина циклон и ми спести труда.

- На това му се вика късмет.

- После мълния запали храсталака и ми спести труда да го горя аз.

- Май че си голям късметлия.

- А, нищо работа. Сега чакам да удари земетресение и да изрови картофите от земята.

☺

Привечер шофьор карал с превишена скорост по магистралата, когато видял, че го настига полицейски автомобил. Известно време се опитвал да избяга от преследвача си, но след като вдигнал двеста километра в час и не успял да се откачи, разбрал, че е изгубил, и спрял. Полицаят слязъл от колата си.

- Гледай сега, приятел - казал той. - Днес прекарах кофти ден и единственото ми желание е да се прибера вкъщи при жена си и децата си. Затова, ако измислиш сериозно основание, поради което си вдигнал двеста, ще те пусна. Шофьорът се замислил за миг.

- Преди три седмици жена ми избяга с ченге. Когато те видях в огледалото, помислих, че си онзи полицай и се опитваш да ми я върнеш.

☺

Жена е в леглото с най-добрия приятел на мъжа си, когато звънни телефонът. След като затваря, тя се обръща към любовника си:

- Беше Джим, но не се бой, известно време няма да се прибере вкъщи. Играе карти с теб.

☺

Пътен полицай спира мъж за неправилно шофиране.

- Надуйте балона, ако обичате.

- Съжалявам, не мога. Аз съм астматик. Ако духна, ще получа астматичен пристъп.

- Добре, елате в участъка и дайте кръв.

- Съжалявам, не мога. Имам хемофилия. Ако дам кръв, ще умра.

- Добре тогава, ще дадете урина.

- Съжалявам, не мога. Аз съм диабетик. Ако дам урина, ще ми падне кръвната захар.

- Добре. Тогава слезте от колата и направете няколко крачки по бялата линия.

- Съжалявам, не мога.

- Защо?

- Защото съм пиян.

☺

Тийнейджър започнал работа като продавач в бакалия в Оклахома. Един ден влязъл клиент и поискал половин маруля.

- Не съм сигурен, че можете да купите половин маруля - отвърнал младият продавач.

- Защо? - попитал мъжът. - Не ми трябва цяла маруля.

- Съмнявам се, че мога да ви продам половин маруля.

- Добре - твърдо заявил клиентът. - Доведете управителя.

Продавачът отишъл да говори с управителя.

- Един идиот иска да купи половин маруля!

В този момент забелязал, че клиентът е застанал до него. Без да се смути, тийнейджърът продължил:

- А този господин иска да купи другата половина.

Когато въпросът бил разрешен, управителят казал на продавача:

- Останах впечатлен от начина, по който се справи. Измъкна се от неприятна ситуация. Откъде си?

- От Минесота.

- Защо дойде тук?

- Там всички са само курви и хокеисти.

Управителят се намръщил:

- Жена ми е от Минесота.

- Нима? В кой отбор е играла?

☺

Пациентът:

- Жена ми ме смята за луд, защото обичам наденици.

Психиатърът:

- Глупости, и аз обичам наденици.

Пациентът:

- Страхотно! Трябва да дойдете и да видите колекцията ми. Имам стотици.

☺

Съпруга отишла на психиатър в опит да регулира сексуалния си живот. В продължение на половин час тя разказвала за незадоволителния секс с мъжа си, но психиатърът се опитвал да стигне до корена на проблема.

Накрая попитал:

- Някога наблюдавали ли сте лицето на мъжа си, докато се любите?

- Веднъж.

- И как изглеждаше?

- Много ядосан.

- Интересно. Казвате, че само веднъж сте наблюдавали лицето на мъжа си, докато се любите, нали? А какви обстоятелства ви накараха да го погледнете, когато ви се е сторил толкова ядосан?

- Той ме гледаше през прозореца...

☺

Психиатър казва на пациента си, че провежда елементарен тест, за да провери нормалните човешки реакции.

- Какво ще се случи, ако ви отрежа лявото ухо? - пита психиатърът.

- Няма да мога да чувам - отвръща пациентът.

- А какво ще се случи, ако ви отрежа дясното ухо?

- Няма да мога да виждам.

- Защо?

- Защото шапката ще ми падне върху очите.

☺

Учителят в неделното училище пита малките си ученици:

- Защо трябва да пазим тишина в черква?

Отговаря му едно момче:

- Защото хората спят.

☺

Задали на трима духовници един и същи въпрос: „Кога започва животът?” Католическият свещеник отговорил:

- В момента на зачатието.

Англиканският викарий отговорил:

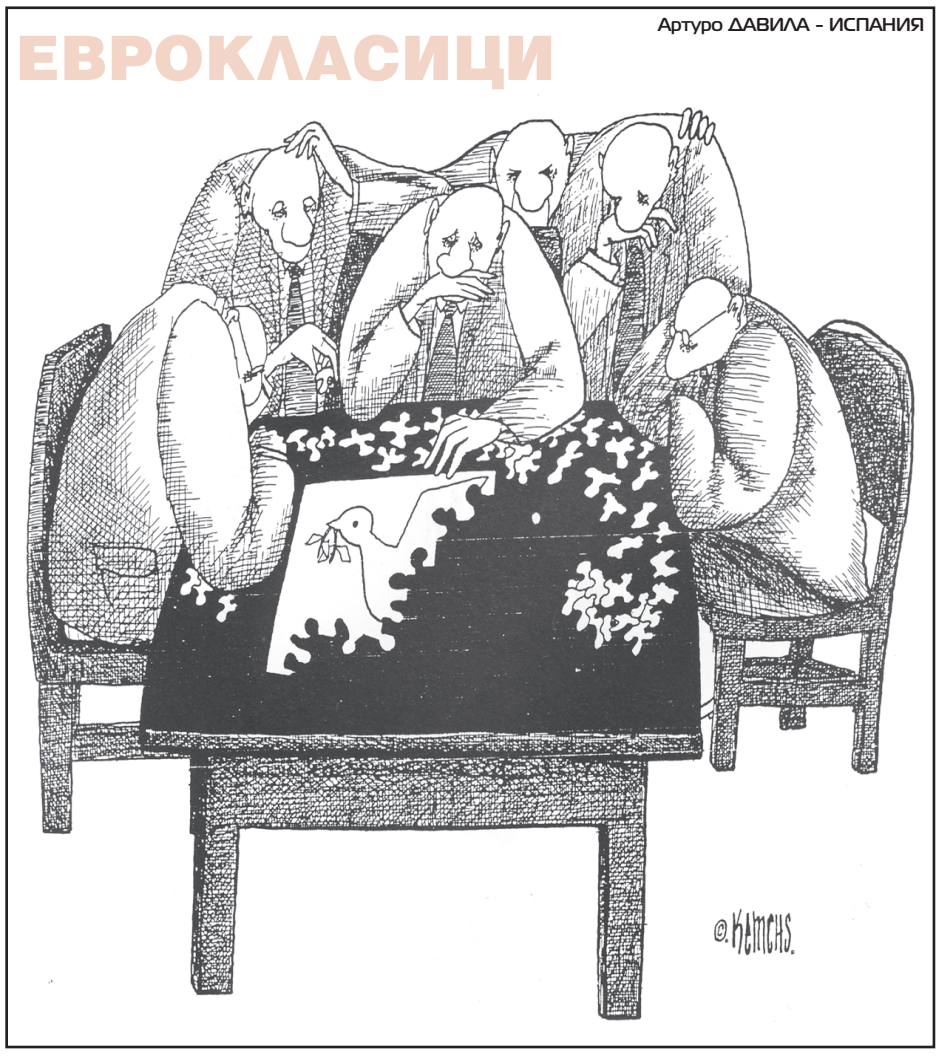
- Когато се роди детето.

Равинът казал:

- Когато децата ти се оженят и изплатиш ипотеката.

ЕВРОКЛАСИЦИ

Артуро ДАВИЛА – ИСПАНИЯ

ПЕГАС®

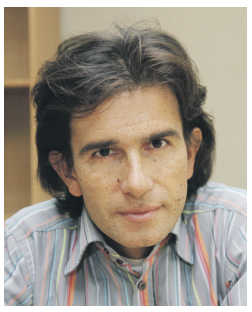
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015, БРОЙ 269

От редактора

Ляв марш

Боян БОЙЧЕВ

Недоумявам.

Преди седмица на пленума изпълзяха мнения, че левият завой е основна причина за загубата на БСП.

Доколкото знам, абревиатурата означава Българска социалистическа партия.

От доста години обаче на редовите членове им бе налагана свише социалдемократизация и компромисни политики, които редица анализатори определиха като доста по-десни от десните.

Партията загуби своята идеология, а с това и своята идентичност.

Чии интереси защитаваме? Как се вместват в едно бедните хора на наемния труд, които едва свързват двата края, и едрият капитал?

Защо допуснахме да отсечем част от корените, които държат стогодишния дъб? И искаме той да е силен, да устоява на бурите...

Много наши членове гласуват през зъби, просто защото винаги са избирали червения цвят. Но докога? Те с болка казват, че партията не е тяхната партия.

На техните гласове обаче разчитат тези, които защитават не идеи, а лични облаги и постове.

Тази откровено центристка политика докара в партията кариеристите, които при най-малката буря са готови първи да напуснат кораба.

А недоволните, бунтарите? За тях също партията не е тяхната партия, защото я възприемат като част от статуквото. Може би малко поразличен модел, но от една и съща марка.

Трябва да бъдем алтернатива, да бъдем различни.

Защото една истинска социалистическа партия не може да приеме, че неолибералният модел е идеалният и да се опитва да намери своето удобно място в него.

Една истинска социалистическа партия трябва да се бори срещу него.

Нека се върнем към традиционните ценности, които дават живителните сокове на нашата партия.

Само тогава недоволните, които не са никак малко, ще ни разпознаят и ще ни подкрепят. Само тогава ще се върнат в редиците ни огорчените от компромисите с идеала.

Затова левият завой, лявата политика е единствено истинската. И този курс трябва да бъде подкрепен.

Но къде е мястото на лявата интелигенция във всичко това?

Нека си припомним откъс от "Ляв марш" на Владимир Маяковски.

Кой там с десния крачи?

Леви!
Леви!
Леви!

И да не го забравяме. Иначе рискуваме не само да се спънем, но и да паднем лошо, много лошо.

ИЗЛОЖБА

Творби на Петър Рамаданов на „Шипка“ 6

Експозиция по повод 120-годишнината от рождението на известния кюстендилски художник Петър Рамаданов може да се види до 30 ноември в галерията на "Шипка" 6, научи ДУМА от СБХ. Куратorка е доц. Ружа Маринска.

Изложбата е опит да се покаже творчеството на автора с най-значителните му произведения, създадени в България, Италия и Франция. Изкуството на Рамаданов ще бъде представено предимно от фотоси, тъй като голяма част от него се намира извън пределите на страната. Зрителите ще имат възможността да видят и няколко оригинала. Изложбата в този си вид беше представена през май в ХГ "Владимир Димитров-Майстора" в Кюстендил, където е роден авторът.

През 1915 г. той постъпва в Държавното художествено-индустриално училище в ателието на Андрей Николов. През периода от 1916 до 1918 г. взема участие в Първата световна война. От 1918 до 1922 г. продължава образованието си и се дипломира с отличие в Държавната художествена академия. През 1923 г. е преподавател в Керамичното училище в София. От 1924 до 1925 г., след спечелен конкурс, специализира в Рим. Продължава да работи в областта на портретната пластика. Участва в сценографския екип на суперпродукцията на Фред Нибло "Бен-Хур" с монументални декоративни фигури. Създава серия анималистична скулптура. От 1926 до 1928 г. следва във Венецианската художествена академия.

ТЕАТЪР

Представят „Вишнева градина“ в памет на Крикор Азарян

Сцена от "Вишнева градина"

"Вишнева градина" в памет на Крикор Азарян и Наум Шопов вече може да се гледа и онлайн благодарение на Дигитален театър.

50-то представление в памет на двамата големи театрални дейци е достъпно за всички българи в цял свят онлайн на сайта: www.digitaltheatre.bg. Дигиталният театър представя чрез своята онлайн услуга, заснетата на сцената на Народния театър "Иван Вазов" постановка на проф. Крикор Азарян, отличена с редица награди в областта на театралното изкуство.

Постановката, заснета на камерната сцена на НТ "Иван Вазов", чийто продуцент е Българската национална телевизия, е миксирана със сцени и моменти на създателя на сценичната версия и незабравимия актьор в ролята на Фирс, Наум Шопов. В 50-ото представление в тяхна памет участват голям брой актьори, сред които Мария Каварджикова, Ана Пападополу, Радена Вълканова, Валентин Ганев, Деян Донков, Захари Бахаров, Рени Врангова, Валентин Танев, Владимир Карамазов, Петър Попйорданов.

"Вишнева градина" от Чехов, под формата на видео до поискане, може да бъде гледана от всяко кътче на света, като всеки, закупил дигитален билет на платформата www.digitaltheatre.bg, може да гледа с приятели или семейството си постановката в рамките на 48 часа след заплащане.

Платформата ще бъде партньор в световното разпространение и на юбилейния български спектакъл "Живак" #100, който ще бъде предаван на живо от Сатиричния театър "Ал. Константинов" в началото на декември.

В КАДЪР

Федор Бондарчук снима филм с Олег Меншиков

Известният руски режисьор Федор Бондарчук снима нови сцени на филма "Притяжение" на кинокомпания "Art Pictures Studio". Главните роли се изпълняват от Олег Меншиков, Александър Петров, Ринал Мухаметов, съобщи Лента.ру.

Снимките започнаха в Москва в обстановка на пълна секретност - на различни места из столицата и обекти на Министерството на отбраната на Руската Федерация, като бе използвана и нова руска техника.

Бондарчук е съпродуцент на лентата, заедно с Дмитри Рудовски, Михаил Врубел и Александър Андрющенко. Филмът ще излезе на екран в началото на 2017 г.

КОНЦЕРТ

Коджи Оикава ще свири с Оркестъра на Софийската филхармония

Японският пианист Коджи Оикава, който ще свири пред българската публика заедно с Оркестъра на Софийската филхармония на 29 ноември от 19 ч. в зала "България", постъпва в Държавната консерватория в София, където учи пиано в продължение на четири години. През 1987 г. участва в открития семинар на маестро Алексис Вайсенберг и печели учредената от Вайсенберг Специална награда - роял, за да продължи упражненията си по пиано.

Съчетанието на динамика и вътрешна проникновеност, поглед навътре и външна директност в изпълненията на Коджи Оикава му носят висока оценка на критиците и публиката. Концертът му тази година е първото завръщане на музиканта на софийска сцена, където зрителите ще имат възможност да се насладят на хармонията на японския пианист, получил музикалното си образование в България и оркестъра на Софийската филхармония.

Програмата включва Моцарт - Симфония 40 в сол минор KV 550, Сергей Рахманинов - Концерт за пиано и оркестър номер 2 оп.18 в до-минор, а диригент ще бъде Максим Ешкенази.

Входът е с билети от касите на Софийската филхармония.

Поезия

Стихове от Димитър Горсов

ДИМИТЪР ГОРСОВ е роден на 28 януари 1939 г. в с. Долна Липница, Великотърновско. Известно време живее и работи в Габрово, където през 70-те години на миналия век участва в дейността на писателската група от с. Боженци, представяна от Орлин Василев, Станислав Сивриев, Андрей Германов и Слав Хр. Караславов. От 1972 до 1989 г. е редактор на литературния алманах "Зорница". От 1990 г. живее в родното си село, където продължава творческата си дейност.

Автор е на книгите "Като дъх и ласка" (1971), "Всичко на света" (1975), "Черните бардове" (1994), "Кафез за феникси", "Хайку" (2001), "Ранени притежания" (2003), "С лице в мравуняка" (2006), "Праг" (2008), "Тишини и сенки" (2015) и др.

* * *

Както сред обстрелвани простори по гърба на самец
се разплисква лава, както под звънтящи шини
месецът хрущи среднощ в трошливи ледове,
както пред дъха на щедра обич гасне яростта ни,
както болно и сиротно стене песът след мъртвеца -

тъй на косъм от живота се затваря естеството
пред ръцете, щом посегнат, но до нищо не достигнат!...

И тече реката, с раснещ разлив... И това е
Бог, и аз го следвам в спомена за слово
фъфлено от гнили челюсти под гладни
клюнове, из гибелни пустини...

Там през иглени уши от зной и хлад керванът на вселената минава;
там над стихнали руини, в прах на всичко сит, уханна роза лази;
там неунизени спят легенди в пещери, в които
като в храм мъждука свещ над съхнещи потири
и блуждае гробно ехо, и могъщи първожрици
в камъка с бедра колонни се таят и плачат
над разрухата без ласки и страстта в запрети...

Тъй на косъм от живота се затваря естеството,
тъй звънят в една утеха галопиращ кон и рана,
тъй вратите се открехват и затръшват с времената,
тъй с потъващия кораб всяко дъно се сродява...

И тече реката - друга!... Както всичко!... Но това е
сол от плач в окото бяло, дето гледа... И не вижда...

* * *

Мил ти е следобеда: игриво агънце с подскоци роши тишината;
ястребови сенки се приплъзват в дрямката на затаените води;
времето се вслушва в крачките си и в градините на небесата
(за да не избърза!) зреещия плод на слънцето следи... А ти,
накъдето да си тръгнал,
всичко с дишането си мери и гледай
в слепите води на риска си да не ловуваш - там е твоят ялов миг!
Имат го и рибите - (дори далеч да стигнат, в тиня ще заседнат.)
Имат го и тихите стада - (зъл нож ще среже сетния им вик...)

И макар че ти е бил следобеда - сънуваш го...
В него нищо съществуващо не ти принадлежи...
Смърт прекърши ли съня ти, сам ще отпътуваш...
И светът без теб ще продължи...

Искам читав да те отведа, но пътят към легендите ми е неясен.
Искам да те браня, но не сложи Господ
меча на безсмъртието в ничия ръка...

Слаби сме.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

В живота ни е тясно...

И все дирим нещо, но какво е? - не узнахме досега.

Импресия

Осъден съм да се въртя в магичен кръг... И все
от хоризонт до хоризонт се ширят пътищата ми -
и нито крачка по-далеч
от плътните пространства на пейзажите, отвъд желанията ми...

Но ето - идва оня час на здрача, в който
колебливата мъглица на абсурда се сгъстява
и реалността се скрива в мрака, като в чер скафандър -
тъй неподатлив
пред тайните на вечността, и тъй
несъвършен пред колебанията ми!...

И не съществува нищо вече,
освен моят сън
с безредния си прилив от градини, хълмове и пеещи води,
натрапени ми от злодейственият напор на живота,
който бе
ту яростно враждебен в битките,
ту благ и цветноструен -
в любовта...

* * *

След толкоз пътища и гари - усещане за дом и вечер
с плач светещ на сиротна птица, с покой, отнасян от звезда...
Не те обзема страх, но вече прощално следваш младостта...
Притваряш портата и виждаш: днес прагът къщен не отвежда
в безгрижието на ливадите; не те обзема далнината
през облак прах и чуруликане на косове и снегове...
Но те са тук и ти загръщаш самотното си крехко тяло -
(студът космичен те пронизва, костта усеща родство с камъка)...
И тръпне ясен спомен в теб... И ларвата в пръстта се буди
от пулса ти и те повежда през пеперудни светове
от цвят на цвят, натам където изтича свежестта и розата
над ручей бял линее в залеза, а мравката до мъртва мравка
зърно и цветно листче слага, с прощален дъх, смразен в нощта...
И ти, завърнал се след толкоз сезони, срещи и покруси,
след толкоз погледи отминати на отминаващи жени,
след толкоз ласки и победи, ще можеш ли това усещане
за дом и обич да спасиш и миговете да населиш
с покрусеното си, детинско и опрощаващо сърце?...

Или печално с длан ще ровиш праха на всичко изживяно
и в свойта скръб не ще надмогнеш изпепелените неща?...

Сянка

Накрая се затварят всичките врати... А ти, сърце,
защо пощада дириш пак?
От обич изгориш ли, ще заплаче само твоят брат - дървото
и лист по вятъра - последен дар! - ще ти изпрати - да покрие
като с грижовна длан
злочестия ти прах.

Ти цял живот пламтя, а не разбра,
че на света смъртта е щедра все към гладните за друг живот;
че по посоката от изгрева към залеза
горчилките са повече от хляба ни;
че падналият трудно среща милост;
че пръстта,
изпила горестите ни, не е по-лоша от нощта,
която голите надежди подплатява
с голи сънища!...

Но щом все пак невъзвратимото е в нас, благослови, сърце,
побратима си - камъка!... Че стихнат ли
безумията на живота, сянката ни
в сянката му само
ще се приюти...

* * *

В горите тъжни и студени, в предвечерния синкав здрач -
далечен вой и вълчи лиги, и дъх на кръв, и жертвен плач...
Лют страх се стели по рътлините... Гнети и моята душа...
Но нямам цел - да я залъжа, ни вяра - да я утеша...

Върти се в кръг животът сив, живот - без страст, без свидна вест.
Пищи вън вятър край вратите, сред двора джафка гладен пес.
И само по детински палаво среднощ притичва ситен дъжд,
и чука с пръсти по стъклата ми... И пак кръжи на шир и длъж...

Той дири може би ония, които като чакан гост
са го посрещали отдавна - с кръст на гръдта си, с говор прост...
Но те отдавна в друг свят бродят... И дишат с ланските треви...
И само хлад ги съпровожда там, и само черен мрак, уви!

135 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ГОЛЕМИЯ ПИСАТЕЛ

Неочакваният Йовков

Младият творец е не само артистичен, но и ексцентричен

Любомир КОТЕВ

Несъразмерен, най-несъразмерен е Палазов от "Частният учител" - незабравимият герой от великолепния разказ, посветен не толкова на битието, колкото на съдбата на селския учител. И Станчо Палазов е от "донейде излишните хора" на Йовков, нещо повече, той е най-излишен, неразбран и неоценен, някак несериозен и чак налудничав, неспособен да се впише в действителността, неспособен да живее нормалния живот на нормалните хора. Неговата външност, подчертано карикатурният вид, неговото поведение, още по-карикатурно, дори не намекват, че той е одарен човек не просто с артистични заложби, а с богата душевност. Палазов е цялостен, сложно изграден, психологически плътен герой, до чиято същност стигаш, преди всичко като осмисляш съдбата на писателя, който влага в този герой и частица от себе си. Изпълва с недоумение подобно твърдение. Автор и герой са тъй отчетливо, тъй натрапващо са различни, ако погледнем повърхностно, че наистина не е за вярване как някому е хрумнало да търси у Частния учител нещо от създателя му. Станчо Палазов е жизнерадостен, борбен, непримирим, напук на житейската нищета, в която тъне, той е артист с щедро сърце, отворено за всеки, и нехае, че е неразбран или неоценен, той е несломим дух, оптимист, окрилян от надеждата, въпреки утаената горчилка в душата и подигравчийските подмятания, въпреки всичко. А създателят му е запомнен като мрачен мълчаливец, сякаш лишен и от артистичност, и от чувство за хумор, въпреки професията си, рядко усмихващ се човек, който е резигниран, отчаян, чак отчужден, който страни от хората и може да общува само с неколцината близки приятели.

Само че тази представа за Йовков е колкото популярна, толкова и подвеждаща, защото ако действително го е имало онзи мрачен мълчаливец, то това е бил умореният, болен и съсредоточен мъж, забравил младостта си, времето, когато е бил различен, съвсем различен. Метаморфозата у този човек е наистина впечатляваща, дотолкова озадачаваща и неочаквана, че остава непроумяна дори от сериозни изследователи, като Д.Б.Митов, да речем, който упорито твърди, че един-единичък негов колега от младежките му години го е запомнил като "веселия учител" или "засмения Йордан". Нищо подобно, много от тогавашните му колеги, а най-вече Ловчо Стоянов и Георги Вълчев, оставили най-добрите спомени за учителстването му в Добруджа, са го запомнили като весел и духовит младеж, не просто шегаджия, а зевзек, който не само се смее от сърце, а е склонен и да се присмива. Младият Йовков е жизнерадостен, енергичен и артистичен, той е конте, ловджия и любовчия, дори чревоугодник и скандалджия, неуморим е, всякога находчив, всякога търсен събеседник, всякога душата на компанията. Малко известно е дори това, което сочи какъв непоколебим артист е в буквалния смисъл на думата, защото той често поставя пиеси, а и играе на сцената, макар и неохотно. Както и това, че е художник, който рисува непрестанно. Но по-съществено е, че той е непоколебим артист и в живота. Мнозина са запомнили шегите му с училищния слуга в Каралии, дядо Хаджи, които са несекващи, ежедневни и понякога соленички, а всякога непремерени, подигравчийски. И колкото и неочаквано да изглежда, този възпитан и деликатен, тих и затворен човек, е ако не скандалджия, то поне скандален, щом стреля в тавана на учителската стая с ловната си пушка, ей така, за разтуха. Като скандално би могло да се окачестви и хрумването му да предизвика надпреварата между две "застинали моми" от Съръджа, които, докато се състезават да впечатлят учителя-ерген, му разточват "хубава и вкусна кавърма". А най-неочаквано този вечно злояд човек, измъчван от болки в стомаха, яде с апетит не само кавърмите "с много масло, каймак и сирене", но обича сладко дотолкова, че веднъж, в чифлик Мусубей, дори опитва сам да си приготви халва от масло, захар и брашно. Фиаското му като кулинар е пълно, резултатът е тъй плачевен, че дори кучето отказва да яде от халвата му. Но това са само любопитни подробност, а най-неочакваното, поне за мен, бе не страстта на младия Йовков към рисуването, а фактът, че неговите шаржове, възхитили всички, не са запазени, или поне все още не са експонирани. Що се отнася до театралните му постановки, това е масова практика за тогавашните учители, та учудващото е по-скоро това, че не е достатъчно артистичен на сцената, че не се помнят ролите му, както шаржовете му. Той е артист и в живота, особено ако се появи жена - влюбеният Йовков е не просто артистичен, но и ексцентричен, а неговите любови не са една и две. Жените, за които никога не говори, той носи в сърцето си, а и всякога се е стремял да ги впечатли - същински франт още в младостта си. Неочаквано е, но е факт: съвременниците му са впечатлени, че си поръчва костюми от фин, скъп плат, при най-известния шивач в Добрич, а обувки си доставя чак от София, въпреки мизерната учителска заплата.

Тези подминавани подробности от житейската биография на Йордан Йовков, които биха се сторили някому ненужно търсени, пикантни, всъщност ни помагат да разберем не само сходството между писателя и неговия герой в този разказ, колкото сходството му с "донейде излишните хора" изобщо. Не само тук той визира себе си: ако Станчо Палазов носи частица от него, то в друг разказ Йовков говори от първо лице за себе си. Той е неизмисленият герой от "Дрямката на Калмука", както неизмислен е и събеседникът му, дядо Гено, повтарящ почти буквално прототипа си. Добре е да се знае, че "донейде излишните хора" не са измислени: смущават винаги с несъразмерения си жест, гравитират към метафората понякога, но са автентични, дотолкова автентични, че прототипът се разпознава и след сложното преосмисляне. Така е и с Палазов, частният учител, но нека не избързваме със заключенията, защото той, както много от тези герои, е автентичен точно толкова, колкото и съчинен, обобщен, типизиран. Йовков е верен на себе си - описва реалността, каквато е, търси типичното и в името на истината, преиначава нещичко, послъгва с мярка. Лесен пример са оръфаните панталони или протритото, овехтяло сако на Палазов, типични за повечето селски учители тогава, но съвсем нетипични за Йовков. И тук стигаме до друг важен момент: проблема за мярата, премереното и премислено отразяване на житейското, опазването на автентичният момент само отчасти, за да стане по-релефно изображението, по-въздействащо. Има го отново лесният прумер: ако Палазов се родее с младия Йовков, ако артистичният и чувствителен учител е по своему горд, с несломим дух, с неизтлели мечти и непобедими надежди, то това родство е духовно, невидимо, а отвън, на върха на айсберга, те са отчетливо различни. Палазов не само не е онзи неочакван франт, изисканият млад господин със скъп костюм и модни калеври, с респектираща външност и добри маниери, а наопаки: неспастрен е, смешен, карикатурен, нереспектиращ, будещ състрадание. Контрастът е търсен - според концепцията на Йовков красивата душа трябва да се открои, да се покаже по-релефно, макар да е скрита под некрасива външност, както е при Серафим. А в случая, когато героят е сред "донейде излишните хора", които по правило са някак несъразмерни, контрастът е още по-необходим, задължителен, подчертаващ обаянието на някой, който се радва най-неочаквано на благоразположението на две красиви, дори фатални жени - г-ца Елиза Шмид и младата Сарандовица. И изведнъж не друг, а Бигленският даскал, беднякът, несретникът и недомасленикът, у когото няма нищо запленяващо, който е оръфан прошляк и лала, шутът, който дарява веселие, за да получи презрение, той, точно той, този и некрасив, и незначителен човек, ще е обичан от тези обичани жени, които гледат високомерно на богатите и елегантни ухажори. Няма нищо по-сразяващо, по-разтърсващо за българина, особено за провинциалния човек, от тази неочаквана и нелогична, ненормална любов на хубавата, харесваната жена, дори ако е тя платонична, дори ако е само шега или провокация на разглезената красавица. Станчо Палазов е "донейде излишен човек" дори само заради тази ненормална, според всеобщото мнение, благоразположеност на блещуваните красавици, не на една, а на две недостижими жени, той е най-излишен, вбесяващ хората около себе си, защото обърква представите им, разбива отколешния ред и удобните предразсъдъци.

Йовков, непоколебимият естет, и сдържаният, но категоричен мъж, чужд на празната показност, но всякога благославящ любовта, знае, че жената обича нестандартния мъж, дори ако е той някак неугледен. Йовков, обреклият се на красотата писател, разбира и друго - той знае, че представата за красота у множеството, у нещастниците със закърнели сетива и мудна мисъл, е изкривена, профанска. Знае и това, че влюбената жена с възбудените си сетива ще види невидимото, ще открие скритата, но обайваща хармония, за да доплува до спотаената, ненатрапчива, но покоряваща красота. Йовков, ако е оставил частица от себе си у героя, е надарил Станчо Палазов с тази скрита, но покоряваща красота.

"Търкулнала се тенджерата, че си намерила похлупака!" - това казва озадаченият и разгневен селянин в края на разказа, когато Палазов заминава с г-ца Шмид, а същото биха повторили мнозина, всички, чиито сетива са закърнели, чиито чувства са повехнали, чийто ум е плесенясал. Излишният, ненужният човек заминава и, слава Богу, няма да се върне, за да ни обърква, да ни тревожи! Но странно, раздвоени сме някак: Бог знае защо, но трайно, непреодолимо усещаме, че този излишен, ненужен човек, ни е необходим, досещаме се някак, че ще обеднеем без него. И този великолепен разказ свършва тъй: "Сарандовица, която беше наблизо и чу тези думи, погледна селянина, който беше ги казал, погледна в земята, помисли нещо и без да се намеси повече в разговора, прибра се в хана." Нека я последваме смълчани, защото там, под гостолюбивата стряха на тази българска обител, ни очаква миг радост...

Валентин Танев:

Артистът борави само със собствени чувства

За да бъдеш истински и откровен докрай с публиката, неминуемо трябва да вложиш частица от себе си, смята един от най-успешните съвременни актьори

Интервю на Анелия ПЕТРОВА

Стотици любители на театралното изкуство в САЩ успяха да се порадват на актьорския талант на един от най-обичаните и харизматични съвременни български актьори - Валентин Танев. В гостуващата през октомври пиеса на Народния театър "Брачната илюзия" участваха също талантливите Елена Петрова и Мариус Донкин. Спечелилата престижна награда за драматургия "Молиер" комедия на Ерик Асус носи дълбок психологическия заряд, разглеждайки аспекти от семейните взаимоотношения като доверие, вярност и изневяра.

- "Брачната илюзия" е пиеса, която третира важни и непреходни ценности като любов, доверие и брак, чрез комедиен формат. Как съумявате да облечете сериозни теми в комедийни одежди?

- В живота комедийните и драматичните ситуации вървят ръка за ръка: един си мисли, че това, което му се случва, е много драматично, а друг се смее. Всеки е изпадал в сериозни ситуации, които в един момент може да му станат смешни.

- Героят, когото пресъздавате в пиесата, Клод, е интересен, многопластов и изпълнен с противоречия, но в същото време ежедневно-типичен. С какво образът му ви привлече и успявате ли да се идентифицирате с него?

- Привлече ме с това, че според автора Клод е бито куче. Без значение дали сме богати, бедни, началници или подчинени, на всеки от нас му се случва да бъде в позицията на бито куче. Клод е изживял стрес, изневери и раздяла, а това го прави достъпен и интересен за публиката.

- Създаването на убедителен образ в театъра е интимно преживяване. През какви професионални метаморфози минавате, за да постигнете желания сценичен образ?

- Артистът по принцип борави само със собствените си чувства; с това, което се случва тук и сега. В процеса на репетициите си представям детайли за героя ми - какъв е, какво обича да прави, какви са му любимите и важните неща в живота, какви са му мечтите...

- По какви критерии избирате героите, които да пресъздадете на театралната сцена и големия екран?

- Рядко ми се случва да избирам героите си, тъй като днес в театъра, а и в киното, актьорите са по-скоро избирани, отколкото избиращи. Критерият, на който трябва да отговарят героите ми, е наличието на човешко преживяване, човешки проблем. Държа изключително много на това, тъй като в противен случай изглеждат и звучат някак евтино. За мен най-добрите пиеси са тези, в които можеш да се сблъскаш с проблема на по-широк кръг хора. Пример за това са пиесите на един от най-големите американски драматурзи, Тенеси Уилямс. В тях могат да се открият проблеми, засягащи хора от всякаква възраст и социална прослойка.

- Какво ви вдъхновява и мотивира? Кое е водещото: желанието да разкажеш за себе си, влагайки лична интерпретация в образа, или дословното му пресъздаване по сценарий?

- Актьорът винаги влага нещо от себе си, пресъздавайки героя. Ако трябва да бъдеш истински и откровен докрай с публиката, неминуемо трябва да вложиш частица от себе си. Ако не влагаш свои чувства и емоции, означава да излъжеш зрителите и да загърбиш професионализма.

- Споменавали сте, че "в съвременния театър не е хубаво да играеш героя, трябва да си героят". След толкова много пресъздадени герои съществува ли опасност от загуба на актьорските рефлекси и замяната им със стереотипи?

- Такава опасност винаги съществува и аз се опитвам да се предпазя от нея. Всеки път, когато започвам нова работа, аз се опитвам да бъда като бял лист, на който да започна да пиша отново. Опитвам се да избегна рутината. Това е труден процес, но и сладък, защото е като откривателство - научаваш нови неща за себе си, както и за хората, с които си заобиколен професионално.

- От гледна точка на актьора, до каква степен публиката е критерий за успешно представление? Предпочитате ли конкретна аудитория, към която е насочено вашето изкуство?

- Няма как да избираш публиката си. Аз се опитвам да върша работата си така, както трябва да бъде свършена всяка вечер пред всякаква публика. В момента е важна публиката, пред която играя тази вечер - утре вечер ще играя пред други хора. Разбира се, има постановки, по време на които контактът с публиката е засилен, както и такива, при които е по-труден. Това е натурата на театъра - жива връзка и енергия, която се предава между залата и сцената, която няма как да бъде "закована". Театърът е интересен, защото всяка вечер преживяването е различно.

Валентин Танев

- Намирате ли разлика в начина, по който публиката в чужбина приема посланието на героя ви? Съществува ли разлика в емоционалната ви нагласа, когато представяте пиесата зад граница?

- В чужбина публиката е по-емоционална, защото е заредена с една допълнителна емоция от срещата с български актьори. Харесвам да мисля за себе си като за професионалист, за когото е важно да работи добре, независимо къде е - в Чикаго, Детройт или Нови пазар, тъй като всяка публика заслужава да бъде уважена с добро представяне.

- В неотдавнашно интервю споделяте, че "не е лесно да живееш в чужбина. Когато имаш нужда от близък, той не е до теб - това е едно. Второ - ти винаги си чужденец. Независимо колко години си живял, ти винаги оставаш българинът. Няма човек, който да е отделен от родината си и да е щастлив." Потвърждават ли срещите ви с българите в САЩ тези ваши думи?

- Срещал съм много българи, живеещи в чужбина, а и самият аз съм живял известно време във Франция и съдя по собствените си преживявания и емоции през този период. Проблемът с живота в чужбина не се крие толкова в носталгията, а в липсата на важни за теб хора - семейство, близки и приятели. Може би има и българи, които се чувстват добре далеч от родината, но все пак си мисля, че проблемът на човека не е в това къде е, а какво е. Проблемите винаги стоят вътре в човека, а не извън него, и не зависят от местожителството. Хубаво е да мислиш, че напускайки едно място и премествайки се на друго, ще промениш себе си, но ако това не се случи, трябва да видиш гредата в собственото си око.

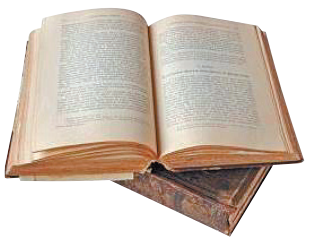
- Вие сте сред най-успешните и харесвани съвременни актьори. Може ли да се каже, че сте осъществили американската мечта в България?

- Не бих могъл да кажа, че съм сбъднал американската мечта... аз просто си върша работата, доколкото ми позволяват силите и условията. Живея изключително скромно, но съм щастлив, че съм избрал този път. Работя това, което ми доставя удоволствие и ме прави щастлив. Достигнал съм до извода, че не винаги високата заплата те прави успял в дадена сфера - възможно е да направиш проект с много пари и да се изложиш накрая, както и проект със съвсем малко пари, който да бъде много успешен. Успехът зависи по-скоро от обстоятелствата, при които работиш, и професионализма на хората, с които си обграден.

СНИМКИ ИНТЕРНЕТ

Елена Петрова, Мариус Донкин и Валентин Танев в сцена от "Брачната илюзия"

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

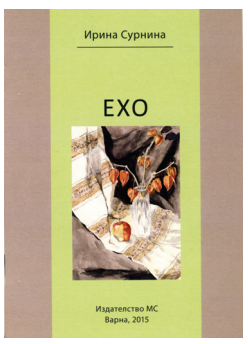

Лавица

“НЕ СИ ОТИВАЙ, ЩАСТЛИВЕЦО!” от Светозар Гледачев, която издава “Хермес”, не е икономика, не е философия, не е социология. Тя е всичко това, взето заедно. Разгледани са социални проблеми от философска гледна точка, подплатени с икономически факти. Картината на самия живот. Толкова различен за всички, но еднакъв в основата си и законите, които го управляват. Желанията ни правят различни. Като не ги осъществяваме, ставаме нещастни. И страдаме, като искаме да сме богати, чрез парите. Освен знанията, в книгата ще открием метода за разгадаване на проблемите и разрешаването им. Ще разберем, че светът има изцяло икономическа същност. Животът не е сложен, ние го правим такъв.

“ЕХО” от Ирина Сурнина издава “МС” - Варна, в авторизиран превод на Тихомир Йорданов. Авторката живее в Москва, но стиховете й излъчват диханието на Алтайския край, където е родена и отраснала. Свежа, прозрачна образност, впечатляващо жива картинност изпълват развълнуваните й творби, населени със съдби и човешки драми. Те са осезаеми, те са плътни, усещаме ги близки или ни остават близки. Точно това ме предизвика да преведа на своя език нейни стихотворения, признава Тихомир Йорданов. Ирина Сурнина (р. 1970 г.) е поетеса, но и концертираща музикантка (свири на цигулка), и рисува (книгата е илюстрирана с нейни рисунки).

“ЩАСТЛИВОТО ГРАДЧЕ” от Лоредана Лимоне издава “Ентусиаст” в превод на Тонина Манфреди. Творбата носи очарованието, романтиката и вкуса на провинциална Италия. До щастливото градче се стига по тесен път, който обикаля хълма, път, покрай който се нижат дървета и лозя и който излиза право на централния площад. Там се намират кметството, черквата, чешмата и няколко магазинчета, много от които сложили кепенците, понеже градчето запада. Но в това запустяло, забравено от Господ място ще бъде поставено началото на една различна приказка, която не започва с “Имало едно време”, а се пише в момента. Тя ще ни накара да повярваме, че няма невъзможни неща.

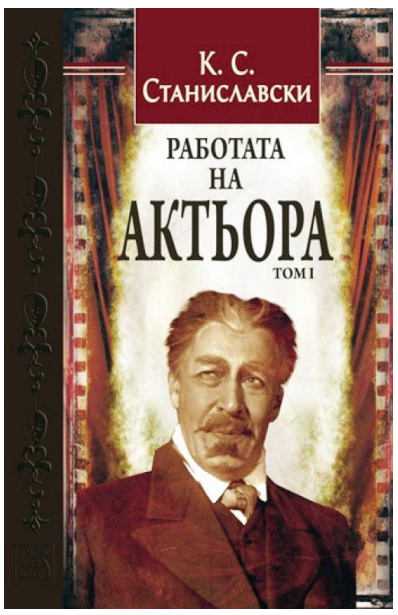

“КЛЮЧЪТ НА БЛЕКТОРН” от Кевин Сендс издава “Егмонт”. Лондон, 1663 г., 14-годишният Кристофър Роу, чирак на майстор Бенедикт Блекторн, се учи да разгадава сложни кодове и загадки и да превръща прости съставки в мощни отвари, лекарства и оръжия. “Не казвай на никого”, гласи съобщение, което Кристофър получава и което рязко нарушава спокойното му всекидневие. Същевременно мистериозен култ започва да преследва лондонските аптекари, а следите на убийствата водят все към магазина на Блекторн. Кристофър се впуска в разплитане на случаите заедно с най-добрия си приятел. Времето му обаче бързо изтича и той трябва да открие ключа към ужасяваща тайна.

Системата на Станиславски

Новаторските театрални виждания и методи на работа на знаменития руски ерудит и до днес са популярни не само в родината му, но и по света

Фундаменталният труд на К. С. Станиславски “Работата на актьора”, т.1 излиза в елитната библиотека “Тезаурус” на издателство “Изток-Запад”. В него Константин Сергеевич излага своята система от теория, методи и техники в помощ на актьорите.

Константин Сергеевич Алексеев е роден през 1863 г. в Москва в заможно семейство, което притежава не само фабрики, но практически държи монопола за обработване на злато и сребро в царска Русия. Родителите на бъдещия театрален деец се увличат от театъра, като в дома им има зала, специално пригодена за представления. Именно там младият Константин прави първите си стъпки в областта на театралното изкуство. През 1878 г. той приема артистичния псевдоним “Станиславски”, с който става световноизвестен и се превръща в знакова фигура на руския театър. Константин Сергеевич оставя ярка следа в историята на театъра с дейността си като режисьор, актьор и педагог. Новаторските му театрални виждания и методи на работа и до днес са популярни не само в родината му, но и по света. Системата, която създава Станиславски, е базова за развитието на сценичното изкуство през XX век. И днес трудовете, които оставя руският театрал, са в основата на съвременната театрална педагогика.

Системата на Станиславски включва теория, методи и техники в помощ на режисьора и актьорите. Името на Станиславски е тясно свързано с Московския художествен театър, където той работи години наред и където експериментира и прилага на практика идеите си. За него психологичното вникване в ролята е основно за работата на актьорите. Негова е заслугата фигурата на режисьора да се наложи като обединителна за целия творчески процес при създаването на една театрална постановка. Дейността на Константин Сергеевич води до цялостно обновяване на театъра. И до днес той остава в историята на това изкуство като един от най-големите и значими реформатори.

Работата на актьора е комплексен процес, в който се разгръщат умът, волята и цялото същество на артиста. Основните опорни точки, на които трябва да се опира изпълнителят на дадена роля, са въображението, вниманието, способността за общуване, емоционалната памет, чувството за ритъм, пластичността. За развитието на тези качества трябва да се работи непрестанно, като тяхното развитие според Станиславски допринася за самочувствието на актьора на сцената.

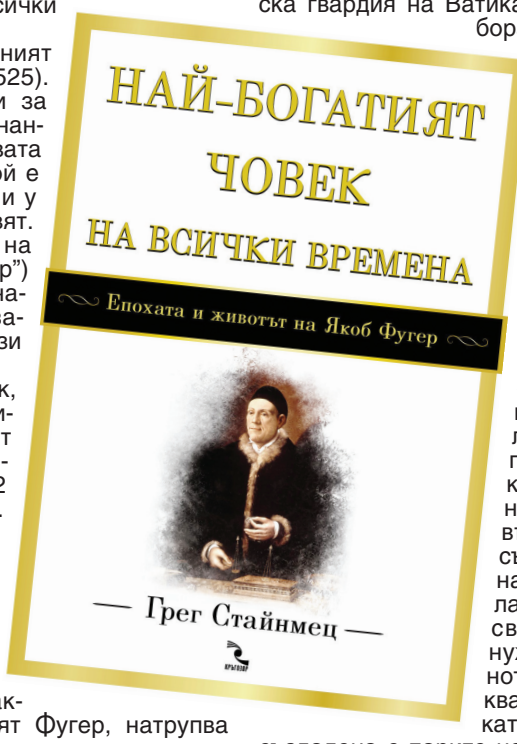
“Работата на актьора” е с изцяло нов превод, направен от проф. Владимир Игнатовски. Книгата е популярна в България под заглавието “Работата на актьора над себе си в процеса на творческо преживяване”.

Личности

Якоб Фугер - инвестиционният мениджър на своето време

Брилянтен, егоцентричен, хитър и дипломатичен, неотстъпчив и могъщ; финансистът на крале и папи - най-богатият човек на всички времена! Кой е той?

Якоб Фугер е най-влиятелният мъж на своята епоха (1459-1525). Човекът, наложил нови методи за правене на бизнес, развил финансовите институции, създал първата новинарска мрежа в Европа. Той е познато име в Германия, но не и у нас, нито в англоговорещия свят. Книгата “Най-богатият човек на всички времена” (ИК “Кръгозор”) от Грег Стайнмец, бивш журналист, а сега финансов анализатор, е опит да се поправи тази грешка.

Якоб Фугер е първият човек, чието богатство възлиза на 7-цифрена сума. Той е най-големият земевладелец в Европа, а богатството му съставлява почти 2 процента от БВП на Европа. Дори Бил Гейтс, Карлос Слим и Уорън Бъфет не могат да му стъпят и на малкия пръст.

Фугер е роден през 1459 г. в семейството на заможни търговци в град Аугсбург, Швабия. В края на XV и началото на XVI в. Финансовото чудо, както става известен амбициозният Фугер, натрупва богатството си чрез редкия талант да печели от високорискови инвестиции, като взема парите, нужни за тези инвестиции, от благородниците. Той не е просто посредник или бирник, а инвестиционен мениджър, който винаги е имал последната дума.

Новатор, Фугер осъзнава цената на информацията и печели бележка под черта и в историята на журналистиката, като създава първата в света новинарска мрежа от куриери с цел бързо да информира клиентите си за случващото се на пазара. Чрез хората си от мрежата, които са навсякъде из западния свят, той първи научава новините още преди политиците, кралете и папата. Това му дава предимство при преговори и сделки.

Фугер финансира световноизвестната швейцарска гвардия на Ватикана. Подкрепя финансово избора на Карл V, като го поставя на престола на Свещената Римска империя. Финансира строежа на “Св. Петър” във Ватикана. В замяна сключва сделка с папата, като делят приходите от индулгенциите 50/50. Това обаче е последната капка, която довежда до кампанията на Мартин Лутер и Реформацията. Лутер е трън в очите на Фугер до края на живота му.

Фугер е противоречива фигура - често прибягва до натиск и принуда, за да получи това, което иска. Но е и проницателен бизнесмен, който твърдо вярва в свободния капиталов пазар, като се възползва от слабостите на съперниците си и от нуждите на клиентите си. Той е и филантропът, построил първите в света социални жилища за нуждаещи се. Най-поразителното е, че 500 години по-късно кварталът е все още действащ, като се финансира от фондация, създадена с парите на Фугер. Днес едно от първите места, където водят туристите в Аугсбург, провинция Бавария, е “Фугерай”.

Фугер умира през 1525 г. като най-богатия и най-влиятелния човек в Европа. Единственият пряк наследник на Фугер е дъщеря му, която жененият банкер има от любовницата си. Следващите поколения от семейството Фугер нямат неговата целеустременост и размах, енергия или талант и разделят компанията, като разпределят голямото му богатство помежду си.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Седем изображения на седем художнички

Автори, които предстои да бъдат откривани и разглеждани отново и отново от поколенията, представя СБХ

Общата изложба “Седем изображения...” с куратор Димитър Гроздanов представя документи и творби на художничките Вера Лукова (1907-1974), Васка Емануилова (1905-1985), Вера Недкова (1908-1996), Магда Абазова (1923-2011), Иванка Сокерова (1926-1993), Лика Янко (1928-2001) и Славка Денева (1929-1984). Това са творци, които предстои да бъдат откривани и разглеждани отново и отново от поколенията. Както каза по друг повод големия наш философ и общественик Стефан Попов, когато се изправим лично пред техните безсмъртни души, осъзнаваме, че сме още в началото на опознаването им.

На първия етаж в галерията на “Шипка” 6 големите български художнички ще бъдат разгледани и откъм литературните им интереси. В панорамата, далеч непълна, на интелектуалните основи и паралели на личното творчество, са посочени автори като Николай Хрелков, Атанас Далчев, Христо Смирненски, Херман Брох, Екзюпери, Рафаел Ферлосио, Емили Дикинсън и много други поети, писатели и мислители.

Това е опит да се погледне към тези личности откъм съществена и не много интерпретирана тяхна страна. Става дума за отношение и взаимоотношение, за невероятен интелектуализъм и за социалното мислене на популярни, но далеч недоизследвани големи имена в нашето изобразително изкуство, отбелязват от Съюза на българските художници. Любителите ще могат да се запознаят с изображенията на авторките до 30 ноември в галерията на СБХ, ул. “Шипка” 6, етаж 1.

Юбилейна мозаечна изложба на Илия Илиев

Илия Илиев - майстор на мозаечното изкуство, член учредител на Международната асоциация за съвременна мозайка със седалище Равена, показва юбилейна изложба до 30 ноември в галерия “Академия” при НХА. Той е професор по стенопис, дългогодишен преподавател в Националната художествена академия, ръководител на катедра “Стенопис” през 1990 г.

Творчеството му е дълбоко свързано с морето и природата, както и с красотата на геометричната форма. Природата и геометрията е представена от Илия Илиев чрез мозаечната техника. Той използва мрамор, гранит, камък, стъкло (моделирано от автора), както и различни природни форми, донесени от времето и морето. От многобройните му участия в колективни и персонални изложби ще спомена тези във Франция (2010) и Равена, Италия (2013). Тази година Илиев е удостоен със званието “Почетен член” на AIMC. Изложбата бе открита от Никос Толис - президент на Международната асоциация на съвременните мозаици в Равена, научи ДУМА от Диди Спасова, пиар на НХА.

Творби на Андрей Даниел в опит да разбере...

“Опит да разбера...” е новата изложба на Андрей Даниел, която може да се разгледа до 26 ноември в столичната галерия “Ракурси” на ул. “Хан Крум” 4а.

“Казват, че опитът бил най-достоверният, а може би и единственият критерий за истинността на нещата и явленията в нашия свят. Никакви теории, предположения или догадки нямат стойност, ако не се проверят чрез опита. Това обстоятелство е много осезаемо в областта на изкуството и още по-конкретно - на изобразителното изкуство”, посочва Андрей Даниел. По думите му идеалната, абстрактната идея никак не може да се опредмети в естествено съществуващ, елегантен, със своя органичен чар образ. Защо ли? Може би трябва да започнем от другия край - от предмета, от сюжета.

“Да, опитвам се да разбера какво съм видял, каква тема ми се е разкрила. Това, нашето, не е наука и единствените ни инструменти са опитът и желанието да разбереш. Нали все пак и изкуството е област на познанието! Тази изложба е няколко опита да разбера какво съм видял и какво съм си помислил”, допълва авторът.

Слав Бакалов се завръща с нова колекция

Пловдивската галерия “Възраждане” представя изложба живопис на Слав Бакалов по случай неговата 70-а годишнина. Експозицията ще продължи до 23 ноември.

С новата си колекция картини Слав Бакалов се завръща променен. Героите му са в особени ситуации, еротиката му е нападателна, някаква особена екстремност шества и лъха от платната, посочва галеристката Краси Алексиева. Образите сякаш не са се подчинявали много на ръката с четка и са предпочели да се впуснат в лични авантюри. Колоритът е същият, чист и ярък, но има и странна, нова линеарност в пространствата на творбите, която поставя категорична фигурна симетричност върху всичко нарисувано. Слав отново изненадва!, подчертава Алексиева.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

„Летящите грузинци" с турне в пет града

Националният балет на Грузия „Сухишвили" представя юбилейна програма по случай 70 години от създаването му

С огромен успех, при пълни зали и възхищението на публиката преминава световното турне на Националния балет на Грузия "Сухишвили", със специалното участие на Грузинския оркестър с "Юбилейна класическа програма 70 години Сухишвили", 120 минути взривяваща енергия.

Определени преди десетилетия от в. "Вашингтон поуст" за "най-добрия ансамбъл в света", "Летящите грузинци" отново получиха прекрасни отзиви от авторитетното издание след спектаклите във Филаделфия, Вашингтон и Ню Йорк.

Зрелищните спектакли на трупата са резултат на дълги репетиции, изключителен труд, режим и креативност, съпроводени от хореографи, естети, диетолози. За турнето им в България, освен строгия хранителен режим, менюто е съобразено и с Коледните пости. Турнето в България започва от София на 28 ноември в зала 1 на НДК, Пловдив на 29 ноември в Панаирна палата 2, Габрово на 1 декември в зала "Орловец", Варна на 2 декември в ДКС, Русе на 4 декември в "Булстрад" Арена. Билетите се разпространяват в мрежата на Ивентим http://www.eventim.bg.

Двучасовата програма ще представи най-зрелищните и емблематични танци, създадени за последните 70 години от поколения "Сухишвили". Балетът ще посети България в състав от 70 танцьори и собствен оркестър. На сцената ще бъдат сменени 600 автентични грузински костюма, ръчна изработка, украсени със скъпоценни камъни. Зрителите ще бъдат изумени от невероятните акробатични танци със саби и ножове, изработени от стари грузински майстори - запазената марка на "Летящите грузинци", танцувалната техника на мъжете, които танцуват на пръсти, без помощта на палци и туфли и плавните, пързалящи движения при жените.

Юбилейните концерти на "Сухишвили" започнаха от юни в столицата на Грузия - Тбилиси, а от октомври е поредното световно шествие на "Летящите грузинци" през по-голямата част на Европа, Азия и Америка. Спектаклите в България балетът очаква с нетърпение, заради интереса и любовта на българската публика и на блестящата организация и професионализъм на промоутърите "Degris Events", по чиято покана най-популярният балет в света идва за пети път, припомня Светла Русева.

Главен хореограф на юбилейните спектакли е творческият гений Илико Сухишвили-младши - филантроп, ексцентрик, родолюбец. Художествен ръководител е Нино Сухишвили (внучка на основателите Нино Рамишвили и Илико Сухишвили).

Създаден през 1945 г., в състав от 35 човека, под стълбата на стара сграда на филхармония, Националният балет на Грузия "Сухишвили" за 70 години изнася над 10 000 концерта на петте континента, в 88 държави, а публиката, посетила спектаклите им, надхвърля внушителните 50 милиона души. Ансамбълът поставя рекорд в "Ла Скала", който остава прецедент в историята на залата - публиката извиква танцьорите на бис 14 пъти.

Снимка "DEGRIS EVENTS"

Георги Смилевски пристига с Московския театър за класически балет

Московският театър за класически балет информира "Жокер медиа", че в турнето на трупата у нас се включва и заслужилият артист на РФ Георги Смилевски. Българската публика познава Смилевски от участието му и награди на Международния балетен конкурс във Варна през 1996 и 1998 г. През 2013 г. е носител на наградата "Света София", която се връчва на руски културни дейци. Роденият в България балетист Георги Смилевски е първи солист и художествен ръководител на Московския музикален театър "К.С. Станиславски и Вл. Немирович-Данченко". Съдбата на този изключително талантлив танцьор се оказва изцяло свързана с традициите на руския класически балет. Веднага след приемането му в Държавното хореографско училище през 1985 г., той е сред щастливите избраници, продължили обучението си в Москва. Така балетистът получава образованието си в едно от най-престижните училища в света. След като завършва Московското академично хореографско училище през 1993 г., Георги Смилевски постъпва в трупата на Юрий Григорович към Болшой театър. Така започва неговият път към върховете на балетното изкуство. Той великолепно изпълнява всички партии, неизменно радвайки своите почитатели и ценители на балета с изящните си движения и талант. Българският зрител ще може да види Георги Смилевски в двете постановки на Московския театър за класически балет "Пепеляшка" и "Лешникотрошачката".

Спирките от турнето са Пловдив на 11 декември с "Лешникотрошачката" на Чайковски и Стара Загора на 15 декември в операта с "Пепеляшка" на Прокофиев. В София в зала 1 на НДК ще бъдат представени и двата спектакъла - на 12 декември "Лешникотрошачката" и на 13 декември "Пепеляшка". Билетите се продават в мрежата на Ивентим.бг.

Снимки "ЖОКЕР МЕДИА"

Новият албум на „Колдплей" излиза на 4 декември

"Колдплей" обяви издаването на седмия си албум "A Head Full Of Dreams". Записът излиза в петък, 4 декември, чрез "Parlophone Records" и е предшестван от първия сингъл "Adventure Of A Lifetime", който вече е достъпен за сваляне и прослушване.

Албумът, който е записан в Малибу, Лос Анджелис и Лондон, е продуциран от норвежкото дуо "Stargate" съвместно с дългогодишния сътрудник на бандата Рик Симпсън. "A Head Full Of Dreams" включва гост изпълнители като Бионсе, Ноел Галахър, Мери Клейтън и много други, които участват в 11-те песни, включени в записа (12, ако броим съкровището, което се явява скрита песен). Това превръща албума в този с най-много гост изпълнители, който групата е издавала.

"A Head Full Of Dreams" е наследникът на нежния и любовен "Ghost Stories" от 2014 г., който се превърна в шестия последователен запис на бандата, изкачил върховете на класациите в цял свят, спечелил множество награди и продал се в многомилионен тираж.

"Колдплей" реши да не прави турне, с което да представя "Ghost Stories", а директно да се завърне в студиото, за да запише "A Head Full Of Dreams".

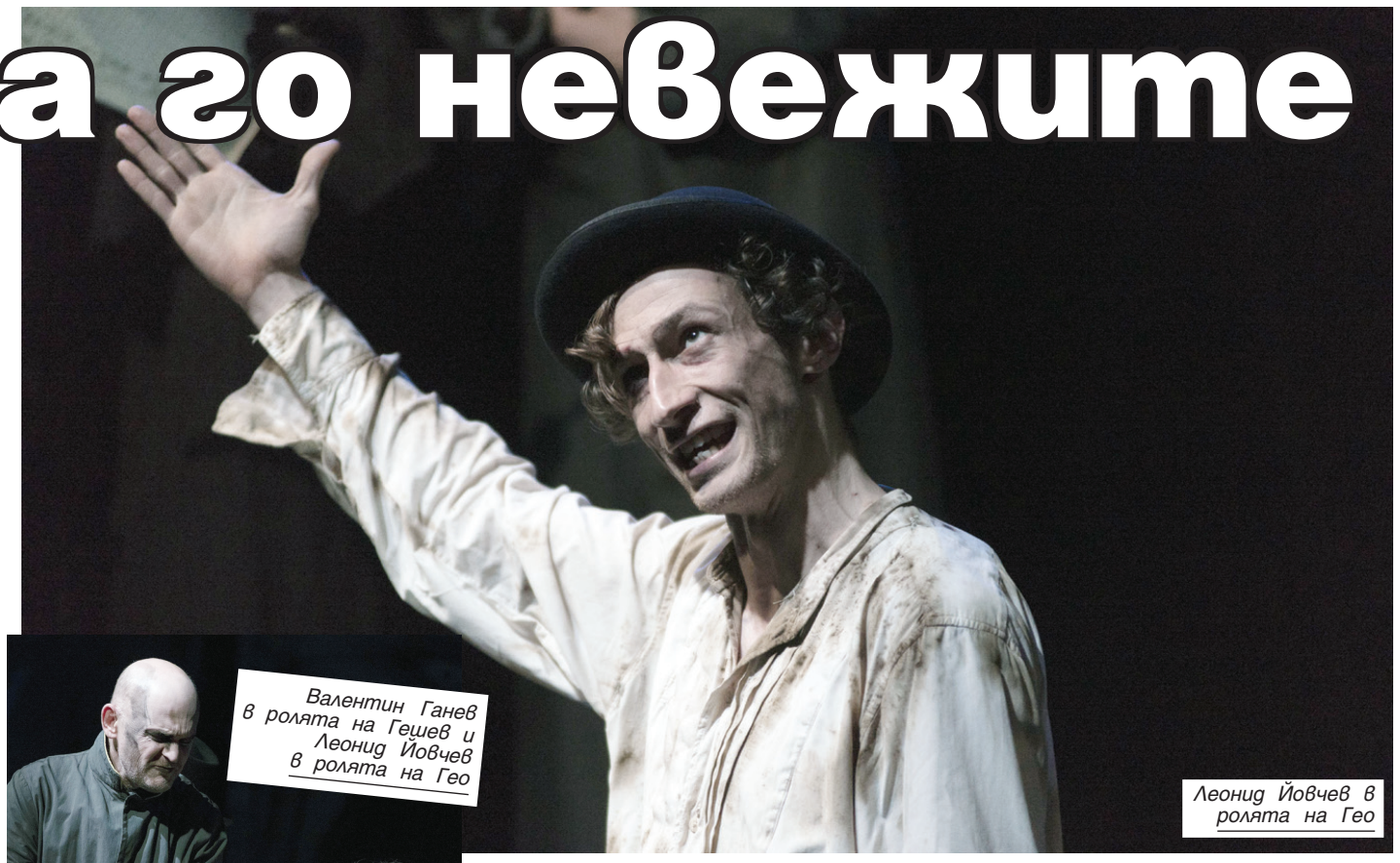
Групата е създала албум, изпълнен с енергия, цвят и ярки утвърждаващи моменти, пример за които е и пламенният първи сингъл от него "Adventure Of A Lifetime", както и надъхващата "Hymn For The Weekend". И този път групата планува да го представи по целия свят.

Албумът ще бъде на музикалния пазар от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Убиха го невежите

Днес българският народ стои сякаш пред неумолимата паст на своето духовно обезличаване и самозаличаване, пише Гео Милев

Леонид Йовчев в ролята на Гео

Валентин Ганев в ролята на Гешев и Леонид Йовчев в ролята на Гео

В тъмна нощ, в потайна доба черни сенки във военни униформи хвърлят продълговати вързопи в дълбок порутен кладенец. Плясъкът отеква като взрив или като куршумен откос. Вързоп след вързоп, труп след труп. Много... Така започва мистериалното действо "Гео" на сцената на Народния театър. Постановката на Иван Добчев е вдъхновена от романа на Христо Карастоянов "Една и съща нощ" и трагичната съдба на поета Гео Милев, както и от борбите и страданията на редица български интелектуалци. Сценичният текст, чийто автор е Иван Добчев, не толкова преразказва романа, макар че стилистиката на речта определено е наративна, а по-скоро носи духа на житията и на оплакваческите песни с техния своеобразен ритъм и интонация. Защото това е спектакъл-плач, но и спектакъл-вик. Вик срещу посредствеността, срещу сляпата мощ на невежите, срещу всички, унищожаващи интелектуалния дух и духовност, срещу "гнилата слама", задушаваща свободната мисъл. Или както казва Гео Милев: "Днес творческият импулс на българския дух е спаднал до мъртвата нула на духовния термометър. Унинието е всеобщо, мъртвилото е безплодно, поробощението на духовете е безизходно и всички погледи очакват спасение. Спасение, което би било чудо. Всички, до днес управлявали партии, са окончателно дискредитирани в очите на народа. Тяхното безчестие ги обединява в една обща купчина гнила слама, която трябва да се изгори, защото те - всички досегашни "политически дейци" - нямат нищо общо с народа." А режисьорът Иван Добчев добавя: "Там, в не така далечната 1925 година, е заровена в общ гроб, засипан с боклуци и трупове на убити кучета, мечтата за една друга, свободна България. От този общ гроб засега сме изровили само череп №17 с прословутото стъклено око на Гео Милев - поета, който даде видимост на тази мечта чрез списанията си "Везни" и "Пламък", през поезията и публицистиката си, в своите рисунки, с целия си 30-годишен живот, обречен на битката със старото, доморасло изкуство на България. Тази битка беше загубена."

Но в спектакъла става дума не само за тази битка, дори може би изобщо не става дума за битката за ново изкуство, а по-скоро за битката на мислещите и можещите срещу така наречените от палачите и полицаите "неотговорни хора" (какво мрачно и цинично определение само!). А също така и срещу една действителност, или поточно едно общество, в което, отново по думите на поета, "забранено е да се говори, да се мисли, да се пише, да се чете, а най-сетне и да се живее".

Представлението, изградено в своеобразната стилистика на мистериалното действо, не толкова разиграва сюжета, колкото го представя с поглед, обърнат към съвременния зрител, когото иска да посвети, да вчувства, да включи във водовъртежа на смърт и гонения. В спектакъла няма централни и второстепенни роли, дори би могло да се каже, че изобщо няма роли в чисто театралното разбиране на понятието. Всички герои в това многолюдно действо са по-скоро маски (както в преносния, така и в буквалния смисъл) на жестокостта, страданието, упорството или предателството. Сред целия паноптикум от облечени в черно фигури естествено се откроява бялата риза на Гео в свръхемоционалното изпълнение на Леонид Йовчев. А също и строго премереното и вътрешно наситено сценично присъствие на Марин Янев, Валентин Ганев, Алиса Атанасова, Павлин Петрунов, Зафир Раджаб, Ева Данаилова, Йосиф Шамли, Сава Драгунчев. Сценичната среда е дело на Венелин Шурелов, костюмите са на Петя Боюкова, музиката е написал Христо Намлиев.

Снимки ЯНА ЛОЗЕВА

Страданието на семейството - Ева Данаилова, Марин Янев, Зафир Раджаб и Алиса Атанасова в сцена от спектакъла

ПРЕМИЕРИ

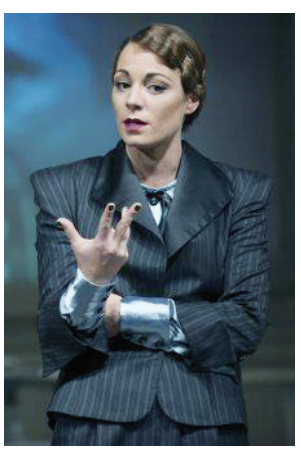
Да влязат съдебните заседатели

Новата премиера в театър "София" е съдебният трилър на Айн Ранд "Нощта на 16 януари". Съдебна зала, заседатели, свидетели и една обвиняема за убийство. Пламен Марков е режисьорът, който поставя за първи път тази пиеса на наша сцена. В творческия екип са още Златна Костова, превела пиесата, Мира Каланова, създала сценичната среда, Калин Николов, написал музиката, и актьорите Николай Антонов, Юлиян Рачков, Николай Върбанов, Мила Банчева, Лора Мутишева, Силвия Петкова, Лилия Маравиля, Дария Симеонова, Михаил Милчев, Росен Белов, Пламен Манасиев, Петя Силянова, Симона Халачева, Ивайло Герасков, Юлиян Малинов, Антон Григоров.

"Нощта на 16 януари" поставя зрителя в сърцето на съдебна зала, където Карън Андре е обвинена в убийството на своя шеф. А въпросът, който трябва да се изясни, е един - какво точно се е случило в нощта на 16 януари, когато уважаваният бизнесмен Бьорн Фокнър е открит мъртъв? Ние ще опитаме да дадем възможност публиката да се сблъска челно с идеите на Айн Ранд, като я преоткрие. Ще се възползваме от възможността съдебните ни заседатели, според идеята на авторката, да са не от подставени лица, а да са съвсем реални представители на многоглавата хидра - тазвечершната публика, уточнява режисьорът.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Сцени от спектакъла

КА

ИТЕ

бъде видяна
тици на няколко

Въпреки неграмотността си Иринка била с изключителни способности да организира и ръководи своето домакинство. Взискателна - до неимоверност. Когато ще се пере, в два часа през нощта пита слугинята докъде е стигнала с прането. Всичко трябвало да бъде на точния час. Въпреки непрекъснатата й заетост с деца и шетане всички си я спомнят като "... винаги изискана, докарана, с пълни ръце, които непрестанно нещо работят и докато си почиват, плетат чорапи, тантели, кувертюри".

На всеки около две години Петко Славейков се връщал в Трявна и на всеки две години, с едно изключение, Иринка ражда. По този повод са и вицовете. Ето два от тях.

Петко се е завърнал от Цариград. Но пак пише и чете. Седнал край огнището, до него книги, в ръцете му - вестник. Иринка се помайва около него, въздиша, очаква нещо. Напусто.

ърша,
шат.
а нас!
лас.

е.

о Р. Славейков

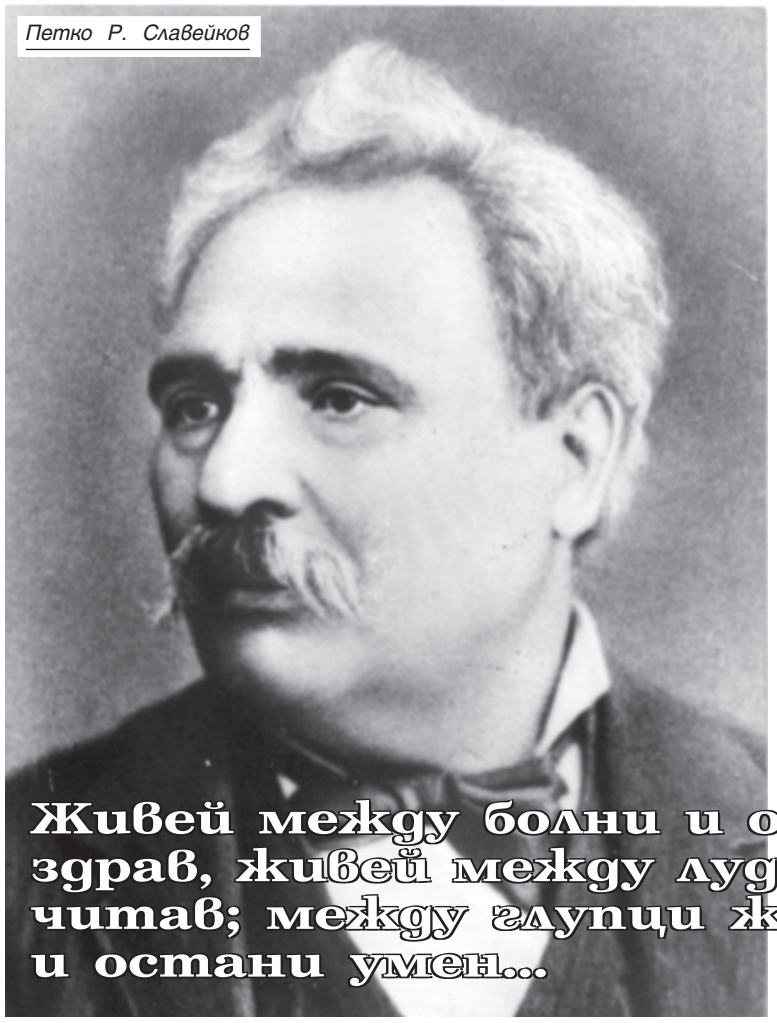
Той не вдига очи. Тогава тя възкликва: "Петко, Петко, що не съм един вестник, че все на ръце да ме държиш!" Той отговаря: "Иринке, Иринке, де да беше вестник, че като те прочета..." - и правел жест като да захвърля вестника.

В друг вариант той отговаря: "Иринке, Иринке, що не си календар, че да те сменям всяка година!"

"С тоя пусти Цариград без деца останах, споделя Славейков в писмо до приятел. Лани ми умря в раждането си един косер, тая година друг остана ненаправен. Ама имам нает, като се върна, да са запъна пак по двама да ги калъпя."

Писмото е писано в 1858 г. и Иринка вече е родила три деца. Може да се е шегувал Петко, но следва да сме сигурни, че на Иринка не й е било до шеги. Непрекъснато кърми, пере, готви, кога и как да се учи да чете, да се интересува за нещо друго освен за децата, за кухнята, за двора.

Други са интересите на Славейков. Той се вълнува от това, което става в училището, на мегданя, сред еснафа, интересува се от толкова много неща, че не можем само да ги изброим. Разминаването между тях е неминуемо.

Петко Р. Славейков

Живей между болни и остани здрав, живей между луди и остани читав; между глупци живей и остани умен...

Мнозина смятат, че охладняването на отношенията между Петко и Иринка настъпва с появата на Катерина Стойоглу в 1867 г. Но това не е така. Има три документа, три писма на Петко Славейков до приятеля и душеприказчика му поп Кою Витанов от 1860, 1865 и 1866 г., които категорично свидетелстват, че не всичко е било безоблачно до идването на Катерина.

Първото писмо е отговор на обвиненията на угнетената Иринка, че той "тиранства" над нея. Писмото съдържа хладното като острие на нож негово признание, че тя е "...и умна, и честна, и спестовна, с една реч жена достойна, но не за мене". И че тя би била щастлива, ако е с мъж равен на нейното образование.

Второто писмо е по повод на някакви слухове, достигнали до него за Иринка. Той дори не смее да употреби думата изневяра, сякаш да не я предизвика, но подозрението поражда у него мощен поток от любовни обяснения. Сам на себе си се чуди: "...нещо, което и аз сам не познавах в себе си, и то е, че страстно съм обичал подругата си". Обичал я "повече от живота си", тя била единственото му блаженство на този свят през 12-те години брачен живот.

В третото писмо Славейков се жалва от самотата си, няма пред кого да си излее душата - отчуждението между тях се е задълбочило.

Такова е душевното състояние на Петко Славейков, когато в един дъждовен октомврийски следобед на 1867 г. в печатницата на в."Македония" в Цариград влиза една висока, много красива млада жена, с разкошни руси коси - търновчанката Катерина Стойоглу. Много скоро Славейков разбира, че тя е не само красива, но и образована и много умна. Дошла с препоръчителни писма от Раковски и търси помощ от Славейков да бъде освободен от тъмницата нейният мъж. Самата тя имала нужда от помощ - сама жена в непознатия град, без средства, без близки.

Славейков я приема, дава й работа в печатницата, дава й подслон и не след дълго й дава и любовта си. Катерина остава при Славейков десет години. Тя е негова помощничка в печатницата, негова сътрудничка, негова съмишленичка, негова вдъхновителка. Мнозина смятат, че връзката им е била освен всичко друго и дълбока духовна връзка. Катерина споделя всички трудности на Славейков, тя пътува навсякъде с него, с него е и в затвора дори. С една дума, тя е всичко, от което той отчаяно се нуждае. И което не намира у Иринка.

Драмата настъпва, когато без вестника, уморен, отчаян, той се връща от Цариград и става учител в Стара Загора. Там се озовават и Иринка, и Катерина. Иринка е решила да си върне принадлежащия й "по закон божий" мъж. Скандалът е голям. Ревността на Иринка избухва със силата на натрупваната с години горчилка. Славейков е съкрушен. Заради откритата му връзка с Катерина в Цариград го изолират от обществените борби; синът му Иван му пише много дръзки, оскърбителни писма, че е изоставил семейството си; Иринка, според неговите думи, го засипва с "отровни горести", "злобна жестокост", "безразсъдна мнителност".

По това време, когато става скандалът в Стара Загора, той вече се е разделил с Катерина! Преди това! Семейството е пред катастрофа. В едно отчаяно писмо от 5 декември 1876 г. до сина си Иван той на три пъти говори за смърт - силом да прекрати несносното си съществуване. Няма друго такова писмо в цялата писмовна практика на Славейков - толкова отчаяно, толкова трагично! Положението изглежда безизходно...

Тогава се намесва съдбата в образа на войната. Славейков организира посрещането на руските войски, а след настъплението на Сюлейман паша - отбраната и после бягството и спасението на старозагорчани. Той е начело на първото българско управление на града и не намира време да се погрижи нито за семейството си, нито за ръкописите си, нито за Катерина, която е съсечена от турците.

Изглежда, че заплетеният възел е не развързан, а разсечен. Но само така изглежда. Защото, ако човек се вгледа повнимателно в одисеята, наречена Славейков, няма как да не види, че до края на живота си нито той е могъл да забрави Катерина, нито Иринка е могла да му прости. Според мен Иринка така и не е разбрала през 1876-а, че от десет години насам Славейков има само една любов - Катерина. Че докато в творческия и обществения живот на Славейков има няколко периода, в любовния му живот има само два: до Катерина и след нея. Женитбата му не е могла да бъде разделителна линия. И след женитбата той си остава верен на своето кредо: "Мене ма господ такъв създаде, да ва обичам, о женски млади!"

След преживяното в 1876-а и особено в 1877 г. след бягството от Стара Загора, Иринка много боледува. Не може да върви, краката я болят и отичат, "злокачествен ревматизъм" е нарекъл болестта й Славейков. Но все пак тя ходи, пише той в писмата си и намира за Иринка най-силната, най-точната дума: стоик. Тя е доволно стоик. Невярно ще бъде да мислим за Иринка само като за суров човек. Такъв я е направил животът, но тя е била много нежна и грижовна майка. Когато Пенчо се поболява и парализира, цялото семейство е попарено от тая беда. Само майка му единствена вярвала, че ще дойде ден и синът й ще оздравее.

"От майка си имам много неща. Упоритост например", пише Пенчо Славейков. Той не си спомня нищо по-трогателно от нежната ръка на майка си, сложена на пламналото му чело при дългото му боледуване. От майка си най-много всичките деца на Славейкови наследяват една дълбока привързаност един към друг, едно чувство да се търсят, да си помагат.

Иринка не се е месила в живота на порасналите си деца. Само с едно изключение. Когато Христо, съдия в Кюстендил, решил да се ожени за Миланка, вдовицата на починалия съдия на града, Иринка решила, че не може синът й, учил във Франция и после право в Швейцария, да се жени за вдовица, при това и с дете. Христо не я послушал. Като не се справила сама (нещо много рядко за нея), Иринка оставила Петко да оправи нещата. Славейков направил това, което можел - преместил Христо от Кюстендил в Сливен. Но и то не помогнало. Христо отишъл с един кабриолет в Кюстендил и отвел Миланка. Тъкмо те са дали потомството на Славейковия род.

Биографите на Славейков, които засягат темата за любовния триъгълник в живота му, са разделени в своите виждания за това кой е по-виновен за драмата. Едните твърдят, че Славейков е имал и необходимост, и право на тази любов, че връзката му е била и духовна връзка, каквато не могъл да има с Иринка, която била неотзивчива към нежните трепети на поетическата му душа.

Другите защитават Иринка и посочват вината на Славейков - моралната вина: "...той създава девет деца (две от тях рано починали), оставя жена си да робува, да преде и тъче, за да ги изхрани, когато в същото време той хрантути Катерина и сестра й в Цариград. Никому не е простено, дори когато е гений, да държи в робство друг човек".

След всичко, което изчетох, за да напиша тези редове за малко познатата майка Иринка, категоричното ми мнение е, че в житейската драма на Славейкови не трябва, не мога и няма да застана на ничия страна. Да ги съдя! Каква съм аз, какви сме ние, че да съдим Петко Славейков или Иринка Славейкова? Това е абсурдно!

За мен стана ясно, че всеки от тях е живял и отстоявал докрай своята истина за живота и любовта. Истините им са били различни, но те са имали и една обща истина - децата, които създават да имат, и желанията, и способностите да работят за своя народ, да бъдат умни, културни, да бъдат човеци. И те са постигнали тази истина по един блестящ начин. Драмата между тях се е оказала неизбежна. И двамата плащат висока цена за правото си да живеят живота си по начин, както те го разбират, и в който те осъществяват най-пълно себе си.

Мисля, че е време Иринка Славейкова да излезе извън фолклорните умотворения и анекдотите и да бъде видяна в пълния й ръст на жена, дала живот и първи духовни подтици на няколко от най-добрите ни държавни и политически мъже:

- Иван Славейков е кмет на София, министър на просвещението и народен представител;
- Христо Славейков е министър на правосъдието, народен представител и председател на Народното събрание;
- Рачо Славейков е генерал от Българската армия, публицист и преводач;
- Пенчо Славейков е един от най-великите наши поети, номиниран за Нобелова награда...

Честита майка на достойни синове!

Славейковата къща в Трявна

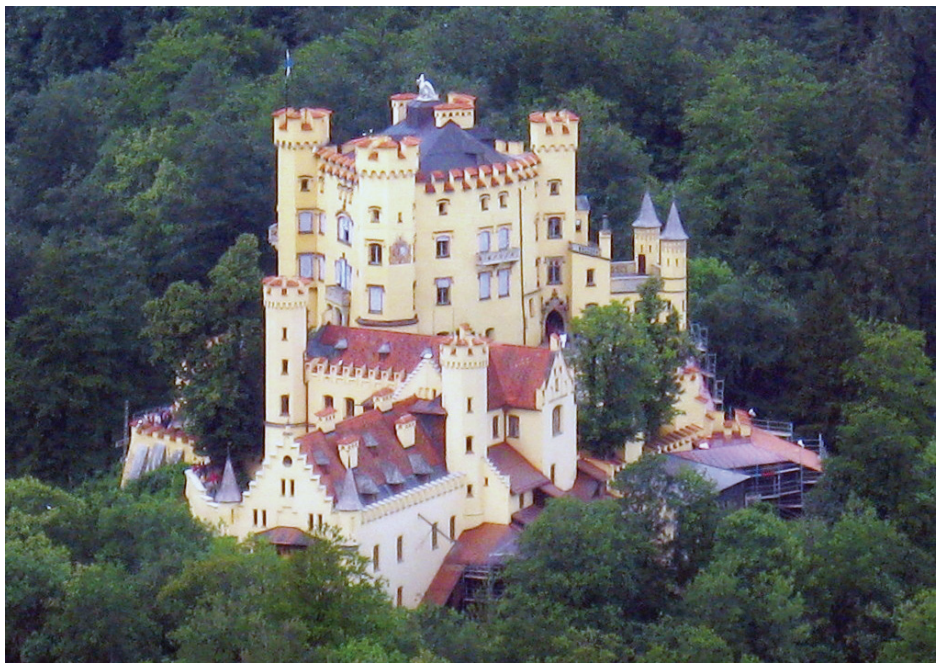
ПРИНЦЪТ ОТ ПРИКАЗКИТЕ

НАЙ-СТРАННИЯТ ВЛАДЕТЕЛ В СВЕТОВНАТА ИСТОРИЯ?

Крал Лудвиг Втори, композиторът Рихард Вагнер и Златният век на баварската култура

Крал Лудвиг Втори

Замъкът Хохеншвангау в Баварските Алпи

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Лудвиг Втори Баварски е сред най-странните короновани личности в световната история. Роден на 25 август 1845 г., той наследява трона след смъртта на баща си Максимилиан Втори, когато е на 18 години. Възпитан на село, малкият Лудвиг расте като романтичен юноша, обожаващ музиката и поезията, при това напълно неподготвен за управлението на страната. Когато бил представен за първи път в двора, всички присъстващи ахнали: младият крал бил изключителен красавец, висок почти два метра, с дълги черни вълнисти коси и ясни сини очи. Баварците веднага го нарекли Принца от приказките.

Когато Лудвиг бил на 16, в живота му се случило събитие, предопределило неговата съдба. На 2 февруари 1861 г. присъствал на спектакъл на операта на Рихард Вагнер "Лоенгрин". Музиката го разтърсила. В нея видял въплъщението на своите романтични мечти. От този ден станал страстен поклонник на Вагнер.

Щом седнал на престола, първата му заповед била да бъде потърсен и поканен Вагнер в Мюнхен. Срещата им се състояла на 4 май 1864 г. и се оказала решаваща за живота и на двамата. Същата вечер Вагнер писал до своя приятел доктор Виле:

"За съжаление, той (кралят) е толкова блестящ, толкова благороден, толкова емоционален и изумителен, и аз се боя, че неговият живот може да изчезне като ручей в пясъка в този жесток свят..."

Лудвиг става покровител на композитора, построява му разкошен дом, поема всичките му разходи и материални грижи. От този ден Вагнер можел да се посвети изцяло на своето творчество, без да мисли за насъщния. Но думите в писмото на Вагнер се оказват наистина пророчески...

Кралят основал музикално училище в Мюнхен и решил да построи нов оперен театър, съобразен с постановките на Вагнеровите опери. Според него Мюнхен трябвало да се превърне в музикална столица на Германия, нещо като "немска Виена". Но тук плановете му срещнали съпротивата на баварското правителство и на жителите на Мюнхен. Причината била не само в огромната цена на проекта, но и в личността на Вагнер. В столицата на Бавария той не бил желан и мнозина не приемали дружбата между краля и музиканта. Не толкова заради антисемитизма му, колкото заради неговите "карбонарски", революционни възгледи, така чужди и омразни в очите на баварските бюргери.

Рихард Вагнер

Повече от година и половина Лудвиг Втори упорито се борил срещу съпротивата на местния парламент и народните маси. Но накрая бил принуден да отстъпи и да помоли Рихард Вагнер да напусне Мюнхен. Лудвиг намразил до такава степен Мюнхен и мюнхенци, че дори решил да премести столицата на Бавария в Нюрнберг.

Операта в Байройт

Отношенията му с Вагнер обаче продължили.

През 1866 г. Бавария се готвела за война с Прусия, макар че кралят се мъчел да я избегне. Дори бил готов да се откаже от престола заради това. В тази война, продължила само три седмици, Бавария била напълно победена от Прусия и освен многобройните човешки жертви понесла и огромни финансови загуби - трябвало да изплати на победителя репарации в размер на 154 000 000 марки! На фона на тази национална катастрофа Лудвиг започнал да осъществява романтичната мечта на живота си - строителството на замъци в Баварските Алпи. Успял да завърши строежа само на един - този в Линдерхоф.

Това бил любимият му замък - едно умалено копие на Версай. Всъщност през целия си живот Лудвиг копирал своя идол, френския крал Луи XIV, и му подражавал във всичко. Дори спалнята в Линдерхоф била проектирана по модела на спалнята на Краля-слънце. Предизвикателният разкош в стил рококо поразява и днес. Изобилието от злато, кристал, фин порцелан и най-скъпи мебели, вази и различни предмети е наистина впечатляващо.

Лудвиг колекционирал майсенски порцелан, изделия от слонова кост, бижута, картини и всякакви ценни вещи. Тук има огромен кристален полилей със 108 свещи, който никога не е бил запалван заради страх от пожар. Белият роял, покрит със златни орнаменти и скъпоценни камъни, бил поръчан и изработен специално за Вагнер, но музикантът никога не свирил на него.

Кралят живеел сам, изолиран от своите поданици и дори от двора. По цели дни се разхождал из парковете и езерата, слушал любимата си музика в изпълнение на специално поканени от него първокласни оркестри и оперни трупи. В една от пещерите край Мюнхен построил малък театър за тези концерти и спектакли. Все повече се отделял от държавните дела и проблеми и се затварял в своя романтичен свят на музика, поезия и мечти. Дори на тържеството по случай обединението на германските държави в Германска империя, където присъствали всички монарси от немските княжества и кралства, отсъствал единствено той...

Огромното и скъпоструващо строителство на замъци, дворци, театри, галерии и представителни държавни сгради накърнило държавния бюджет, както и личното богатство на монарха. Всичко това струвало 21 000 000 марки, от които 5 500 000 били от кралската хазна, а останалите 15 500 000 - от държавната. За двайсетина години Лудвиг разсипал резерв, трупан в продължение на 800 години от неговите предшественици на трона на Бавария.

В резултат от успешен държавен преврат, ръководен от премиер-министъра Лутц, кралят бил обявен за болен, "неспособен да управлява", и бил отстранен от престола.

- Как можете да ме обявявате за психически болен, след като никога не съм бил освидетелстван за това? - попитал Лудвиг.

На което придворният лекар отвърнал:

- Ваше величество, за това няма нужда. Ние разполагаме с достатъчно информация, която ни дава необходимите доказателства.

На 13 юни 1886 г., в шест часа вечерта, Лудвиг, придружаван от своя лекар фон Гуден, излязъл за кратка разходка из парка. В последния момент докторът отпратил охраната. След няколко часа телата на двамата били открити във водите на езерото. Дали е било убийство или самоубийство, и до днес не се знае...

Управлението на Лудвиг Баварски днес можем да определим като "златен век" на баварската култура и особено на музиката. Той построил не само замъци и дворци, но и театри, и галерии, основал Баварския Червен кръст, Мюнхенската политехника, Академията за изящни изкуства и Фонда за развитие на музикалната култура, който по-късно положил основите на прочутите Вагнерови тържества в Байройт в специално построения Вагнеров оперен театър.

www.duma.bg

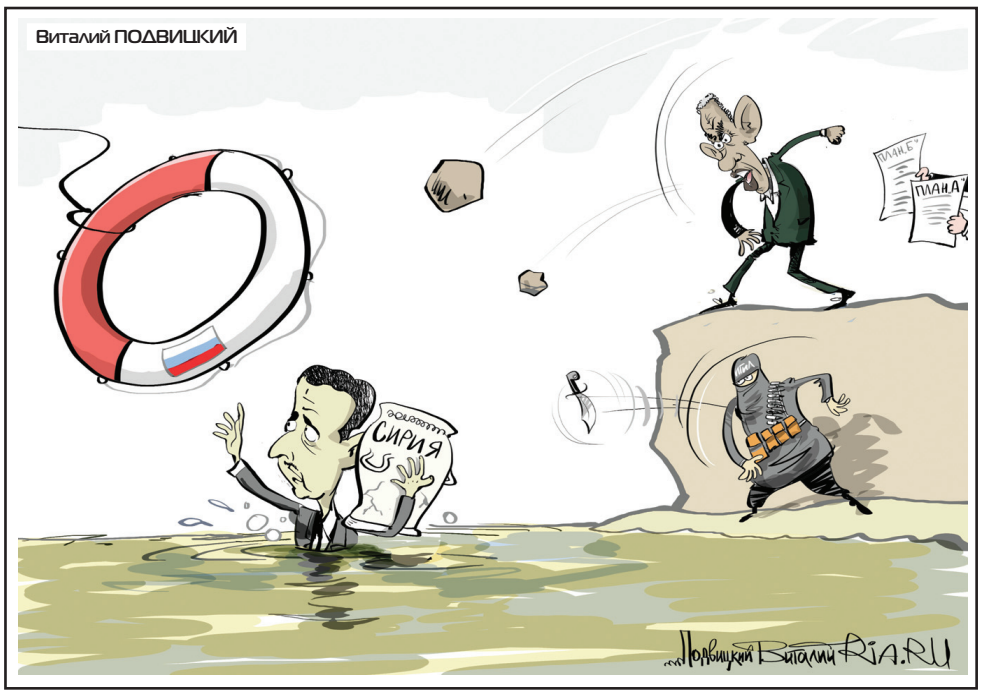
Новият статус на Русия

Самостоятелната руска намеса в Сирия сложи точка на американската хегемония

Петър КУЦАРОВ

Операцията на военно-космическите сили на Русия в Сирия ни направи свидетели на ново явление в международния живот - практическо раждане на прокламираната от Кремъл многополярност на света. С други думи, самостоятелната руска намеса в Сирия сложи точка на световната американска хегемония. Невероятно! Довчера считан за изцяло изолиран, днес руският президент е желан и търсен от западните лидери събеседник. Руските и френските военноморски сили действат като съюзници, както по времето на Втората световна война. На този фон Западът и САЩ продължават да твърдят в своите коментари в тази връзка, че Путин избрал грешен път, водещ към затъване в сирийското блато, че Москва не се грижела за световните интереси, а за съдбата на Башар Асад. Според официалната трактовка на Москва руските действия в Сирия са превантивен ударпо забранената в Русия "Ислямска държава" и другите терористически групировки. Външният министър на Русия Сергей Лавров обяви, че убийството на руските граждани на пътническия самолет, който катастрофира на Синайския полуостров в Египет, е равнозначно на атака срещу Москва. В официалното руско изложение намира място тезисът за подкрепа на сирийския президент Башар Асад като единствена сила, имаща легитимно право, готовност и при това физическа способност да се бори с ИД по суша.

Трябва специално да се подчертае важният психологически момент: преди години подобна операция изглеждаше въобще невъзможна. Знаеше се, че Кремъл поддържа Асад дипломатически, хуманитарно и с пропаганда и оръжие. Никой не си е помислял, обаче, че Москва може да изпрати бойна авиация в подкрепа на Дамаск. Кога въобще в последното десетилетие Русия е провеждала военни операции в далечната чужбина? При това постави целия свят пред свършен факт. Може да припомним първоначално уж ефектния, но в края на краищата неудачен опит за овладяване на Косово. Оттогава вниманието на Кремъл е съсредоточено върху вътрешно руски проблеми и близката чужбина.

Наред с главната задача - заявка за равнопоставеност със САЩ на международната арена, Москва преследва и друга, не помалко важна цел. Русия показва на международната общност, че изграждането на нови взаимоотношения със Сирия може да стане не чрез разрушаване на съществуващия държавен ред, не чрез унищожаване на действащия лидер. На фона на образа на Америка и американския президент като разрушители и унищожители на държави и държавни ръководители въпреки международното право, образът на Русия и руския президент е друг. Това е образ на съзидател, демиург на нов подход в решаването на сложни международни проблеми, какъвто е сирийският.

И още нещо. Военното сътрудничество между Москва и Париж вече е факт. Предстои официална визита на френския президент в Русия. САЩ сами се поставиха в такава ситуация, та им се налага да се съобразяват с новата роля на Русия. И първите стъпки вече са налице. Макар и трудни, контактите между американските и руските военни ще продължават, диалогът Лавров - Кери ще се задълбочава. Къде е България?

Нашата страна изпадна в тежка изолация заради действията на недалновидните си ръководители. Президентът, външният и военният министър, изживяващи се като ястреби в борбата срещу Русия, продължават да се държат твърдо за вече неактуалния антируски пеш на американската администрация. Те даже не искат да знаят за предишните позиции на България в Сирия, за съществуващото по-рано сътрудничество, за подготвените у нас кадри, за смесените бракове. Национално отговорната политика трябва да се съсредоточи преди всичко върху интереса на България, да подготвя и дири икономически изгоди за нашата страна в последващото развитие на събитията не само в Сирия, а и в Близкия Изток.

БЮДЖЕТ'2016 - НАГЪЛ ОПИТ ДА СЕ КУПИ УПРАВЛЕНСКО БЕЗВРЕМИЕ

От стр. 11

Този бюджет ни предлага запазване на неадекватната система от плосък данък, който освен другото е рекордно нисък и не изключва от облагане дори работещите бедни - хората с минимална работна заплата. Многократно сме подчертавали, че няма развита или бързо развиваща се страна, която да не е с прогресивно данъчно облагане. Защото то, първо, осигурява по-големи бюджетни приходи и, второ, смекчава социалната поляризация.

Средното ниво на пределния данък

за богатите в страните от ЕС е около 50%, в отделни страни като Франция, ФРГ, Дания и др. значително повече. На практика, Чехия и Словакия излязоха от системата на плоския данък, въвеждайки двустепенна система на облагане, а Унгария разшири данъчната база на облагане и продължава да прилага двустепенна структура на корпоративното доходно облагане - то достига 19% от печалбата. Другите няколко източноевропейски страни с плосък данък имат диференцирани ставки ДДС за основни хранителни стоки и/или за лекарства и детски стоки. За разлика от България. По последни данни на Евростат България е страната от ЕС с най-силна социална поляризация, за което основен принос има плоският данък.

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ категорично няма да подкрепи този Проект за Бюджет 2016 г., защото той:

1. Не отговаря нито на състоянието и предизвикателствата пред българската икономика, нито на политиките и стратегическите цели на ЕС.

2. С него се заявява, че държавата абдикира от преките си ангажименти да създава адекватни условия за икономическо развитие.

3. Абдикацията на държавата е съпроводена с трупането на колосални държавни дългове и стопяване на фискалните резерви на страната.

Този бюджет трябва да бъде отхвърлен, защото с него се демонстрират управленска немощ, липса на идеи и пълна незаинтересованост към съдбата на българските граждани и на българския бизнес.

(Със съкращения)

Точката над И-то

Да се напълним с бежанци, за да спрем войната?!

Иво АТАНАСОВ

В съзнанието на мнозина от моето поколение, да не кажа на повечето, преходът завихри невъобразим и неподредим хаос. Не могат да си обяснят какво и защо се случи или пък, доколкото имат цялостна представа, тя ляга напълно върху системно и упорито до досада налаганите шаблони на мислене или, както напоследък им казваме, опорни точки. Които обаче дотолкова ги лишават от опора, че са готови да низвергнат всекиго и всичко.

Но колкото и да са големи, тези ядове са бели. Има и други - не просто черни, но и вещаещи небивала безперспективност. Защото се отнасят до светоусещането на немалка част от младото поколение. В първия ден на медийния фестивал „Българската Европа" в Русе се състоя дискусия, излъчвана пряко по БНТ 2, с участието на евродепутати и на средношколци и студенти от местните учебни заведения. Европа трябва да приема още повече бежанци. Така тя ще се принуди да вземе мерки за спиране на войната в Сирия. Това предложение прозвуча съвсем сериозно, а не като несполучлив опит за шега, както биха се успокоили някои. И никой в залата не му опонира. Взелият микрофона млад човек не се сети да заяви, а може и да не му достигна прозорливост, че когато всички сирийци и представящи се за такива дойдат в Европа, войната ще свърши от само себе си, без никакви въздушни и сухоземни операции, защото „Ислямска държава", поне на онзи терен, вече няма да има с кого да воюва. След което да приемем всички афганци и иракчани, и така да покорим върховете на абсурда.

Друг младеж се опита да убеди връстниците си, и не му беше трудно, че не трябва да се отвръща на огъня с огън. Нямало нужда от нови кръстоносни походи. И все в този дух - тероризмът е заплаха за Европа, но тя си има ценности, които са по-силни от кървавите погроми и ще преминат и през това изпитание на времето. Същите красиви, но кухи фрази, поне в сегашната ситуация, които чухме и от най-отговорните люде в ЕС, сякаш тяхно задължение е не да предотвратяват масови убийства като тези в Париж, а да ни надъхват с лозунги, и то след като непоправимото се е случило.

Как неусетно, само за четвърт век, стигнахме от зоркото пазене на границите до нагласата не да не се отварят войни, за да няма бежанци, а обратно, да има бежанци, за да няма войни. Подтекстът на това предложение, може би неподозиран от направилия го млад човек, е, че ЕС се управлява от политици, които дотолкова не са с всичкия си, та не могат сами да се сетят какво да правят, поради което се налага да го сторят под напора на събитията, когато мигрантите минат не само границите на държавите членки, но и на разума, а калашниците започнат да стрелят на месо. Но ако допуснем, макар и теоретично, че е така, тогава какви сме всички ние, които избираме такива ръководители? Дано въпросът не е реторичен, макар че става някак трудно тази надежда да се подкрепя с доказателства.

Младите не знаят, че докато бяхме в предишната сфера на влияние, нямахме проблеми със сигурността. Приемали сме емигранти от Гърция, от Близкия изток и Латинска Америка, но беше немислимо чужденци да влизат нелегално и да се движат на тумби по страната. Сега възстановяваме огради по границите, и не само в България, но защо в началото на прехода ги съборихме? Може би наивно вярвахме, че като влезем в ЕС и НАТО, ще се възцарят мечтаните от Смирненски „вечна обич, вечна правда на света". Това обаче не се случи. Навярно защото сериозните политици имат визия за 40-50 години напред, а у нас обикновено хоризонтът е с дължината на мандата. Но какво да очакваме в България, след като в Европа е същото, а може би и по-лошо? Затова събитията все са изненадващи.

Още по-голям песимизъм навяват идеите за решаване на проблема. Те стигат от подобряване на образованието до намирането на работа за мигрантите. Това за част от тях, може би дори за преобладаващата, е подходящо. Но какво да правим с онези, които не просто не искат да се интегрират, но и са враждебно настроени? Които, още не пристигнали, хвърлят поднесената им вода и храна заради логото на Червения кръст? Та нали повечето кървави атентати са дело не на гастрольори, а на родени в ЕС. Ще имплантираме чипове и на себе си, за да можем да следим тях ли? А след поредния разстрел да казваме, че ценностите ни са по-силни от тероризма. Сякаш животът на загиналите не е никаква ценност.

Ето как излязохме от една система, в която ни тъпчеха с лозунги, но и ни гарантираха сигурността, за да влезем в друга, в която лозунгите са налице, но сигурността е под въпрос. И която няма как да променим, защото активността ни стига до демонстриране на солидарност, а не до търсене на отговорност. И защото се оказа, че сме заредили младите с илюзии, докато си въобразявахме, че ги възпитаваме в ценности.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

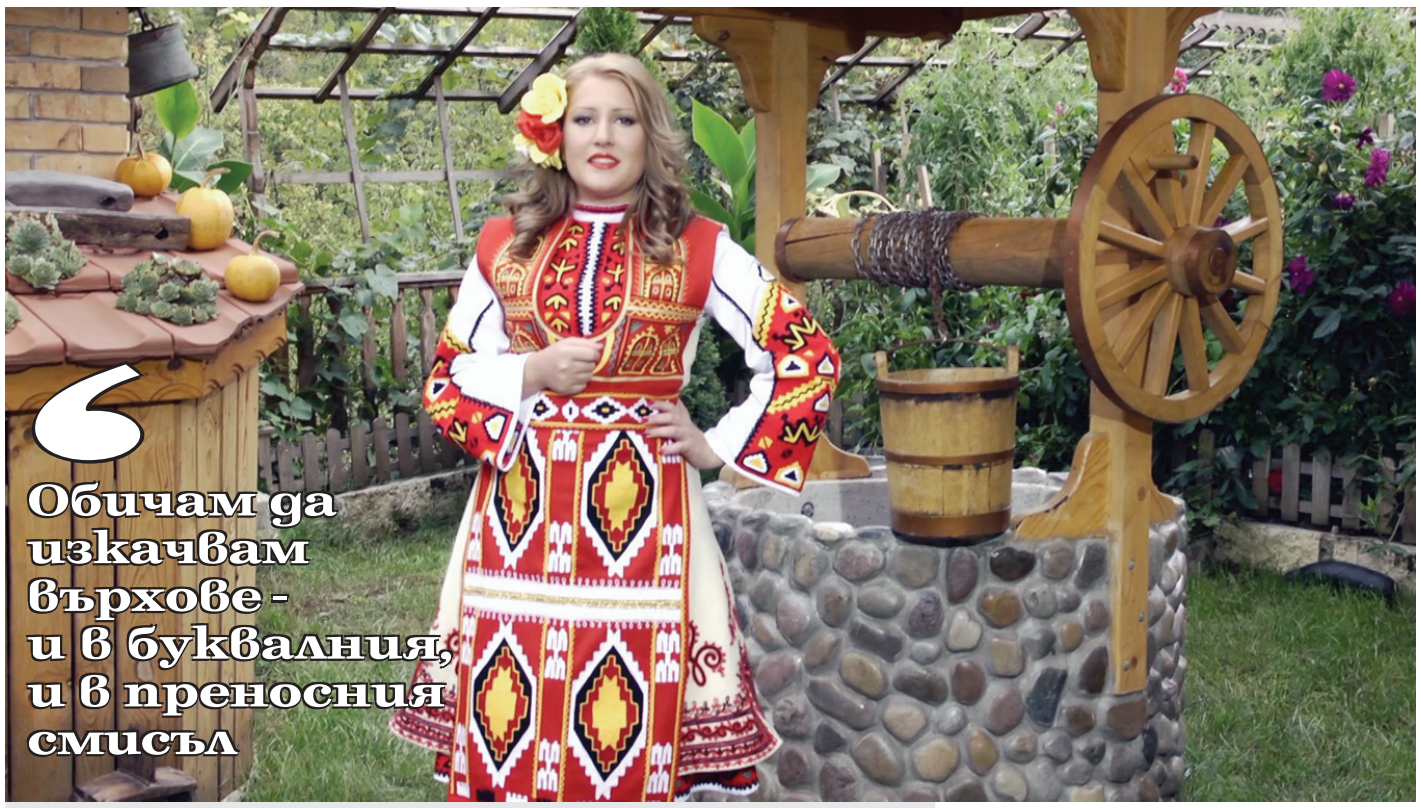
СРЕЩИ

СТЕЛА КРЪСТЕВА:

Народната песен е национално богатство

Българският фолклор е едно от нещата, които ще ни съхранят като нация, убедена е младата изпълнителка, която представи дебютен видеоклип

Интервю на Надежда УШЕВА

Обичам да изкачвам върхове - и в буквалния, и в преносния смисъл

СТЕЛА КРЪСТЕВА е на 16 години, родом е от с. Оселна, община Мездра. Ученичка е в Националното музикално училище "Любомир Пипков" в София, X клас, специалност народно пеене. Нейна преподавателка е г-жа Таня Величкова. Стела е участвала в много фестивали и конкурси като "Пиленце пее", "Типченица пее" и други. Професионално се занимава с музика от няколко месеца, след като подписва договор с музикалната компания "Диапазон рекърдс". Вече е факт и дебютният проект на Стела, който може да се види и чуе в ефира на Фен тв и Фен фолк тв. Песента е от шопския край и е озаглавена "Залибих си едно либе". Аранжиментът е дело на Валери Димчев.
Видеоклипът е заснет в село Оселна. Избраните места са приказен естествен водопад, къща с антична архитектура и един от рибарниците, с които е известно самото село. Визиите на народната изпълнителка са традиционни фолклорни носии - шопска и пиринска. Във видеото участват танцьорите от ансамбъл "Мездра" с ръководител Мирослав Аспарухов.

Вече три седмици в тв ефир се върти дебютният ви клип към песента "Залибих си едно либе". Какви са отзивите? Как се приема от публиката?

- Както може би при всеки изпълнител, независимо дали е нов или с по-дълъг опит, и при мен имаше притеснение как ще реагира публиката и дали ще ме хареса. За радост виждам много положителни отзиви - и от мои близки, и познати, с които разговарям лично, и от интернет коментари. Песента е шопска и я изпълнявам от 10-годишна, така че реших нея да представя в ефира на Фен фолк тв като дебютна.

Какви са очакванията ви?

- Желанието ми е да продължа да се развивам като изпълнител, защото съм съвсем в началото на своя професионален път. Искам с това, което правя, да се харесвам и да радвам хората от различни поколения.

Сещате ли се за някоя забавна случка по време на снимките? Разкажете я.

- В началото на снимките с режисьора Ненчо Касъмов бях адски притеснена, не можех дори да се усмихна. Затова една моя приятелка, която беше също на снимките, стоеше зад камерата и ми правеше разни смешни физиономии, за да ме накара да се отпусна и усмихна.

Труден ли е пътят до голямата сцена?

- На първо място човек много силно трябва да желае да прави това, с което се захваща. Необходими са много работа, упоритост и естествено талант. Все пак аз съм доказателство, че и дори на по-крехка възраст човек може да постигне немалко, затова трябва да се мечтае винаги. Защото мечтите се сбъдват.

Какво е характерно за репертоара ви? Какви песни изпълнявате, от кои краища?

- В репертоара си имам предимно песни от шопската фолклорна област. Мисля, че те ми лежат най-много и ги изпълнявам с голямо удоволствие. Обичам да пея и безмензурни песни, които са голямо предизвикателство за всеки изпълнител, особено млад като мен. Това не означава, че не харесвам и песни от други краища на България, но на този етап може би се характеризирам като шопска певица. Любими ми са "Йове, малка моме", "Лепа Яно", "Залибих си едно либе" и други.

Ще накараме връстниците ми да слушат фолклорна музика, като я поднасяме по модерен и осъвременен начин

Народната песен има ли почитатели?

- Според мен народната музика винаги ще има почитатели, винаги ще има хора, които да я слушат, да я харесват и да я изпълняват. За мен българският фолклор е едно от нещата, които ще ни съхранят като нация. Именно той ни отличава от другите народи. Това е националното ни богатство, с което всеки българин трябва да се гордее, цени и пази.

Как можем да накараме повече млади хора да слушат български народни композиции?

- През последните години се организират все повече конкурси и фестивали, които представят българския фолклор и в които участие вземат младите. Отварят врати и все повече школи за народни танци за аматьори. Има вече и хоротеки - всичко това говори за подновен интерес към народната ни музика, за връщане към

корените ни, и то предимно от младите хора. Може да накараме моите връстници да слушат народна музика, като я поднасяме по по-модерен и осъвременен начин. За да стане тя достъпна за тях, да я запеят и да се хванат на хорото.

Музиката ли изпълва целия ви свят? За какво друго намирате време?

- Пея от малка, като преди това беше моето хоби, но вече е моето призвание и всекидневие. Като всеки тийнейджър обичам да излизам с приятели, да се забавляваме заедно, да ходим на кино, на заведения... Стремя се да отделям максимално време и на близките си хора, защото осъзнавам, че понякога ние, младите, не отдаваме необходимото уважение и внимание на възрастните, които са ни отгледали, възпитали и които дават мило и драго за нас. Тук искам да спомена, че моят дядо е музикант, свири на различни духови инструменти: кавал, окарина, кларинет, саксофон и други. Именно от него съм наследила любовта към народната музика. Аз самата свиря на пиано.

Кои са любимите ви занимания и места?

- Най-любимото ми занимание е да пея. Разучавам постоянно нови песни. Иначе обичам да се разхождам сред природата, като най-любимото ми място е моето родно село. Лятото ходя и на море, но като че ли планината е моята притегателна сила - обичам да изкачвам върхове - и в буквалния, и в преносния смисъл.

Изяви и участия, които ви предстоят в скоро време?

- Ще взема участие от името на училището на песенен конкурс в София, а иначе подготвям нова песен и клип, отново от шопската фолклорна област. Това е в близко бъдеще.

Благодаря! Желая ви много успехи.

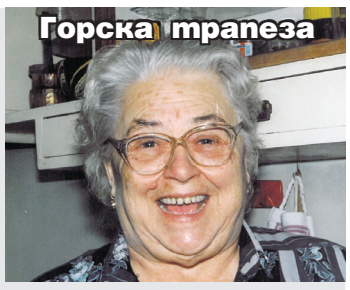
www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

РИБА ПО ИТАЛИАНСКИ

В 1 литър студена вода се поставят нарязани 50 г моркови и 50 г лук, сол на вкус, 200 мл бяло вино, 10 зърна черен пипер и 20 мл оцет. Варят се 20 минути, след което се прибавя 800 г пъстърва. Вари се на слаб огън в продължение на 15-20 минути. Готовата риба се поставя в затоплена чиния и се залива със 100 г разтопено масло и 15 мл лимонов сок.

ЗАДУШЕНИ ЯРЕБИЦИ

Изчистени, измити, отцедени и подсушени 3 бр. яребици се шпековат със слонина. Отвътре се поръсват със сол и смлян черен пипер, а отвън се обвиват с тънки филийки слонина и лозови листа. Завързват се с конец и се задушават в мазнина и малко вода в похлупен съд на умерен огън. Задушаването продължава след прибавянето на вода до омекването на месото. Готовите яребици се разпределят в чинии, а сосът се смесва с разбито 200 г кисело мляко.

ВИЦ

По Хайтов

Двама ловци си говорят:

- Веднъж яхнах глиган...

- Стига бе, и ти започна като в разказите на Хайтов.

- Не бе, после се събудих.

АНДРЕЙ ПРЪМОВ:

Моментът на вадене на рибата е върхово усещане

Светът на мълчанието ме е научил на много търпение

Разказано от Андрей ПРЪМОВ

Баща ми се стремеше да живее според възможностите си природосъобразно и ме водеше на ловни и риболовни излети. Не можа да ме запали по лова, но за риболова веднага усетих, че това е моето призвание. Бях на 11 години, когато ми купи първия риболовен билет.

Риболовът, особено моментът на вадене на рибата, е върхово усещане. Какво точно - не мога да го опиша.

Съпругата ми се отнася скептично към това занимание и го намира за губи време. Разбирам напълно тези, които смятат риболовците за хора със странни страсти и с отклонения, ако щете. Считам, че човек трябва да носи тръпката в кръвта си. Да му е заложена генетично, защото в противен случай просто не може да разбере удоволствието.

В деня на абитуриентския си бал хванах осемкилограмов шаран на язовир "Искър". Тогава седяхме с баща ми край водоема почти до мръкване. И ако не беше той, нямаше да отида на абитуриентски бал. Най-много се гордея с две пъстърви, балканки, извадени на река, приток на Чая. Едната тежеше 1,3 кг другата 1,9 кг.

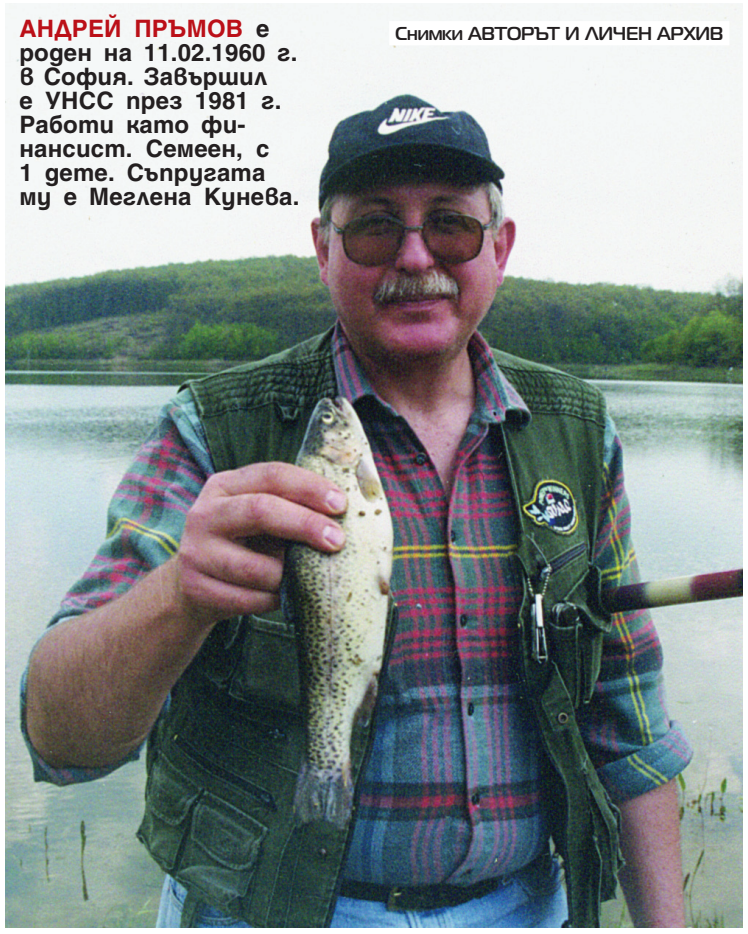
На един от първите ми излети ловях риба на река Белишка. Бях извадил 11 мряни и над 10 пъстърви. Стана време за обяд. Горд от големия улов, извадих кошчето от водата, за да се порадвам на рибите. Последната пъстърва, която бях хванал, удари с опашка и аз изтървах кошчето. Рибите избягаха. Останаха само две. Тръгнах си. Със сълзи и сополи се влачех по пътя. Бях 11-годишен. Баща ми, много ядосан, че ме няма дълго време, започнал да ме търси. Видя ме и умря от смях. Носеше фотоапарат и ме засне. Това е най-безобразната снимка, която ми е правена през живота.

Светът на мълчанието, както някои наричаме риболова, ме е научил на много търпение. Риба можеш да извадиш само ако си упорит. Веднъж една балканка удари на блесната на около петнадесет метра от мен. Въобще не влезе във водата. Изскочи девет или десет пъти. И ако нямах търпение, нямаше въобще да мога да я извадя. Не знам друга риба в България да се бори така, както се бори пъстърва, хваната на блесна. Секунда невнимание и си е отишла.

Често съм се замислял за това как се пренасят някои определения за рибите към хората, било точни или неточни? Например "лапни шаран". В нашите среди се говори за "финансови акули" и "дребни риби". Шаранът не е глупава риба. Грешно е да се използва като определение за глупав човек. Хванал съм много шарани и нито един път не е било лесно. Акулата е риба, която никога не спира и няма наяждане. Ако спре, умира. Във финансовите среди има много желаещи да бъдат акули, но малко са можещите. Спреш ли в света на финансите, си мъртъв или най-малкото си история.

Много трудно ще се въведат в България европейските стандарти - хващаш определен брой риба и останалата я връщаш обратно. Напоследък срещам масово ненаситност. Хванал маломерна риба и не я връща. Иска да хване 20, 30 пъстърви... За какво иска да ги улови, не е ясно. Не го разбирам. Трябва да се възстанови строгият контрол на държавата или обектите за спортен риболов да бъдат изцяло частни. Винаги спазвам забраните, свързани с рекреативния период и с нормата за улов. Правя го за собствено удовлетворение. Никой няма да ме потупа по рамото. Пазя личното си душевно спокойствие. Най-доволен се чувствам, когато съм изпълнил нормата и спра да ловя. Удоволствието е да извадиш рибата, а не да я плеснеш вечерта в тигана.

Няма да скромнича, приятни са ми овациите по време на риболов, когато хвана голяма риба. Преди години бях на един язовир. Сутринта рано нагазих с високи ботуши на метър дълбочина. Нямаше никого. После започнаха да идват колеги, да разменят някоя и друга

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

АНДРЕЙ ПРЪМОВ е роден на 11.02.1960 г. в София. Завършил е УНСС през 1981 г. Работи като финансист. Семеен, с 1 дете. Съпругата му е Меглена Кунева.

приказка. Извадих първата риба. След нея втората. На третата те се умълчаха. Единият каза: "Който си го може, го може." Стана ми хубаво.

Имал съм и неприятни случки по време на излети. На планински риболов паднах между два камъка и си счупих крака. Не мога да ви опиша какво ми костваше прибирането. Бях сам и далеч от колата. Едвам се домъкнах до нея, а как шофирах до болницата на близкия град не е за разказване.

Друг път в района на Рибарица се движехме по шантави пътища. Помислихме си, че след като сме с джип, ще минем навсякъде. Нямахме мобилна връзка. Потрошихме колата от самонадеяност, от непреценени възможности и непознаване на местността. Това е нещо, което никога повече няма да правя.

Веднъж се шегувахме с приятели на тема: "Кое е общото и различното между платената любов и платения риболов?"

Трудно ми беше да направя сравнение, защото познавам само платения риболов. За платена любов може би ми е още рано. И в двете човек трябва да знае какво му предстои, за да няма свръхочакване. В платения риболов не ми харесват редица неща и те не са свързани със самия акт на плащане. Не ми е приятен риболовът, при който всяко замятане е свързано с изваждане на риба. Предпочитам да хвана две трудни риби, отколкото двадесет за половин час.

Сам си приготвям рибата. Жена ми не готви риба. Уча се от познати. За по-тлъсти риби е хубаво да се разцепят на две и да се пекат на нагрята каменна плоча. Вкусът е безподобен. Преди години приятел ме научи да си пуша сам филета от пъстърва. Просто е, но трябва да знаеш какви стърготини да използваш и какъв да бъде процесът на горене. Консумирам рибата с бяло вино. Записано е в евангелието.

ФОТОЛОВ

ЧЕЛЕН ОПИТ

Това са едни от най-хубавите мигове в лова

РУСКИЯТ Willys

Както е известно, първият масов съветски всъдеход, както и първият в света със самоносеща каросерия, беше ВАЗ-овската Нива. Но палмата на първенството е можело да отиде и при Москвич, защото двадесетина година преди вазовци в московския АЗЛК са разработвали автомобил със задвижване на четирите колела. За съжаление съдбата не му позволила да стигне до конвейера...

ИЛИ ЗАЩО МОСКВИЧ 4Х4 НЕ СТАНА СЕРИЙНА МАШИНА?

Както ставаше всичко важно в бившия СССР, и тази история започва със заповед "отгоре". Никита Сергеевич Хрушчов, известен със съпричастността си към съдбата на селскостопанските труженици, изведнъж прозрява какъв автомобил им трябва. Разбира се, универсален и задължително със задвижване на четирите колела, и призовава, разбирай нарежда, ръководството на съветския автопром да "създаде автомобил за колхозниците". Председателят на партията естествено бил чут, заповедта разбрана и в МЗМА (впоследствие АЗЛК) инженерите се хванали на работа през 1957-а година. Разработката била направена с размах – решили наведнъж да направят два модела – Москвич-415 с брезентов покрив и Москвич-416 с твърд. Отговорен за проектите бил най-успешният инженер за цялата история на завода – зам. главният конструктор Игор Александрович Гладилин.

За база на машината използвали модела Москвич-410, като използвали мотора на Москвич-407 с мощност 45 к.с. Купето и рамата създали от нула, междуосието било късо - едва 2030 мм, просветът доста голям - 220 мм, размери, които давали на колата отлична геометрична проходимост, задължителна за селската машина.

В екстериора решили да не оригиналничат и направили двата модела в традиционната за времето стилистика – подобни на легендарния "баща" на всъдеходите – американския Willys, кръстен покъсно джип. Освен руснаците, по същия начин постъпили по това време Toyota с първия си Land Cruiser, италианците с Fiat Campagnola и британците с Land Rover.

Първите изпитания на новите коли преминали в Подмосковието. През 1959-а прототипите изминали 5000 километра по асфалт, след това още толкова по камъни с различна големина. Последвали 2000 км градски пробег и 7000 км маршрут в полски и горски условия.

Като цяло колите били признати за успешни, защото се справили с тестовете. Москвичите 415 и 416 не се боели от калта, преодолявали водна преграда с дълбочина до 600 мм, както и наклон от 31 градуса, и вдигали максимална скорост от 106 км/ч.

Доста по-висок е бил разходът на гориво – в зависимост от условията на тестовете на 100 км път между 10 и 19 литра. В трудните пътни условия се чувствала и недостатъчната мощност на мотора от 45 к.с. Установили, че от доработване се нуждаят амортисьорите и ресорите, а рамата на купето от усилване. Но пресата тогава радушно се отнесла към първите съветски всъдеходи, защото било ясно, че инженерите вървят в правилната посока и че по-нататък е нужно само да се поправят отделните грешки.

И конструкторите продължили с ентусиазъм да подобряват машините. Но в 1960-а година, когато много от проблемите били отстранени, станало ясно, че заводът няма нужните производствени мощности и капацитет за серийното производство на готовите за конвейера машини. Трябвало да се влагат средства за разширяване на производствените линии и след това да се готви серийното производство.

Препъникамъкът пред производството на москвичите 415 и 416 в крайна сметка се оказал техният събрат – лекият автомобил Москвич 407. Този модел се оказал толкова популярен, че дори бил изнасян в други страни и носел добри приходи на завода. Ръководството му просто не посмяло да намали производството на 407-ицата за сметка на неясния приход, който биха получили от пускането на конвейера на необикновените за времето си пълноприводни модели.

В края на краищата се отказали от производството. Конструкторите обаче продължили да подобряват моделите, надявайки се някой ден да видят зелена улица. Допълнителен стимул, даващ надежда, била появата на нов, по-мощен мотор с мощност 75 к.с., използван в модела Москвич-412. Благодарение на него всъдеходите станали по-бързи и мощни. Но възникнал нов проблем – новият мотор искал и нова трансмисия. И този проблем спрял отново нещата и проектът бил закрит официално.

В годините на перестройката отново блеснала малка светлина на надежда. Ръководството на страната харесало идеята за пълноприводни модели и на върха си спомнили за проекта на АЗЛК, дори изпратили в завода специална чиновническа делегация. Тя внимателно изучила образците, запознала се с чертежите, помолили да се извадят архивните документи. В пресата моментално се появили материали, в които се разказвало, че скоро пълноприводните 415 и 416 ще отидат при народа. Всичко приключило с ровенето в архивите, а всъдеходните москвичи така и не извадиха късмета да видят конвейера...

Мотоциклетите Урал се включиха в Star Wars

Руските мотоциклети Урал се присъединиха към "тъмната страна на силата" с лимитираната си серия Star Wars Dark Force model, всъщност не лазерен меч, а типичният за марката модел на мотоциклет с кош. Компанията ще направи едва 25 напълно черни сайдкара с цена от по $15 000 всеки. Всъщност в комплектацията на машината наистина има 90-сантиметров светлинен меч...

Освен боята, реклама-та на база филма и специалните LED-светлини, машината няма особени промени спрямо стандартното изпълнение. Двигателят е стандартният двуцилиндров боксер, 749 куб. см, OHV с въздушно охлаждане. Мощността му не е малка – 41 к.с., максималният въртящ момент е 57 Нм, максималната скорост е 120 км/ч. Предавателната кутия е четиристепенна, машината има и задна предавка, задвижването е с кардан.

И Fiat 500 е готов за Звездните войни

Този автомобил е наистина уникален, защото е направен само в един екземпляр от италианското ателие Garage Italia Customs, собственост на един от наследниците на империята FIAT Лапо Елкан. Дизайнът е дело на колектив, воден от Карло Боромео, и колата в момента е на автосалона в Ел Ей. Машината е кръстена Fiat 500e Stormtrooper и е посветена на премиерата на седмата серия на космическата сага "Силата се пробужда". За база е взет електровариантът на италианския бестселър, чийто електромотор е с мощност 111 к.с. И осигурява максимален въртящ момент от 200 Нм. Захранването е от литиево-йонен акумулатор с капацитет 24 кВтч, осигуряващ пробег с едно зареждане от 160 км. Електрокарът Fiat 500e в образа на имперски щурмовак е призван да стимулира продажбите на кинобилети и да се саморекламира. Стъклата са покрити с тонирана лепенка и отвън навътре не се вижда нищо. Огледалата са в черно, чистачките в бяло, портрети на имперски легионер заменят всички емблеми на FIAT, разположени са и на джантите, обути в специални двуцветни гуми Pirelli. Интериорът също е пипнат яко – салонът е обшит с кожа и алкантара с контрастни шевове, всички пластмаси са лакирани. Създателите на проекта казват, че боядисаният като доспехите на имперските щурмоваци Fiat 500e Stormtrooper съчетава в себе си последните технологии, функционалност и италиански дизайн, което го прави идеалното транспортно средство за... завоюването на галактиката.

www.auto-press.net
Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001"

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

Очаквайте

ТЕСТ СЪС СТАФИДА ПОКАЗВА ШАНСА НА ДЕТЕТО ЗА УСПЕХ

Нощ на театрите с над 100 събития

Инициативата обхваща 16 български града и няколко европейски държави

Третото издание на инициативата Нощ на театрите, което ще се състои на 21 ноември, предлага програмно съдържание с над 100 представления и пърформанси, формати събития, изложби, "отворени врати", театрални срещи и прожекции. Проявите ще станат факт в София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Русе, Хасково, Шумен, Благоевград, Сливен, Смолян, Асеновград, Казанлък, Симитли, Перник и Силистра.

Повече от 1000 творци от различни театрални стилове са част от инициативата и ще представят свои продукции в над 50 локации (театрални зали, галерии, кина, клубове) в 16 града.

Събитието насочва вниманието към изгорелите театрални сцени през годините и категорично чрез цялата си рекламна комуникация заявява: "Актьорът трябва да гори на сцената, но сцената не трябва да гори." Телевизионният клип е посветен на изгорялата сцена на театъра в Пловдив и показва пътя на актьора. Тв продукцията е дело на творческата агенция The Smarts и Smart Cost productions, режисьор на видеото е Неда Морфова, оператор - Александър Станишев, главно действащо лице - актьорът Валери Йорданов.

Проявата насочва вниманието към изгорелите театрални сцени

Мисията на Европейската Нощ на театъра е да показва театралната креативност във всичките ѝ форми както в стандартните пространства за театър, така и на алтернативни локации, които се преобразяват в името на изкуството. Платформата обединява всички с отношение към театъра, стреми се да показва качествени представления, да разширява театралната мрежа на всички, заети в сферата чрез обмен на идеи и опит, да провокира и привлича публика от всички възрасти.

Посланици на Нощ на театрите станаха актьорите Владимир Пенев, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Захари Бахаров, Силвия Петкова, Дарин Ангелов, Ованес Торосян, Калин Врачански, Теодора Духовникова, Ана Пападопулу, Снежина Петрова, Лилия Гелева, Луиза Григорова, Александра Василева и балерината Боряна Петрова.

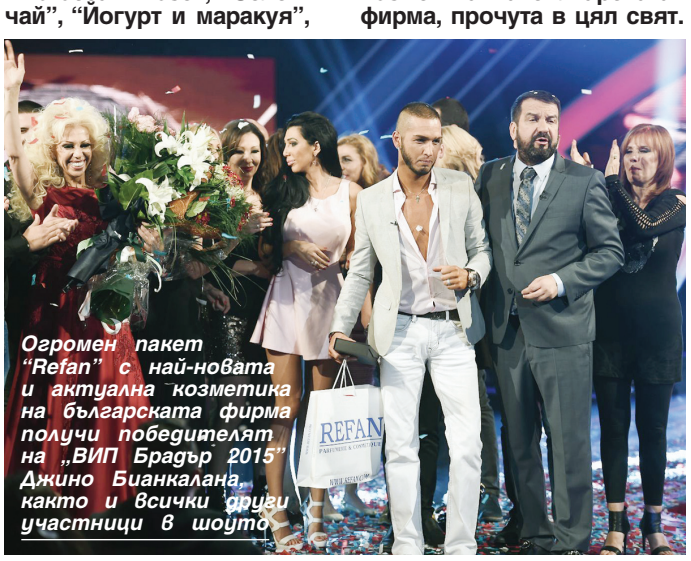
Пълната програма на третото издание на Нощ на театрите е публикувана на www.theatresnight.org, както и на https://www.facebook.com/TheatresNight.

„Refan" отново завладя къщата на „Биг Брадър"

Незабравимите аромати на "Refan" отново завладяха къщата на "Биг Брадър". Участниците в риалити формата "All Stars" пак ще се радват на арт свещите на козметичната компания, които се отличават с изискан стил, неподправен аристократизъм и ухания, спиращи дъха. В шоуто пак присъстват известните аксесоари на "Refan", пленили българските звезди от "ВИП Брадър 2015". Поразяващ е ароматът на парфюмите за дома с ратанови пръчици. Впечатляващи бутикови свещи създават атмосфера на загадъчна романтика, а участниците ще бъдат очаровани от новите и екзотични ухания.

ВИП гостите на шоуто ще се наслаждават на серите "Soft Rose", "Rose Touch", "Oriental Rose", "Moroccan Rose", "Зелен чай", "Йогурт и маракуя", "Йогурт и бъз", "Алое" и много други.

В баните и тоалетните помещения, както обикновено, има изобилие от захарни ексфолианти, бутер кремове за тяло, пилинг сапун-гъби, душ гелове, део рол-они и безкрайно разнообразие от сапуни с марката "Refan". В кухнята също се забелязват течни сапуни и антибактериални гелове на българския козметичен гигант. С повече от 70 прекрасни аромата "Refan" ще допринесе за незабравимия престой на All Stars в културата къща, където навсякъде марката присъства със силата и свежестта на своите неповторими ухания. А когато напуснат звездния си дом, всеки от участниците ще отнесе огромен пакет с най-новата и актуална козметика на българската фирма, прочута в цял свят.

Огромен пакет "Refan" с най-новата и актуална козметика на българската фирма получи победителят на "ВИП Брадър 2015" Джино Бианкалана, както и всички други участници в шоуто

„Остава" излиза на „Терминал 1"

След изключително успешен лайв в Лондон, на който "Остава" представи новия си албум "Океан", една от най-емблематичните банди на българската инди рок сцена гостува на клуб "Терминал 1". Музикантите ще направят концерт в непознат досега формат днес, 21 ноември. За първи път, освен техните най-нови парчета, сетлистът няма да включа официални сингли или песни, към които са заснети видеоклипове. Публиката ще има възможност да чуе любими парчета, станали известни само благодарение на феновете на бандата, като например: "Вечно вплетени", "Камера", "Някой", "Безплатни мисли", "Лондон? Париж? Берлин?", "Стоп", "Merci Beaucoup", "Президент", "Един ден", "Tomorrow", "Самотен човек", "Паралелен свят". Музикалната селекция преди и след изпълненията на живо е поверена на Shakermaker и Feel.

Клубът ще отвори врати в 21 ч., а концертът ще започне 90 мин. по-късно. Билетите са наполовина изчерпани, но все още може да се купят в мрежата на Eventim.bg, както и на място.

Вицът

Две мутри си говорят и единият казва на другия:

- Брато, да знаеш, от две седмици реших изцяло да се образовам и вече уча съвестно английски, немски, френски, алгебра...

- Добре, де! - прекъснал го другият. - Като си толкоз умен, кажи как е "Добро утро" на алгебра?

ИРД

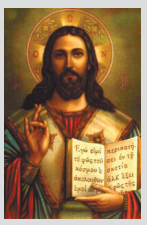
21. 11. 2015

АСЕН ВЛАДИМИРОВ, сценарист и режисьор
ВЕЛИН ГЕОРГИЕВ, поет и публицист
Д-р МИМИ ВИТКОВА, изпълнителна директорка на ОЗОФ „Доверие"
ОЛЕГ ПОПОВ, инженер и политик
РАЙНА КОНСТАНТИНОВА, журналистка

22. 11. 2015

БРУНКО ИЛИЕВ, бивш национален селекционер по волейбол
ВИТОМИР ВУТОВ, футболен треньор
МАРИО ТРАЙКОВ, член на ОПКК на БСП
РОСИЦА ВЪЛКАНОВА, режисьорка и продуцентка
СИЛВИ БАСЕВА, художничка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

21

† Въведение Богородично (Ден на християнското семейство и православната младеж)

22

† 9-а Неделя след Неделя под Въздвижение. Св. ап. Филимон. Св. Михаил воин Български

СОФТУЕР РАЗПОЗНАВА ЕМОЦИИТЕ

Разработеният в Рочестърския университет в Ню Йорк софтуер се справя по-добре от хората при разпознаването на емоции в човешка реч, пише New Scientist. Изследователите възнамеряват да използват компютърната програма, за да разберат ефектите от емоциите в общуването между родители и деца.

Създаденият от На Янг и Емре Ескимез софтуер не е първият, който разпознава чувствата зад думите, но е първият, който показва значително по-добри резултати от хората. При класифицирането на 700 аудио записа системата е идентифицирала правилно емоционалното съдържание в 72% от случаите. В същото време група от 138 души, получаващи по 50 цента за всеки 10 класифицирани записа, са постигнали 60 на сто точност.

ЧИТАТЕЛИ И ПРИЯТЕЛИ НА КНИГИТЕ СЕ СЪБИРАТ ВСЕКИ ПОНЕДЕЛНИК

Уникална инициатива събира всеки понеделник в Столичната библиотека читатели и приятели на книгите. Националната кампания е по инициатива на Фондация "Деца на България" и е с мотото "Четете книги! Бъдете успешни! Забогатявайте!" Проявата акцентира върху положителното мислене като избор и богатството, което дават книгите и образованието. А на сайта https://poll.fbapp.io/geecrp се провежда независимо изследване с въпроса: "Бихте ли чели на глас пред група възрастни хора?" Окуражаващ е фактът, че 98% от анкетираните отговарят "Да".

Столичната библиотека и Ясен Николов - международен лектор, корпоративен и личностен наставник, както и екипът му, ще представят темите: ДНК на щастието; Екология на доброто настроение; Интелектуална храна и култивиране на прогресивен мироглед; Оптимизмът като духовен избор и път.

Серията събития е посветена на практичната позитивна психология с читателите и приятелите на книгата. Входът е свободен.

www.duma.bg

Идеята на братята Маккормак да се приветстват непознати се превърна в международен празник

Световният ден на поздрава (World hello day) се отбелязва на 21 ноември. Необичайният празник се появява през 1973 г., когато в разгара на Студената война американците Брайън и Майкъл Маккормак от щата Небраска в знак на протест срещу засилването на международното напрежение изпращат във всички краища на света писма с топли приветствия и молят получателите им просто да поздравят още някого. Идеята толкова много се харесва, че стига до най-отдалечени кътчета на планетата ни и се превръща в международен празник...

Всеки народ има собствени обичаи, които спазва при среща с приятел или с непознат. Но международният етикет всъщност е еднакъв: полагайки началото на добрия тон при общуването, хората пожелават един на друг добро, благополучие, хубав ден или успешна работа.

Англичаните поздравяват с въпроса “How do you do?” (буквално “Какво правиш?”), французите питат “Comment ca va?” (“Как върви?”), германците се интересуват “Wie geht`s?” (“Как сте?”) Италианците изобщо не ги е грижа какво се случва с другия, затова възкликват “Come sta?” (“Как стоиш?”) Китайците любопитстват “Ял ли си днес?”, зулусите констатират “Видях те!”, гренландците просто казват “Хубаво време!”, а индианците навахо оптимистично твърдят “Всичко е наред”. Персийците съветват “Бъди весел!”, а арабите пожелават “Мир вам!”

Най-разпространените приветствия при монголите се свеждат до “Как е добитъкът ви?” и “Как обикаляте?” В Малайзия не пропускат да разберат “Къде отиваш?” (на което е прието да се отговаря “На разходка”). Грузинците се поздравяват с думата “Гамарджоба!” - “Бъди прав!” или “Побеждавай!” Дружелюбните японци се покланят с “Коничиуа” - “Това е ден” или “Денят дойде”. Планинските жители на Памир и Хиндукуш пожелават “Бди!” или “Не знай умора!”, а вайнахите призовават “Бъди свободен!”

В африканското племе басуто най-доброто приветствие се отправя към вожда и означава “Поздравявам те, див звяр!” Маорите казват “Благодаря за това утро!” “Намасте!” на индусите всъщност е знак, че виждат своя бог в лицето на всеки срещнат. Северноамериканските индианци не пропускат почтително да изрекат “Ти си другото ми аз”.

В Древен Египет по време на кратка среща не е прието да се проявява интерес към здравословното състояние на човека, затова си задават въпроса “Как се изпотявате?” Римляните пожелават добруване със “Salve!”, а в Елада апелират “Радвай се!”

Европейците, руснаците и американците като поздрав си стискат ръцете. Младите жители на Щатите приветстват приятелите си с потупване по гърба. Във Франция, когато обстановката е неформална, дори почти непознати се докосват с устни при среща и за довиждане, също така допират бузите си и пращат от една до пет въздушни целувки.

Емоционалните латиноамериканци се прегръщат, винаги мръзнещите лапландци търкат носовете си, в Полинезия галят раменете, а мъжете ескимоси леко се удрят един друг с юмрук по главата.

В съвременния Китай познати се поздравяват с любимия жест на актьори и политици - вдигнати над главата ръце със сплетени пръсти. А помахването с обърната към събеседника длан - приветствие, което често се използва и в България, жителите на Страната на изгряващото слънце ще разтълкуват като сбогуване.

Самоанците се душат един друг, тибетците свалят с дясната ръка шапката или кърпата от главата си, а лявата слагат зад ухото и се изплезват. В Северна Африка е прието да се направи поклон, като десницата последователно се поднася към челото, устата и гърдите, което означава “Мисля за теб, говоря ти, уважавам те”. Някои народи на един от най-горещите континенти като поздрав пръсти докосва челото. В Латинска Америка мъжете изпълняват доста любопитен ритуал: прегръщат се, три пъти почукват по гърба на познатия, като държат главата над дясното му рамо, и още три пъти почукват, като променят позата към лявото рамо.

Таджиките стискат протегнатата длан с двете си ръце - да отвърнеш на жеста само с едната се смята за неуважение (това правило не е универсално, но е задължително най-вече за стопанин, който посреща гости).

Като своеобразен жаргон

и в знак на дълбоко уважение си предават тиква, държейки я с дясната ръка. В племето акамба (Кения) почитта се изразява със заплюване на срещнатия, а масаите първо се изплюват, после плюят на китката си и чак след това си стискат ръцете. На Замбези пляскат с ръце и правят реверанс.

В Индия се приветстват, като събират дланите и ги притискат към гърдите, а арабите кръстосват ръцете си. У някои индиански племена в Америка е прието за всеки случай да стоиш клекнал (често и със свалени обувки), докато тази миролюбива поза не бъде забелязана и човекът не доближи поздравяващия.

В Египет и Йемен жестът за поздрав напомня отдаване на чест - длanta със събрани в поздравите при младите може да се приеме взаимното чукване на юмруците или т.нар. плясване “Дай пет”. От военните пък е пренесено козируването - е, не по устав и непременно с шапка...

В България от древни времена при среща се пожелава здраве, защото се смята, че това е най-важното в живота на човека. Традицията се спазва и до ден-днешен, като е заменяна само с хубави пожелания: “Добро утро!”, “Добър ден!”, “Добър вечер”, “Добре дошли!” Аналог на неутралното “Здравей/те” е “Здраво!” и “Привет!” Често може да чуете още “Приветствам ви” или “Чест и почитания!”

Над 140 страни по света декларират, че се включват към отбелязването на Световния ден на поздравите. Добре е всеки, който досега не е чувал за този необичаен празник, да се присъедини към честванията. Още повече, че всичко е изключително лесно и не изисква специална подготовка: достатъчно е приветливо да поздравите поне десетина непознати. Така всички бихме имали шанса да направим първата крачка към по-доброто и по-качественото общуване. А и може да го правим не само на 21 ноември, нали?

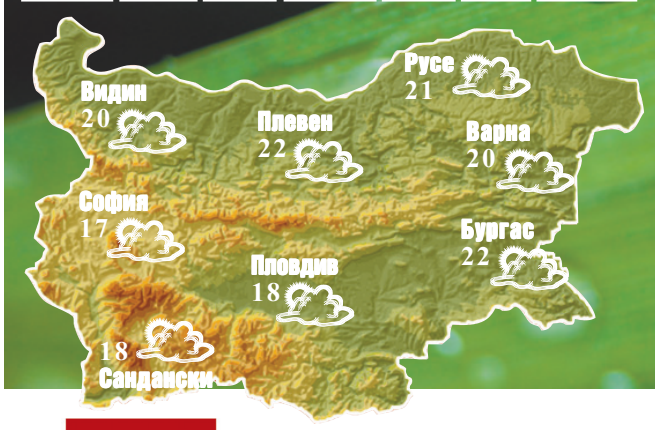

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес облачността ще е предимно значителна. Слаби превалявания от дъжд ще има на места вечерта в северозападните райони. Вятърът ще се усили. Максималните температури ще са между 17 и 22 градуса. По Черноморието облачността ще е променлива. Ще духа умерен до силен вятър. Максималната температура ще е между 18 и 22 градуса. Температурата на морската вода е 14-15 градуса. Вълнението на морето ще е 3-4 бала. Над планините облачността ще е по-често значителна. Ще духа силен, по високите и открити части и бурен югозападен вятър. Температурата на 1200 метра ще е около 13 градуса, на 2000 метра - около 7.

Изгледи за

22
максимални
13°/21°

23
максимални
10°/15°

В неделя ще преобладава облачно време. Вятърът ще се усили и ще започне да нахлува студен въздух. В понеделник понижението на температурите ще продължи, преваляванията ще обхванат цялата страна.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованова** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.25 Панорама /п/
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура с водещи Георги Ангелов и Андрей Захариев
10.00 Плюс това Публицистично предаване с водещи Милена Цветанска и Георги Милков
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас
12.50 Оперативна програма „Транспорт“
13.00 Иде нашенската музика /п/
14.00 Децата на България са супер специално студио посветено на детската Евровизия 2015 /1 част/
16.00 Питър Пан - тв мюзикъл режисьор Бисерка Колевска, с участието на: Александър Танев, „Акага“, „Акага Джуниър“ и др.
17.30 Децата на България са супер специално студио посветено на детската Евровизия 2015 /2 част/
19.00 Пътят към финала филм за избора на българската песен за детската Евровизия 2015
19.50 Лека нощ, деца!: Приказките на Маша
20.00 По света и у нас
20.30 Детски песенен конкурс на Евровизия 2015: Финал пряко предаване от „Арена Армеец“
23.00 По света и у нас Информационна емисия
23.15 Вики, Кристина, Барселона игрален филм /копродукция, 2008г./, режисьор Уди Алън, в ролите: Скарлет Йохансон, Пенелопе Крус, Ребека Хол, Хавиер Барден и др. (12)
00.55 Трето полувреме
01.25 Революция игрален филм /п/ (12)
03.25 Филомена игрален филм/ п/

bTV

06.00 „Шоуто на шантавите рисунки“ - анимационен сериал
06.30 „Агрофорум“ - предаване
07.00 „Кое е това момиче“ - сериал, с. 1, еп. 16
07.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с. 10, еп. 13
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване
11.00 „Cool Т“ - лайфстайл предаване
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Кажи „Да“!“ - комедия, Испания, 2004г., режисьор: Хуан Салво, в ролите: Пас Вега, Санти Милан, Сантяго Сегура, Орнела Мути и др.
15.00 „Мармалад“ - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Истински истории“/п./ - риалити сериал
17.30 „Бездомното шоу на Башар Рахал“
18.30 „Бинго милиони“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „X Мен: Първа вълна“ - приключенски, екшън, фентъзи, САЩ, 2011 г., режисьор: Матю Вон, в ролите: Джеймс Макавой, Майкъл Фасбендер, Кевин Бейкън, Роуз Бърн, Дженифър Лоуренс, Оливър Плат, Джейсън Флеминг, Зоуи Кравиц и др.
22.30 „Комиците“
23.30 „Мария Антоанета“ - драма, САЩ, 2006г., режисьор: София Копола, в ролите: Кристен Дънст, Джейсън Шварцман, Рип Торн, Моли Шанън, Джуди Дейвис и др.
02.00 „В тила на врага: Колумбия“- военен, екшън, трилър, САЩ, 2009г.

NOVA

05.30 „Прости ми“ - сериен филм /п/
07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Как да си дресираш Дракон“ - анимационен филм
15.00 „Розовата пантера 2“ - с уч. на Стив Мартин, Жан Рено, Емили Мортимър, Анди Гарсия, Алфред Молина и др.
17.00 „Кошмари в кухня та“ - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Сивият“ (премиера) - с уч. на Лиам Нийсън, Дермът Мълроуни, Франк Грило, Джеймс Бадж Дейл, Джо Андерсън, Далас Робъртс и др.
22.20 „Горещо кънтри“ (премиера) - с уч. на Гуинет Полтроу, Гарет Хедлънд, Лейтън Мистър, Тим Макгроу и др.
00.40 „Луди от любов“ - с уч. на Антон Йелчин, Фелисити Джоунс, Дженифър Лоурънс, Чарли Бюли, Алекс Кингстън и др.
03.00 „Сивият“ - с уч. на Лиам Нийсън, Дермът Мълроуни, Франк Грило, Джеймс Бадж Дейл, Джо Андерсън, Далас Робъртс и др. /п/
04.50 „Как да си дресираш Дракон“ - анимационен филм /п/

1

06.00 Игрален филм: „Мустакатата бавачка“
07.10 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.40 „Слово на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.50 „Майя. Великолепната“
10.45 „Смешарики. Новите приключения“
11.00 Новини
11.10 „Идеалният ремонт“
12.00 „Теория на конспирацията“
12.50 Игрален филм: „Домът, в който живея“
14.35 Сериал: „Приключенията на Шерлок Холмс и доктор Уотсън“
17.00 Вечерни новини
17.10 Сериал: „Приключенията на Шерлок Холмс и доктор Уотсън“
17.30 „Следствието ще покаже“
18.20 „ДОстояние на РЕпубликата: Александър Розенбаум“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.50 Игрален филм: „Реален татко“
23.25 Игрален филм: „Мимино“
01.00 Игрален филм: „Завръщането на резидента“
03.15 Игрален филм: „Монолог“

ОВЕН

Ентусиазмът ви е завиден и отваря всички врати пред вас. Великодушието ви ще ви спечели нови приятели.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Чувствате, че нищо не може да ви изненада днес. С идеите и решителността си ще се справите с всичко.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Подходящо време за професионални планове днес, особено ако се свързани с въвеждането на нещо ново.

22 май - 21 юни

РАК

В работата ще бъдете в стихията си днес. Ще изявите способностите си и ще получите одобрението на всички.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Очаква ви приятен ден. Обаче не си поставяйте прекалено високи цели, за да не останете разочаровани.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Неочаквани приходи ще ви позволят най-после днес да си вземете глътка въздух. Очакват ви приятни новини.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Днес събитията, които ви предстоят, няма да ви се сторят интригуващи. Затова от вас ще зависят успехите ви.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Очертава се напрегнат и много изморителен ден. Пестете силите си и се заемайте само с най-важното.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Днес с лекота ще осъществите своя идея, върху която работите от много дни насам. Шансът е на ваша страна.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Възможно е да имате проблеми в семейството. Днес ще ви се отдаде чудесна възможност да ги разрешите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Денят ви няма да е от спокойните и ще бъде добре, ако бъдете по-отстъпчиви и дипломатични в общуването.

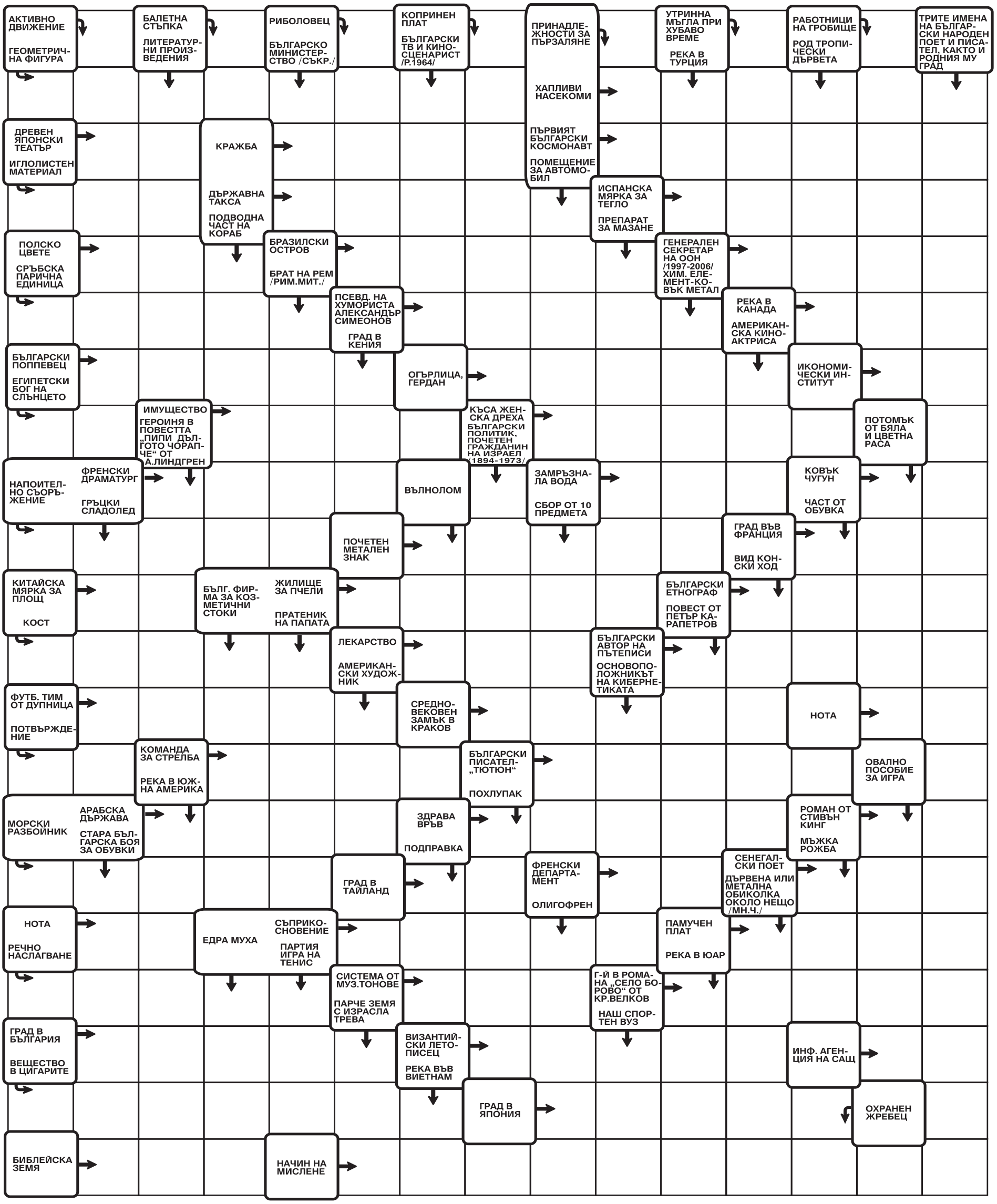
21 януари - 19 февруари

РИБИ

Един динамичен ден. С малко повече настойчивост ще успеете да постигнете нещо желано и наистина значимо.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Анона, Ануи, Ароба, Ваал, „Ваβел“, Зед, „Ималин“, Кинам, „Леман“, Ли, Марокен, Тро.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ - СПАТА - ТРЕПАНИ - РАТ - ОКТОПОД - РОГ - ОРАДЕЯ - ЕТИЛАМИНИ - РОЛС - ЕЛДОРАДО - ВИНЕТУ - ТЕ - АРНИМ - ТОПОР - ЕМАНАЦИЯ - ИАТА - ЕМИЛ КОЛАРОВ - ХИМЕРИЯ - ТИНИ - БИГ БРАДЪР - ЦИНК.
ОТВЕСНО: АВТОРИТЕТ - ЕРГОНОМИ - ОТЕ - ЛЕПИН - АПОСТОЛИ - ИНАР - УРК - ЦНА - ОБ - СВИДЕТЕЛИ - ЕЛЕМАГ - ОТРЯД - АРБ - АА - НОР - ИНТЕР - АВА - ТАНЦ - ОВОИД - ИХЪ - КЛО - ЯИР - УСТА - ПОМОРИЕЦ - ТАПИ - НАРИ - ТОН - ИТИН - РАДИОМАЯК.

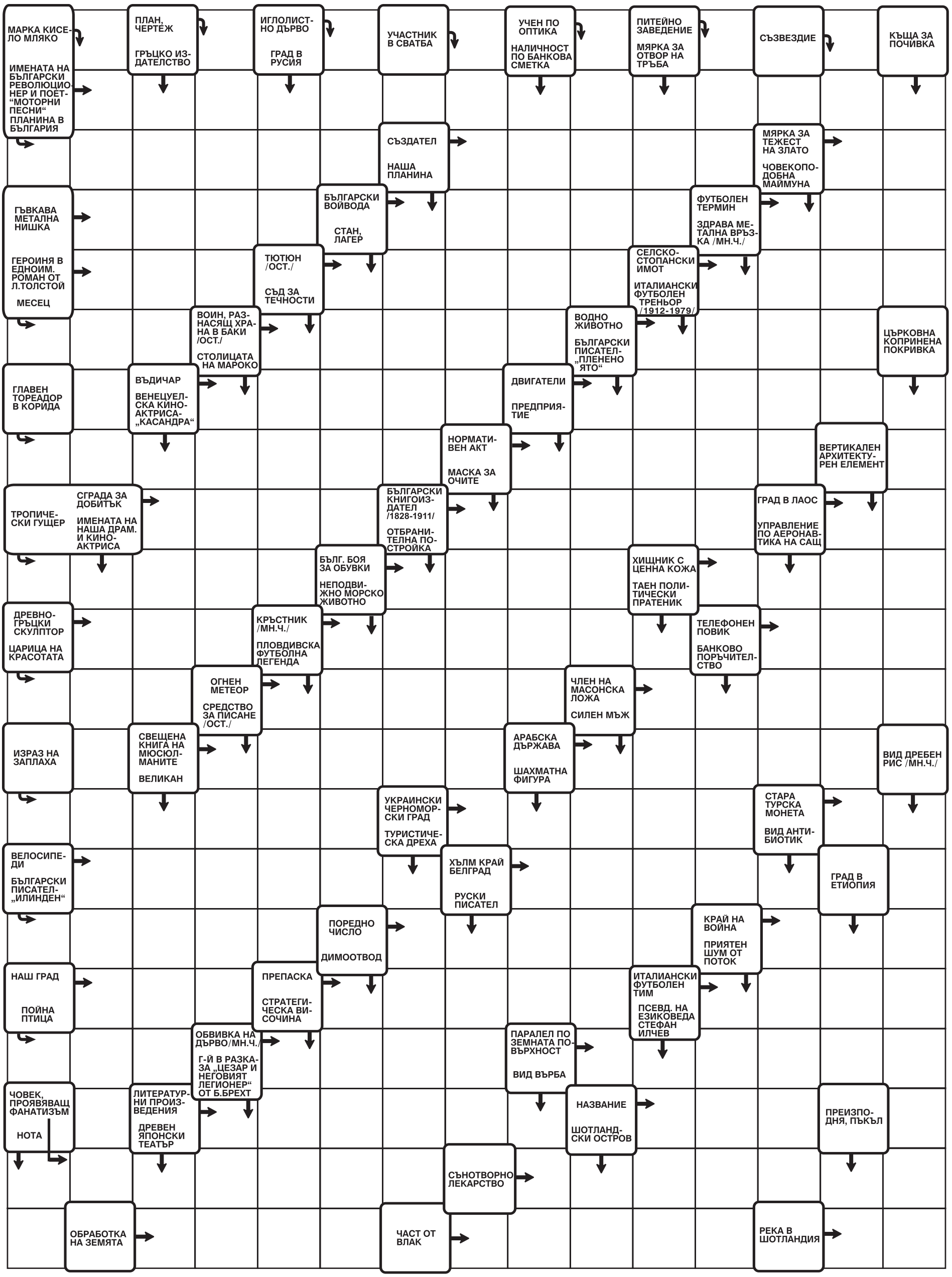
АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.БОРИС ЕГОРОВ. 2.ЕЛАНА - РАИСА. 3.ЛАКОВ - ИСКРА. 4.ЕНО - ЕРН - ШАЛ. 5.НОВЕЛА - АИМ. 6.НИЛИН. 7.МАТЕ - РАВНО. 8.ЦАРЕВИН - ЛИР. 9.АРАБ - ВАТЕВА. 10.РИВЕРА - АКАД. 11.ИЦА - АНИМАТО. 12.ЦАНОВ - ЛАЧА. 13.СИБИР. 14.ОМА - ИТАЛИК. 15.ЕРА - РЕЕ - ЕВО. 16.МАРКИ - РАБАБ. 17.ИЧЕРА - АНЕТО. 18.НИКОЛА ТОДЕВ.
ОТВЕСНО: 1.БЕЛЕНЕ - ЦАРИЦА - ЕМИН. 2.ОЛАНО - МАРИЦА - ОРАЧИ. 3.РАКОВ - АРАВАН - МАРЕК. 4.ИНО - ЕНТЕБЕ - ОСА - КРО. 5.САВЕЛИЕВ - РАВИ - РИАЛ. 6.РАЛ - ИВАН - БИЕ. 7.ГРИН - ИРНА - ИЛИТЕРАТ. 8.ОАС - АНА - ТАМАРА - АНО. 9.РИКШИ - ВЛЕКАЧ - ЛЕБЕД. 10.ОСРАМ - НИВАТА - ИВАТЕ. 11.ВААЛ - КОРАДО - СКОБОВ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 21 НОЕМВРИ 2015

РЕЧНИК: Илитон, Каракали, Нет.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Изхвърлиха нашите щангисти от Рио

От федерацията обаче взели 75 000 лв. за безсмислено участие на световното в Хюстън

Марин МИЛАШКИ

България няма да има отбор по вдигане на тежести на Олимпиадата в Рио догодина. Това стана, след като международната федерация (IWF) изхвърли родната централа от участие на Игрите заради допинг скандала от март, когато 11 от националите ни бяха хванати със станозолол. Официално сме наказани заради "многобройни нарушения на антидопинговите правила". Решението е взето от Изпълнителния комитет на IWF на заседание в Хюстън, след като е получен подробен доклад от антидопинговата комисия.

От федерацията обаче са взели пари от спортното министерство за световното, което започва днес в американския град. Излиза, че държавните пари, които ще се похарчат за шампионата, са безсмислени. А причината е, че в САЩ ще се раздават квоти за Олимпиадата, но нашите няма да участват в Рио. Целта на щангистите ни беше да защитят поне 2-3 от спечелените 5 квоти от предното световно в Алмати.

"За пореден път министър Кралев повярва на най-некадърното ръководство на БФВТ и им подари екскурзия до Америка, вместо да дадат тези пари на клубовете, които съсипаха. Много жалко за всички нас, които обичаме спорта си и сега сме принудени да търсим начини да оцелеем и да възродим пак българските щанги. Горко ни. Важното е че, отново министър Кралев повярва за пореден път на потъващите ръководители от БФВТ - екскурзианти за 75 000 лв., вместо да ги дадат на клубовете", написа във фейсбук бившата треньорка на националния отбор за жени Кристиана Колева.

Снимка SPORTAL.BG

Президентът на БФВТ Неделчо Колев побърза да изпрати "на пожар" 5-има щангисти на световното в Хюстън, за да "оползотвори" парите от министерството за международен календар

През март 11 български щангисти (8 мъже и 3 жени) дадоха положителни проби за наличие на анаболни стероиди. По-късно се изясни, че те са приети с хранителна добавка, заразена при производствения цикъл.

Освен България, до Летните игри няма да бъдат допуснати щангисти от Хондурас, Панама, Гватемала, Сиера Леоне и Таджикистан. Спортистите от тези държави не се представили информация за местонахождението на система за антидопингова администрация и мениджмънт.

Заради многобройни допингови нарушения Румъния пък е лишена от една квота за Олимпиадата.

Пета победа за Барса, Везенков с 5 мин. игра

Испанският гранд Барселона Ласа постигна пета победа в група "С" на Евролигата по баскетбол за мъже. Каталунците разгромиха гостуващия Пънар Кършияка (Турция) със 107:79 (26:16, 22:21, 31:20, 28:22).

Българският баскетболист Александър Везенков игра 5:27 минути като резерва и не успя да се разпише.

Американецът Шейн Лавел вкара 19 т. за каталунците. Карлос Аройо добави 18 т., сърбинът Анте Томич 16 и американецът Джъстин Долмън 14. Друг американец - Джо Регланд, бе най-резултатен и нанизa 26 т. за гостите.

Снимка БГНЕС

Пойнт гардът на Барселона Ласа Хуан Карлос Наваро дриблира пред американския нападател Кени Гейбриъл от Пинар Каршияка в мача от Евролигата, спечелен от каталунците със 107:79 в "Блауграна Палас" в Барселона

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 21 ноември 2015 г. се навършва ЕДНА ГОДИНА от смъртта на нашият непрежалим съпруг, баща и дядо

о.з. подполк. КОЛЮ ГЕНЧЕВ КОЛЕВ

1 април 1929 г. - 21 ноември 2014 г.

ЗАВИНАГИ ОСТАВАШ ЖИВ В СЪРЦАТА НИ!

Съпруга, синове, внуци

40 ДНИ без

ТОДОР ХРИСТОВ ИВАНОВ

83 год.

Ще останеш завинаги в нашите сърца с безкрайната си обич към семейството, с твоето трудолюбие и човешка доброта.

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТТА ТИ!

От семейството

следайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
14.00 Славия - Лудогорец
16.30 Берое - Литекс
21.00 Монако - Нант
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.45 Уотфорд - Манчестър Юнайтед
17.00 Уест Бромич - Арсенал
19.30 Манчестър Сити - Ливърпул
ПО ДИЕМА
18.00 Лориен - ПСЖ
ПО НОВА СПОРТ
14.30 Бристъл Сити - Хъл Сити
17.00 Лийдс - Родъръм
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Ювентус - Милан
ПО РИНГ
19.00 Болоня - Рома
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Волфсбург - Вердер
19.30 Шалке - Байерн
ПО Ф+
13.00 ЦСКА М - Криля Советов
17.00 Реал Сосиедад - Севиля
21.30 Еспаньол - Малага
ПО СПОРТ+
19.15 Реал М - Барселона

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.00 Черно море - Ботев Пд
16.30 Пирин - Левски
22.00 Сент Етиен - Марсилия
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Каен - Анже
18.00 Рен - Бордо
ПО ДИЕМА
18.00 Тотнъм - Уест Хем
ПО РИНГ
13.30 Удинезе - Сампдория
16.00 Верона - Наполи
21.45 Интер - Фрозиноне
ПО Ф+
17.00 Виляреал - Ейбар
19.15 Гранада - Атлетик Б
21.30 Бетис - Атлетико М

кратки

Пети успех на Аояма във Фукуока

Даниел Иванов-Аояма постигна пета победа на турнира по сумо във Фукуока. В среща от 13-ия кръг 201-килограмовият "маегашира-2" Аояма събори на дохиото 7 кг по-тежкия японски "маегашира-9" Саданофуджи след захват с техниката "хатакикоми". Така сумистът от Елхово е с пасив 5-8 и в оставащите 2 дни не може да го изличи.

Русия ще накаже всички виновни за допинг скандала

Олимпийският комитет на Русия е дал гаранции, че всички замесени състезатели и треньори в допинг скандала в леката атлетика ще бъдат наказани. Това обяви президентът на Международния олимпийски комитет (МОК) Томас Бах в Прага, предаде Ройтерс. След доклад на независима комисия на Световната антидопингова агенция (УАДА) през миналата седмица, в който се описваха сериозни нарушения в антидопинговата програма на Москва, както и прикриването на положителни резултати на руски лекоатлети. След извънредно заседание в сряда от олимпийския комитет на Русия обявиха, че ще контролират работата на федерацията по лека атлетика на страната за разрешаване на проблема с допинга. Президентът на Руския олимпийски комитет Александър ЖУков обеща всички състезатели, треньори и специалисти, замесени в скандала, да бъдат наказани незабавно.

www.duma.bg

ЦСКА обжалва санкцията пред УЕФА

Юрист предупреждава: Евроцентралата ще следи изкъсо обединение на „червените" с Литекс

Изпълнителният директор на ЦСКА Александър Тодоров обяви, че от клуба ще настояват пред УЕФА санкцията за 2-годишно лишаване от участие в евротурнирите да отпадне. "Ние сме подали нужните документи до УЕФА относно този казус. Разбира се, че ще настояваме санкцията да падне. Това обаче не е най-важното, тъй като дотогава ние може да играем в Европа само чрез Купата на България. Всички се интересуват какво ще се случи с ЦСКА", заяви пред Sportal.bg Тодоров.

"Вече работим със синдика. Каквото и да ви кажа в момента по този въпрос, няма да е точно. Развитие ще има след Нова година. Ще видим какво трябва да се плаща и можем ли да разсрочваме. Това, разбира се, ще се случи, ако се вземе решение да се оздравява клубът. В настоящия момент не мога да кажа твърдо каква ще е политиката за в бъдеще. Надявам се след влизането на синдика дълговете да паднат".

Снимка СПОРТАЛ

Бившият футболен вратар Георги Градев стана специалист по спортно право и защитава предимно футболисти срещу клубните им шефове

Специалистът по спортно право Георги Градев също коментира официалното наказание от УЕФА. Той е категоричен, че от Нион ще следят изкъсо процесите на "Българска армия" и няма да допуснат Литекс да стане ЦСКА. "Сега вече наистина УЕФА ще следи изкъсо процесите в ЦСКА и няма да допусне Литекс да се преименува в ЦСКА", коментира Градев на своята стена във фейсбук.

В Славия висят с по 1 заплата

Президентът на Славия Венцеслав Стефанов говори пред Sportal.bg ден преди мача с Лудогорец. Членът на Изпълкома на БФС заяви, че някои хора искат да внесат смут в клуба от "Овча купел" преди важните мачове с Левски и Лудогорец. В медии се спекулира, че славистите ще бойкотират мача от 16-ия кръг с шампиона Лудогорец заради забавени заплати. Стефанов призна, че клубът дължи по една заплата на играчите, но това не пораждало чак голямо недоволство у състезателите.

"На хората, които тиражират тези неща, ще им кажа следното: "Не се радвайте, добре сме!" Някои хора искат да внесат смут в Славия преди важните мачове с Левски и Лудогорец. Целта е да се дестабилизира нашият тим. Изрядни сме 21 години. Какво толкова е станало? Има забавяне с една заплата, но това не е проблем. Скоро всичко ще си дойде на мястото.

Аз твърдо вярвам на футболистите и съм сигурен, че ще дадат най-доброто от себе си, тъй като са истински мъже. За мача с Лудогорец мога да кажа, че от първата до последната минута ще играем за победа. Само това мога да обещая. Славия играе единствено за себе си, за никой друг. Не подценявайте обаче отбора на Лудогорец. Няма значение, че изпитват трудности. Те имат доста сериозен потенциал", заяви Стефанов пред Спортал.

СТОИЧКОВ ВЕЩАЕ АД ЗА РЕАЛ В „ЕЛ КЛАСИКО"

Българската футболна легенда Христо Стоичков изрази мнение, че предстоящият "Ел Класико" може да се превърне в ад за Реал и в Мадрид. Дербито на Испания е довечера от 19.15 ч. и ще бъде предавано по Спорт+.

„В момента Барселона се намира в по-добра форма и "Ел Класико" идва в подходящ момент. Каталунците са лидер в класирането и имат три точки преднина пред Реал М, което е много важно. Освен това Лионел Меси се завръща след контузия и ще бъде изключително мотивиран. Реал е подложен под по-голямо напрежение, защото ако загуби дербито, ще изостане на 6 т. от Барселона, а освен това ще му предстои и мач на „Камп Ноу". "Ел Класико" може да се превърне в ад за Реал Мадрид", коментира Стоичков в интервю за радио Каталуня.

„Меси, Неймар и Луис Суарес трябва да бъдат на подиума за „Златната топка" тази година. Сега, когато Блатер го няма, няма да има манипулиране на гласовете. Ние трябва да бъдем реалисти. Барселона спечели всичко възможно през миналия сезон. Меси иска да вземе участие в дербито, но трябва да се мисли и за бъдещето, защото на Барселона предстоят още много мачове. Ако Барселона губи или мачът е равен, може би ще е добре Меси да се появи в игра. Всичко зависи от решението на Луис Енрике. Ако Меси иска да играе, той трябва да е на терена. Единствено Лео и Луис Енрике знаят дали аржентинецът ще играе в дербито", добави легендата на българския футбол, който е поканил Луис Енрике и Меси на юбилея си "50 години №8" на 20 май в София, но идването им зависи от това дали Барселона отново ще играе на финала в Шампионската лига.

РАЗСЛЕДВАТ КЛУБА НА МАНОЛЕВ ЗАРАДИ ЗАБАВЕНИ ПЛАЩАНИЯ

Руската федерална служба по труда и заетостта "Роструд" ще извърши проверка на Кубан след информации за забавяне на заплатите във футболния клуб. В състава от Краснодар играе и българският национал Станислав Манолев.

"Във връзка с множество публикувани информации в средствата за масово осведомяване за забавяне на изплащането на възнагражденията на футболистите от страна на Кубан, "Роструд" започна проверка на клуба. В хода на контролно-надзорните мероприятия ще бъде установено дали тези факти съответстват на действителността и нарушено ли е трудовото законодателство по отношение на заплащането на труда на футболистите, както се твърди в информациите", съобщиха от "Роструд". Проверката ще продължи две седмици. В случай, че бъдат открити нарушения, на ръководството на Кубан ще бъдат направени предписания, а виновните ще бъдат привлечени под отговорност.

Произведено в България

Има ли по-добри от добрите?

Иван ЧЕНЧЕВ

Тия дни бившият халф на Барселона Шави каза, че Лео Меси е най-добрият футболист в света, защото има Роналдо за конкуренция. Демек, за да си перфектен, съвършен, или както искате там го разбирайте, всеки в своята област, ви трябва поне по един Роналдо. У нас сега нямаме такъв, а от нашите навън имаме един, ама той не ще и да чуе за нас в спорта. За Бербатов говоря. Е как тогава да имаме много добри футболисти като нямаме нито по-добри, нито дори по-слаби. Излиза, че без да имаме еталон, не може да имаме даже и шаблон. Значи ни трябва проекция. А тя се гради отдалеч. Сиреч от школите. Затова все ви говорят за основата. Тя е при децата. Хем е просто, хем е ефективно. А и е по-лесно да се започне. Така ще имаме след време добри, по-добри и най-добри. И нещо важно - наши ще са! И ние ще го знаем, и те също.

Ще ви поднеса съвсем прясна информация. Немска хранителна верига става официален спонсор на Английската футболна асоциация. Това ми звучи все едно „Пепси кола" да финансира „Кока кола", но явно вече абсолютно всичко е за пари. Та германската фирма, впрочем намерила приложение и у нас, щяла да снабдява националните отбори на англичани, шотландци и уелсци, с пресни зеленчуци, плодове, вода и риба. Ако регистрираме подобен договор у нас, ще има такива дитирамби за комисионни в пресата, че ще стигнем дотам да ставаме и лягаме с тях на уста. Питам се дали вследствие на този договор, отборите ще станат по-добри заради качеството на продуктите? Или парите ще са по-добри заради техния поголям брой? Или пък просто е нямало други по-добри оферти? Не знам, но знам, че има и английски хранителни компании, които можеха да свършат тая работа и които не са победни от немската. Пак стигаме дотам, че ни е тривиално ясно за връзката между спорта и бизнеса. Само не ни е ясно, защо така и не намираме кой знае каква подобна връзка в Татковината.

И тук не става дума за добри в съотношението по-понай, а за бедни и невзрачни в същата градация. Хубаво е управляващите да развият някакви тези по въпроса.

Ето вчера например разбрахме, че в новия бюджет за спорта ще има заложени пари за него по общини. Само по себе си това е добро нещо. Разгеле, даже би се провикнал и Тома Неверни. Само че, никой не ни обяснява по какви критерии ще се разпределят суми, както и колко точно като числа ще са те. Досега били представени като съвместни бюджетни пари за спорт, образование и култура, а дето се вика от утре щели да бъдат упоменати конкретно. Много хора у нас обаче най ги е страх от конкретното. Защо ли? Защото за едни фирми после баш се конкретизират поръчките, а после те съвсем конкретно усвояват нашите (бюджетни) левове. И още нещо. Искаме да чуем гласове от сектора относно новия закон за спорта, и то преди да е станал факт! Може да е добър, може да е по-добър, може и да е лош, заради улесняването на някои усвоени практики... Знае ли човек, па макар и професионалист в областта, дали ще заработят промените? И знае ли се дали с тази инициатива ще бъде подпомогнат конкретно спортът, разбирай хората по места, а не други хора, които се подписват в едни определени графи за юридически, а не физически лица? Това е нашето притеснение. Нищо повече, нищо по-малко. Но си е притеснение, което плаче за обяснение или поне за някакъв дебат. Не на нас и не с нас, а с хората от спорта. На глас и пред публика. Да видим, да чуем, да помислим. Иначе, ако се вкара предложението още другата седмица, без да сме чули спортистите, ми прилича комай на бързане.

И, за да не помислят нещо друго някои, които досега се оправдаваха с него, това не е критика, а опасение. Не в лично качество. В името на народа. Нали си спомняте? Сигурен съм, че да. Та нали всички управляващи сега, го употребяваха и тогава?! Но в лично качество...

Снимка БГНЕС

ЙОХАН КРОЙФ: Ще спечеля битката с рака

Холандската футболна легенда Йохан Кройф изрази увереност, че ще спечели битката си с рака. Изявлението на бившия футболист и треньор, който бе диагностициран с рак на белите дробове, идва в първата му официална поява и месец, след като стана ясно, че той се бори с коварната болест. 68-годишният Кройф каза, че "се справя добре и ще спечели битката". С Кройф са свързани едни от най-големите успехи на Аякс, Барселона и холандския национален отбор. Той говори за борбата си с рака по време на съвместна презентация на неговата фондация и Независимия каталунски университет

www.duma.bg

Стефанов: В Славия чакат по 1 заплата

Стр. 39

Алекс Овечкин с рекорд в НХЛ

Алекс Овечкин стана руският хокеист с най-много голове в историята на НХЛ. Той реализира 484-тия си гол в Лигата 13 минути преди края на срещата и изравни резултата на 2:2. С попадението си той изпревари сънародника си Сергей Фьодоров, който остава втори с 483. Тимът му Вашингтон Кепиталс обаче допусна гол от Джейсън Спеца 4 минути преди края и загуби у дома от Далас Старс с 2:3. Така Далас излезе еднолично на върха в НХЛ с 32 т., с 2 повече от водачите в Източната конференция Монреал Канадиънс и Ню Йорк Рейнджърс, които допуснаха поражения.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Лявото крило на Вашингтон Кепиталс Алекс Овечкин (№8) лети над леда, спънат от Алекс Голигоски (№33). Овечкин отбеляза 1 и вече има 484 гола, като стана най-добрият руски реализатор в историята на НХЛ, но тимът му Вашингтон Кепиталс загуби от Далас Старс с 2:3 у дома

Гибона нападна Гришо и Матей

Снимка БТВ

Пропуска Купа „Дейвис", а пък прави демонстративен мач, за да капитализира името си, негодува селекционерът на волейболистите

Селекционерът на волейболния ни национален отбор Пламен Константинов критикува доста остро звездите на родния спорт Григор Димитров и Матей Казийски за отказа им да играят за България. "Не постъпват мъжки. Да не играеш за националния отбор е вид предателство", отсече Гибона при гостуването си в "Шоуто на Слави".

"За Казийски демонстрирах многократно желание и го поканих да играе, но той си има позиция. Григор защо не игра за Купа "Дейвис"? Защо трябва да икономисваме някои неща? Защото са големи звезди ли? Аз не мога да уважавам един човек заради това, което му е дал Господ - талант. Ще го уважавам по действията му. И сега не мога да си обясня как не можа да дойде в националния отбор за Купа "Дейвис", а може да изиграе един демонстративен мач, за да капитализира името си", недоумява Константинов, критикувайки Спортист на България за 2014 г. Григор Димитров.

"Все едно ние да спечелим срещу Франция, класираме се на финал и на сутринта при мен да дойде Тодор Алексиев и да ми каже, че има неотложна среща в Аржентина с новия си треньор. Да, може Григор да е имал тежък момент, да е сбъркал. Правят се грешки, но това става заболяване. С Митко Бербатов е същата ситуация, в баскетбола също го има това нещо", коментира Константинов.

"Не съдя никого, но когато става дума за родината, оправданията не звучат сериозно. Ангажименти всеки има, но тези към България са на първо място", добави треньорът на волейболните национали.

"Защо не иска да играе, питайте Матей. Но аз не приемам тази позиция. Бил те обидил вицепрезидентът, не си съгласен с президента на федерацията. Добре, но защо бойкотираш България? В крайна сметка играеш за отбора си, за родината, за съотборниците. Дайте да не се лъжем. Матей не е израснал в саксия. Той бе издърпан от по-опитните в състава, за да стане Матей Казийски", каза още Гибона.

„ХЮНДАЙ" ДОВОЛНИ ОТ ПЪРВИЯ СЕЗОН

Мони ГЕОРГИЕВ

Минимум 7 автомобила ще застават на всеки старт догодина на първия едномарков шампионат у нас "Hyundai Racing Trophy". Завършилия дебютен сезон с 6 старта, които бяха част от националните рали състезания, организаторите отчетоха като "успешен", като на старт заставаха максимум 4 автомобила "Hyundai i20 Coupe R1". Пилоти бяха шампионът Григор Григоров, напусналият тима Дочо Цвятков, Симеон Симеонов, Христо Геров и Васил Жеков. От следващия сезон в екипа се включва Никола Малинов. "Нашите автомобили са 100 конски сили, целта е да даваме път на млади пилоти, ще проведем кастинг за нови попълнения. Колата ще бъде ъпгрейдвана спрямо финансовите възможности на момчетата. Обикновено на рали състезанията зрителите си тръгват, след като финишират челниците, през този сезон обаче оставаха, докато не видят развръзката от битката между автомобилите "Хюндай", горд е Стефан Митов, национален директор продажби на представителя на марката за България. Шампионът Григоров е доволен, че през сезона не е отпадал нито веднъж. Той отрече, че дебютиралият в последния кръг на "Дракон" Васил Жеков е спечелил с помощта на технически подобрения, направени на автомобила му тайно.

И Шарапова с ново гадже

Мария Шарапова изглежда вече не е сама и опитва да забрави връзката си с Григор Димитров, пише "Дейли Мейл". Най-богатата тенисистка според "Форбс" се появи в компанията на непознат по улиците на Ню Йорк, а някои се запитаха дали това не е новото й гадже. Новият мъж до рускинята не се вписва особено в критериите за половинка на Маша, тъй като е много по-нисък от нея и с неособено добра физика, за разлика от останалите й бивши и най-вече с левента от Хасково.

"Шарапова и мъжът до нея не се държаха за ръка, но постоянно се гледаха и шегуваха един с друг", твърдят очевидци пред изданието, което се доказва и от папарашките снимки.

Непознатият мъж до Маша обаче бледнее пред слуховете за връзка на Григор Димитров с поп звездата Никол Шерцингер, която доскоро бе годеница на световния шампион във Формула 1 Люис Хамилтън.

ледайте

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
18.00 Ямбол - Черно море Порт Варна
ПО БНТ HD
17.55 Балкан - Спартак Пл
ПО ЕВРОСПОРТ
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
13.00 и 14.30
"Гран При" серии в Русия
ВДИГАНЕ НА ТЕЖЕСТИ
23.00 и 1.30 СП в Хюстън
ПО СПОРТ+
ТЕНИС
16.00 и 22.00
Финален "Мастърс" в Лондон
ПО НОВА СПОРТ 2
БОКС
21.45 Галавечер в Хамбург

Утре

ПО БНТ СВЯТ
ВОЛЕЙБОЛ
17.55 Левски Боол - ЦСКА
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ-СКОКОВЕ
13.30 СК в Клингентал
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ВДИГАНЕ НА ТЕЖЕСТИ
23.00 и 1.30 СП в Хюстън
ПО СПОРТ+
ТЕНИС
20.00
Финален "Мастърс" в Лондон (финал)

накратко

Световното по самбо догодина е в София

Световното първенство по самбо за мъже и жени през 2016 година ще се проведе в България. Домакин на надпреварата ще бъде "Арена Армеец" в София, обяви Международната федерация по самбо. Шампионатът ще се състои от 3 до 7 ноември.

moмo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №93

6 от 49
7, 13, 15, 21, 26, 30
I гр. (6) няма
II гр. (5) 12 по 2551,50 лв.
III гр. (4) 856 по 35,80 лв.
IV гр. (3) 14 067 по 3,10 лв.
ДЖАКПОТ: 1 834 160,69 ЛВ.

6 от 42
6, 21, 24, 35, 36, 42
I гр. (6) няма
II гр. (5) 8 по 1321 лв.
III гр. (4) 493 по 21,40 лв.
IV гр. (3) 7309 по 2,10 лв.
ДЖАКПОТ: 138 273,90 ЛВ.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
I теглене 5, 8, 10, 13, 22
I гр. (5) 2 по 11 909 лв.
II гр. (4) 322 по 74 лв.
III гр. (3) 9277 по 3,40 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
10, 12, 24, 29, 33
I гр. (5) няма
II гр. (4) 205 по 174,30 лв.
III гр. (3) 7564 по 5,80 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 2, 6, 8
Цифра: 0, 2, 3
I гр. (3) 9 по 1827,60 лв.
II гр. (2) 1429 по 11,50 лв.
ЗОДИАК
6, 13, 18, 32, 48 + 11
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 11 по 500 лв.
V гр. (3+1) 34 по 100 лв.
VI гр. (3) 497 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 449 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2322 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 4 119 835,60 ЛВ.